

YESU U DYÉPI YOO YI DPODO

Yesu u yoo yilí ngê u ngwo pyodo, ala u danêmbum. Nkéli dnye ngê u pi Acts, Misima dnye ngê u pi Toualali, nmínê nmo, Yesu u dyépi yoo yi dpodo. Pini n:ii ngê d:êê ngê, u pi Luukî, Antiyóka pi, yi pini kpeede ngê doo ya. Dye ghi knî ngmê ngê Póól dpîmo yâmuyâmu, yi kópu u l:êê dîy:o ala kópu yinê d:êê ngê, apê, Tídówas nmo kuwo ngê, Samótídési nmî lee dniye. (Dpodo 16:11)

Mâawe ndîi ngmê, u pi Tiyopilas. Luukî ngê u yi doo kwo, Tiyopilas ngê Yesu u yoo yi l:êê ghi dmi mb:aamb:aa ngê pêdê w:ee ngê. Yi kópu u l:êê dîy:o Luukî ngê u puku miyó d:êê ngê, ngmê Yesu u danêmbum, woni ala puku, u pi Yesu u dyépi yoo yi dpodo.

Nmî lama mb:aamb:aa ngê daa tóó, Luukî ngê ala puku ló m:aani ngê a d:êê ngê. Ndoó apê Yesu m:aani n:ii ngê pwene, m:ââ 28 mî loo, Luukî ngê ala puku u ngwo a d:êê ngê. U kuwó dini ghi ngê m:ââ mê 9 mî loo, Lóma tpémi y:oo Njedusalem u ngwo a pw:oo ngópu. Yi m:aani 70, ala ngwo 1970 u pwo.

Luukî ngê Tiyopilas ka u puku dê yi kakêmé u ngwo chámê ngê

¹Mw:ââkó Tiyopilas.

Ala kópu yilí a mwiyémwiyé puku yedê nî d:êê ngê, Yesu ngê kópuni yilí d:uu ngê, myenté pi knî yi nuwo kópuni yilí kwólu, u dî, wéni n:ii ngê u Mî ka mî kee wo.

Yesu ngê p:uu ndiye pyu knî ye chóochóó u ngwo ye a kêma ngê

² Yesu dini ghi n:ii ngê pwene, mêda pii wo, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê ngópu, u dyépi knî ye u kópu yilí a kuwo ngê, yélini mwiye a ngmidi ngê. *

³ Yi dpodo p:uu wo podo y:a chedê ngê, daa ng:êêntómu chóochóó ye dpîmo a kêmakêma, wod:oo yi lama mb:aamb:aa ngê yaa wo, apê, Kí pini ndêndê ngê mêdê pii wo. Yi dini ghi ngê Yesu ngê daa ng:êêntómu chóochóó ye a kêma ngê, Chóó Lémi kóó k:oo wowo p:uu ye dpîmo danêmbum. *

⁴ Dini ghi n:ii ngê Yesu p:uu ndiye pyu knî yi k:ii nipi dnye ya, Yesu ngê yepê, Njedusalem kêdmyenêngê kuwo ngmê. Yepê, M:aa u yeedeyeede mwiye dmyinê t:âât:ââ, kópuni p:uu nmye noo a danêmbum. Yepê, Yinê wa wêdêwêdê kalê nmyo. *

⁵ Yepê, Njon ngê mbwaa paa yoo dpîmo a kmênêkmênê dé, ngmênê mââ m:ii M:aa ngê chóó u Ghê Dmi u mênê wa kmênê nmyo. *

Yesu u Mî ka u ngwo kee wo

Mak 16:19-20; Luukî 24:50-53

⁶ Dini ghi n:ii ngê Yesu u dyépi knî yi k:ii nipi a wó, u kwo póó dniye, kwo, Nmî Lémi. Kwo, W:êê tpémi y:oo ala kópu m:uu ka a vyi ngópu, apê, Dini ghi n:ii ngê Chóó Lémi ngê mb:aamb:aa ngê wa a ngee nmo, nmo Yisîléli tpémi nmî mbodo dmi mudu y:i wa yââ, kn:aa yéli yi kada pini ngê am:oo pyaa dmi. Kwo, Yi kópu ala ngwo a pyodopyodo?

* **1:2:** Luukî 24:51 * **1:3:** Luukî 24:36-49; Dpodo 10:41 * **1:4:** Luukî 24:49; Njon 14:16-17; Dpodo 2:33 * **1:5:** Mát 3:11

⁷ Yesu ngê yepê, Kópuni wa pyódu, M:aa ngê yi dini ghi u kópu chóó wa vyi. Yepê, Yi dini ghi nmyi lama daawa yââ. *

⁸ Yepê, M:aa u Ghê Dmi dini ghi n:ii ngê nmyi pwo wa a ghîi, yepê, d:ud:umbiy:e wa wêdêwêdê kalê nmyo, pi kní ye a p:uu u nkwo anmyin:aa danê, Njedusalem tpémi ye, Njuda tpémi ye, Samédiya tpémi ye, myenté dyámê ghi yintómu kní yi mbêmê. *

⁹ U danêmbum dini ghi n:ii ngê a kêlî ngê, wod:oo Chóó Lémi ngê mbóó p:uu yi ngópu kmungo, apê, Nkalí too pee vy:o ad:uu t:iy:e.

¹⁰ Dini ghi n:ii ngê mbóó p:uu kee wo, p:uu ndiye pyu kní y:oo yi ngwolo dmi dêpê y:ee ngópu, mbóó p:uu mudnye vwuwo, wod:oo pi yi nkígh:ê miyó adí m:uu ngmê, yi kpîdí dê kpaapîkpaapî dê.

¹¹ Yi tpódu y:oo yepê, Nkálili tpémi. Yepê, Lukwe dîy:o al:ii nmye kwo té? Yepê, Lukwe anmye y:enê ngmê, mbóó p:uu? Yepê, Ye pini Yesu, pini n:ii nmyi ngópu dê kee, u Mí ka, yepê, mbóó p:uu u Mí ka ntee dê kee, dîyo dyámê mbêmê yinté amêdê diyé. *

Mêtayas ngê Njudas u d:aa u ngwo a kââdî ngê

¹² U kuwó dini ghi ngê Yesu u dyépi kní y:oo mbu mbodo Olipi a kuwo ngópu, Njedusalem mê diyé dniye, daa ndîi máadi ghi tp:oo yi kalê ngópu. (1 km.)

¹³ Dini ghi n:ii ngê Njedusalem taa dniye, yi ngomo ghi u mênê mí kee dniye, kwéli dnya a

* **1:7:** Mak 13:32 * **1:8:** Mát 28:19; Dpodo 2:32; 5:32; Epeso 3:16

* **1:11:** Luukí 21:27; Tpyuu 1:7

ya. Yi pi dmi Pita ngmê, Njon myomo, Njems pyolo, Andru podo, Pilipi limo, Tomas wono, Mbatolomyu pii, Mátiyu wolo, Njems Alípayas tp:oo tówo, Saimon yono, n:ii ngê u yi doo kwo, Lóma tpémi nmî ngm:ii kalê té, Njudas Njems tp:oo mê ngmê.

¹⁴ Dye ghi yintómu nipi dnyimo ngêpê, pyââ knî yi k:ii, myenté Méli Yesu u pye ghee knî mye yi k:ii.

¹⁵⁻¹⁶ Wo ngmê ngê pi yonoy:a mê myoy:a nipi dnye ya, yélini Yesu ka dnye kélímî. Wod:oo Pita yi vy:o ghêêdí wo, yepê, A tîdê mbwó yoo. Yepê, Chóó Lémi u Ghê Dmî ngê Dépidi ka Njudas p:uu kópuni a vyu, yi kópu Dépidi ngê puku yedê u nkwo a d:êê ngê, yepê, doo u ntââ Njudas ngê yi kópu daapî kn:aadi ngê, ndêndê ngê ntiye ngê. Yepê, Yi Njudas Yesu u kwódo ngê vyílo yi ghê wo, dini ghi n:ii ngê Yesu mî mgîmî ngópu. *

¹⁷ Yepê, Njudas nmî vy:o pini ngmê, mu kópu u díy:o Yesu ngê a ngmidi ngê, u k:ii nipi nmîmo dpodo.

¹⁸ (Dini ghi n:ii ngê Njudas Yesu u kwódo ngê ghê wo, Nju tpémi yi mââwe ndîi knî y:oo u kwo yi ngópu, yi ye ndapî ngê Njudas ngê têpê ghi ngmê pwila ngê. Njudas ngê tpéé kópu vyu, apê, Ayii! Yesu u kwódo ngê m:aa ghê wo. Wod:oo chóóchóó mbwámê a nâkâ ngê, têpê mbêmê dyimê wo, daa pyiyé wo. Ntóó mbwó wo, km:oo pwaa wo, ñukní a pwii wo. *)

¹⁹ Njedusalem tpémi y:oo yi kópu dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, yi têpê ghi u pi ntaa ngópu, apê, Wêê u têpê ghi, yi chóó yi dnye ngê, Akeldama.)

* **1:15-16:** Psalm 41:9 * **1:18:** Mát 27:3-10; Luukí 22:22

20 Pita ngê yepê, Dépidi ngê wéti puku yedê ala kópu a d:êê ngê, apê,

U ngomo podo ngê paa pyaa we,
pi y:i daapíchoo ya.

Yepê, ala kópu myedê d:êê ngê, apê,

Kn:aa pini ngmê ngê dpodo tédê u d:aa pêdê kââdí ngê, *

21-22 Pita ngê yepê, Pi ngmê ngê Njudas u d:aa modo kââdí ngê, pini n:ii u lama a tóó, Ndêndê ngê Yesu a pii wo. Yepê, Yi pini ngê pi knî ye choon:aa tpapê, Yesu ndêndê ngê a pii wo. Yepê, Alanté pini u ntââ, pini n:ii dye ghi yintómu nmî vy:o doo kwo, kn:ââ Njon ngê Yesu mbwaa paa mwo a kmênê ngê, u dí Yesu u Mí ka mî kee wo.

23 U kuwó dini ghi ngê pi miyó a pyw:ee ngópu, Mêtayas pini dê Njósép Sapasí tp:oo, u pi mo a tóó, Njastas.

24 Dini ghi n:ii ngê a pyw:ee dumo, Yesu ka dneye ngêpê, kwo, Mw:ââkó nmî Lémi, doo u ntââ ala pini dê daanmî chámê dê, ngmênê nyi u ntââ, mu kópu u dîy:o pi yintómu yi gha dmi lama dé. Kwo, Pini n:ii nyinê ngmidi ngê, kwo, nmî nuw:o nédê yimi a téní.

25 Kwo, Yi pini nyépi ngê wa pyódu, nipi u k:ii anmî dpodo, Njudas u d:aa yinê wa a kââdí, mu kópu u dîy:o Njudas ngê ka a kuwo nmoo, chóó angênté kî pyodo.

26 U kuwó dini ghi ngê Pita yi ngópu doo ng:oo, Mêtayas u ngwo a pyw:ângo, wod:oo yi pini ngê Njudas u d:aa yinê a kââdí ngê, dyépi y:a mê ngmê knî yi vy:o mî ghê wo.

* 1:20: Psalm 69:25; 109:8

2

Yesu u yoo knî ye Chóó Lémi u Ghê Dmi u ngwo a gho

¹ Dini ghi n:ii ngê Yesu pwene, wo limoy:a mî loo, Nju tpémi yi naa ngma a pwaa wo, u pi Péntikos. *

² N:ii dé Yesu ka dnyimo kêlîmî, yi nááli tédê nipi a da wo, wod:oo mbóó p:uu yópu ndîi u dnye ngmê ny:ee ngópu. Ngomoni k:oo dnye kwo, pi yintómu knî y:oo nye ny:ee ngópu.

³ Wod:oo ndê dóó yilí m:uu ngópu, chaa wo, yi ndéni dóó yi mbêmê ntémwintémwi ghê wo. *

⁴ Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê yi yéli yintómu yi gha dmi a nt:ee too, u ntââ ngé pyódu too, wod:oo daa dnye ngmidi ngê dnye mbumu. Yélini Njedusalem doo kwo, yi kópu dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, wod:oo yoo nipi a wó. *

⁵ Yi dini ghi ngê Nju tpémi daa dyámê pee ngmidi mbêmê dnya a ya. Epîlaham yi kn:ââ mu ngmidi, Chóó Lémi yi yâpwo mu ngmidi, ngmênê yi dnye u mo u mo dé. Dye ghi knî ngmê ngê Njedusalem naa tédê dnyimo lêpî.

⁶⁻⁸ Yi yéli y:oo Yesu u yoo yi dnye dmi dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, apê, Kí lónté kópu? Apê, K:omo tpile kî yéli yintómu Nkálili tpémi, yi dnye mu ngmidi, ngmênê nmî dnye ngê nmî dnye ngê ka mbumu té. Apê, Lukwe y:e ngmêdê pyódu?

⁹⁻¹⁰ Apê, Nmo knî ngmê Pátíya tpémi, Midiya tpémi, Élam tpémi, Mbápileon tpémi, Njuda tpémi, Kapadosiya tpémi, Pontós tpémi, Esiya tpémi,

* **2:1:** Deut 16:9-11 * **2:3:** Mát 3:11; Njon 3:8 * **2:4:** Njon 14:17; Dpodo 4:31; 10:44-46; 19:6; Mak 16:17

Pîdichiya tpémi, Pamîpiliya tpémi, Yichip tpémi. Apê, Nmo knî ngmê Sadéni tpémi, Lipiya wee u kwo nmo ndê dniye.

¹¹ Apê, Nmo knî ngmê Lóma tpémi, woni knî yi kn:ââ Epîlaham, woni knî yi chóó Nju pi ngê pyaa dniye. Apê, Nmo knî ngmê Kîditi tpémi, nmo knî ngmê Alépiya tpémi. Apê, K:omo tpile nmî dneye daa ngmidi, ngmênê kî yéli y:oo nmí dneye ngê nmí dneye ngê ka mbumu té, Chóó Lémi ngê ndîi kópuni d:uu too, nmo ka tpaê t:oo. *

¹² Kópuni pyodo d:ud:umbiy:e dêpê w:ee ngópu, noko yepê, Kî lónté kópu?

¹³ Pi yilî knî y:oo yi kópu vyi ngópu, ngmênê woni knî y:oo noko yepê, Kêdê ghéti dmi, mbwaa dê nda ngmê.

Pita u kópu dyuu

¹⁴ U kuwó dini ghi ngê Yesu u dyépi y:a mé miyó yintómu ghêédî dniye, Pita pi knî ye dpodom-biy:e mbwolo, yepê, Nju tpémi. Yepê, Yélini Njedusalem dmyinê dââ, yepê, a ka nga a ng:aa mbê dmyeno. Yepê, Kópuni dê pyódu, u kakêmé nmye n:aa chámêchámê.

¹⁵ Yepê, Ala kópu dmye vyi ngmê, Kî tpóknî y:oo mbwaa dê nda ngmê. Yepê, Kêle, ngmênê mbwaa dp:oo ndâ, mu kópu u díy:o doo u dye ghi, kââdî ngê daa ndîi mbóó ghi yedê kuwo.

¹⁶ Yepê, Kî tpóknî yi k:ii daa mbwaa yidpî nda, ngmênê kópu kamî nmo ngmêyi t:aa, Njowel wunê kópuni p:uu doo a danê, Chóó Lémi u komo u ngwo mwo a kââ. Yepê, Njowel ngê Chóó Lémi u kópu wunê alanté mwo a d:êê ngê, apê,

* **2:11:** Tpyuu 7:9

17 Dini ghi n:ii ngê tpile yilî yintómu machedê
ngê wadî pyodopyodo,
a Ghê Dmi mwiyé wanê dy:ââ,
pi yilî yintómu yi mênê wa kee.

Nmyi tp:ee dmââdîma y:oo a komo pi knî ye
adnyin:aa kapî,
mââwe knî ye yi wóo k:oo a kópu dyuu ana a
tpapê dé. *

18 Yi dini ghi ngê daa kada pini knî ye yi mo a
Ghê Dmi wanê dy:ââ,
ngmênê a yoo yintómu knî ye a Ghê Dmi amyenê
dy:ââ,

yélini a ka adnya a ng:aa.

Yi yéli y:oo a komo y:oo adnyin:aa kapî.

19-20 Mbóo p:uu kópu ndîi yilî anîn:aa d:uud:uu,
dyámê mbêmê yinté amyenîn:aa d:uud:uu dé. Yi
ngwo dini ghi ngê wêê wa pwii, ndê wa t:aa,
dpudu ndîi ngê wa pyódu, kââdî mgêê nkaa vy:o
wa ch:iy:e, d:ââ wêê kuu ngê wa pyódu, u kuwó dini
ghi ngê pi yilî wanî kpada.

21 Yi dini ghi ngê pini n:ii ngê a ka wa vyi, Ngee
nédi,

yi pini wanî ngee.

22 Pita ngê yepê, Yisîléli tpémi. Yepê, A kópu dyuu
dpî ny:ee yó. Yepê, Chóo Lémi ngê u yi doo kwo, Pi
knî yi lama paa yaa we, awo, Chóo Lémi ngê Yesu
yinê a dy:ââ ngê. Yepê, Yi kópu u l:êê dîy:o Chóo
Lémi ngê Yesu yinê a wêdêwêdê kwólu, mbwudu
yilî u ngwo doo chap. Yepê, Yi kópu nmyi lama
ka tóo, mu kópu u dîy:o Yesu ngê yi kópu yilî nmyi
ngópu doo d:uud:uu. *

* 2:17: Joel 2:28-32 * 2:22: Njon 3:2

23 Yepê, Chóó Lémi ngê u dy:oo wunê a châpwo, apê, Dîyo Yesu amî mgîmî ngmê, amî vya ngmê. Yepê, Yi kópu nmyi ntiye ngópu, Yesu nmyi mgîmî ngópu, Lóma tpémi ye nmyi y:ee ngópu, vya ngópu, kîdosi nédê t:ee ngópu. *

24 Yepê, Yesu nmyi vya ngópu, ngmênê Chóó Lémi ngê mēdē pyidu ngê. Yepê, Yi dono vy:o mēdē y:ângo, mu kópu u dîy:o doo u ntââ pwopwo ngê daapēdoo tpyé.

25 Yepê, King Dépidi ngê Yesu u kópu dyuu wunê alanté a d:êê ngê, apê,

A lama a tóó, A lémi ngê daawa kuwo nê, yinê a ngêêpî nê, dono daangmanê pyw:oo. *

26 Yi kópu u l:êê dîy:o a gha mb:aamb:aa ngê a tóó, Chóó Lémi n:aa chaa kîgha ngê.

A Lémi, k:omo tpile wanî pw:onu, wanyinê ngee nê.

27 Yélini pw:oo dniye, yi yéli yi vy:o daanyinê kuwo nê, wanyinê ngî nê, tēpê ngê daawa ma nê, mu kópu u dîy:o nyi mu ngmidi a kada nye tóó.

28 A ghê a ka amēnyinê diyédiyé kwolo.

Dini ghi n:ii ngê am:aa m:uu ngi, a gha mb:aamb:aa ngê am:ii pyódu.

29 Pita ngê Nju tpémi ye yepê, A tîdê mbwó yoo. Yepê, Nmî mâawe ndîî Dépidi u kakê mē nmye n:aa chámêchámê. Yepê, Wunê ló dini mwo a pwene, kî kmênê ngópu, awêde kpê ala p:aani ka tóó. *

30 Yepê, Chóó Lémi u komo yinê dpîmo a kapî, kópuni Chóó Lémi ngê u kwo a vvyu, yi kópu u lama mb:aamb:aa ngê doo ya, kwo, Nîi nédê pi ngmanê

* 2:23: Dpodo 4:27-28; 1 Pita 1:20

* 2:25: Psalm 16:8-11

* 2:29: 1 Kings 2:10; Dpodo 13:36

ngmidi, yi pini nyoo yi king ngê wa pyódu. Kwo, Ntee nye tóó, yintoo king ngê wa pyódu. *

³¹ Yepê, Dépidi u lama doo ya, Pini n:ii Chóó Lémi ngê a ngmidi ngê, dini ghi n:ii ngê wa pw:onu, têpê ngê daawa ma, amêê pyidu. Yepê, U l:êê dîy:o Dépidi ngê yi kópu u ngwo d:êê ngê. *

³² Yepê, Dépidi pini n:ii p:uu doo a danêmbum, yi pini ndêndê ngê Yesu. Yepê, Dini ghi n:ii ngê pwene, Chóó Lémi ngê mêê pyidu ngê, nmo yintómu nmî ngwolo knî y:oo kînmî módu, Yesu mêka a pii wo. *

³³ Yepê, Chóó Lémi ka mê kee wo, u nkîgh:ê mîmî yaa wo, u che p:ââ pee ngê mîmî pyodo. Yepê, Nmî Mî ngê kópuni wunê a vvu, yi kópu u ngwo dê d:uu, Yesu ka chóó u Ghê Dmi dé y:oo, nmo yinê myedê dy:ââ.

³⁴ Yepê, Yesu mbóó p:uu ntee kee wo, Dépidi yinté mêdaa kee wo, ngmênê Dépidi ngê chóó u kópu dyuu alanté wunê a d:êê ngê, apê, Chóó Lémi ngê a kada pini ka kwo, Mî ndî ngê n:aa pyépi a che p:ââ pee ngê chi ya, pi yintómu chi y:enê dé. *

³⁵ Yélini m:uu a l:êê té, dîyo anî vya té, nyi yodo u maknopwo wanî yé té.

³⁶ Pita ngê yepê, Yisîléli tpémi. Yepê, Ala kópu ka dmyinê kélîmî, Yesu pini n:ii kîdosi ñedê nmyi t:ee ngópu, yi pini Chóó Lémi ngê a ngmidi ngê, nmî kada kââ.

* **2:30:** Psalm 132:11 * **2:31:** Psalm 16:10 * **2:32:** Dpodo 1:4,8;

7:55-56; 1 Pita 3:22 * **2:34:** Psalm 110:1

³⁷ Pi knî y:oo yi kópu dini ghi n:i:ii ngê ny:ee ngópu, tpéé kópu mî vyi ngópu, yi gha dmi d:ud:umbiy:e dono ngê pyodo, Pita u pyipe knî yi k:i:ii nipi ye póó dniye, yepê, Nmî mbwó yoo, ló kópu ngmanmî d:uu? Yepê, Chóó Lémi ngê ntââ nmo awêde wunê vyîmî. *

³⁸ Pita ngê yepê, Nmyo ngmêngmênté nmyi dono a kuwo tóó, Yesu u pi ngê mbwaa paa nmo kmênêkmênê nmyo, yed:oo nmyi dono mēdaadî ya, Chóó Lémi ngê u kuwó wa kéé té, mēdaawa a ngî té. Yepê, Yi dini ghi ngê Chóó Lémi ngê u módó yeedeyeede nmye wa a kê, chóó u Ghê Dmi nmyi mênê wa kee.

³⁹ Yepê, Chóó Lémi ngê chóó u Ghê Dmi nmye wa a dy:ââ, nmyi tp:ee dmââdîma yi k:i:ii, yélini kuughê wunê kwo mye yi k:i:ii. Yepê, Chóó Lémi ngê yélini wa a ngmidi, yi yéli u yoo vy:o wa kââ, chóó u Ghê Dmi ye wa a dy:ââ, yi mênê wa kee. *

⁴⁰ Pita ngê pi knî ye daa kópu ngmidi vyu, doo kwunokwuno dé, yepê, Mw:ââkó a tîdê mbwó yoo, yélini knî y:oo Yesu vya ngópu, yi yéli mwo a kuwo tóó, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi ngê daa pēdē kpada nmyine.

⁴¹ Pi yilî Pita ka kēlîmî mbê dniye, yi yéli dyépi knî y:oo Yesu u pi ngê mbwaa paa dnye kmênêkmênê dé, pi pyolo yono yono y:a yi wéni ngê Yesu u yoo vy:o ghê dniye. *

⁴² Yi yéli dyépi knî yi p:uu dnyimo ndiye, yi nuw:o dmi ngmidi ngê dpîmo ya, nipi dnyimo ngêpê, nipi dnyimo kmaapî, Yesu ngê mbîdédi ntee

* **2:37:** Dpodo 16:30-33

* **2:39:** Epeso 2:12-13,17

* **2:41:**

Dpodo 4:4; 5:14

puwâ, wain ntee ye y:ângo, yi kópu yinté u nkwo dnyimo d:uud:uu.

Yesu u yoo ntee dnyimo ya

⁴³ Yesu u dyépi knî y:oo mbwudu yilî dnyimo chap, pi yoo yi nyepênyepê u kópu ngê dpîmo pyodopyodo, apu, Kî tpóknî y:oo lónté kópu ka d:uud:uu t:oo. *

⁴⁴ Yélini Yesu ka dnyimo kêlîmî, yi nuw:o dmi ngmidi ngê dpîmo ya, yi tpile noko dnyimo yémî dé. *

⁴⁵ Yi tpile kuwa dnyimon:aa yémî dé, pi knî y:oo ye dnyimon:aa pywupwi dé. Yi tpile knî yi pywuu dnyimo a néne, yi vy:o pinté knî ye dnyimon:aa yémî.

⁴⁶ Dye ghi yintómu Chóó Lémi u ngomo k:oo nipi dnyimo a wó, yi ngomo k:oo yi ngomo k:oo nté nipi dnyimo pîpî, yi gha dmi mb:aamb:aa ngê dpîmo ya, dnyimo numo yeedeyeede, noko dêdnyimo mtíkó, Chóó Lémi dnyimo chaa kîgha. *

⁴⁷ Kuwa tpémi y:oo apu, K:uuchêm u yoo. Dye ghi yintómu nmî Lémi ngê pi dpîmo ngêêpî dé, u ngwo u kwo dnyimo kêlîmî, u yoo vy:o dnyimon:aa wowo, u yoo yinté yilî ngê dpîmo pyodopyodo. *

3

Pita Njon y:oo kpâlî kpêê u ngwo pyi ngópu

¹ Wo yintómu knî yi k:oo Nju tpémi Chóó Lémi u ngomo k:oo dnyimon:aa ngêpê, dini ghi n:ii ngê kââdí t:ono dpîmo wowo, u ngwo dnyimo koko. Wo

* **2:43:** Dpodo 5:11-12 * **2:44:** Dpodo 4:32-35 * **2:46:** Luukí 24:53 * **2:47:** Dpodo 6:7; 11:21,24

ngmê ngê Pita pini dê Njon yi ngêpê têtê até yi lee knopwo. Dini ghi n:ii ngê Chóó Lémi u ngomo k:oo dpîmo koko, keñe n:ii u pi K:uuchêm u keñe,

² yi keñe nkîgh:ê pi ngmê m:uu ngópu, kpâlî dê kpêê dê. Yi pini dini ghi n:ii ngê mwo a ta, yinté dpîmo ya, kpâlî dê kpêê dê, dêdpîmo m:ii. Dye ghi yintómu yi pini u pyipe knî y:oo dnyimo dnyinêdnyinê, yi keñe nkîgh:ê dnyimon:aa yiyé. Yélini ngêpê têtê dnyimo koko, yi kpâlî kpêê ngê ndapî ye dpîmo dmyinê. *

³ Dini ghi n:ii ngê yi kpâlî kpêê ngê Pita pini dê Njon m:uu doo, yepê, Ndapî a ka ngma a kê nyoo.

⁴ Até yidpîmo y:enê, Pita ngê kwo, Ngî m:uu nyédi.

⁵ Wod:oo ye até yi vvy wo, apê ngmênê, Tpile a ka ngmê wunê kuwo ngmê.

⁶ Pita ngê kwo, Ndapî a ngópu daa tóó, ngmênê kópuni a mênê a tóó, vyílo nga yinînê kuwo. Kwo, Yesu Kédisu Nasalet pi u pi ngê n:aa ghêêmî kapî ngi. *

⁷ Kwo, Gh:êêdé. Wod:oo u wéni pee kele, ghêêmî kââ. Yi dini ghi ngê yi pini yu nd:oo dê wêdêwêdê ngê pyaa knopwo, mbêka wo, ghêêmî ghê wo, wod:oo doo paa.

⁸ Wod:oo yi pini Pita pini dê Njon yi p:uu kele, Chóó Lémi u ngomo k:oo nipi mê kee dniye. Yi ngomo k:oo doo m:ii, doo mbêka, Chóó Lémi modoo chaa kîgha.

⁹⁻¹⁰ Pi knî y:oo dini ghi n:ii ngê m:uu ngópu, mya ngópu, apê, Kî kpâlî kpêê. Apê, Dye ghi yintómu K:uuchêm u keñe t:âmo kîdpîmo yââyââ, pi knî ye y:i

* **3:2:** Dpodo 14:8 * **3:6:** Dpodo 3:16; 16:18

dpîmo ndapî dmyinê. Apê, Ala ngwo mb:aamb:aa ngê mêka m:ii, Chóó Lémi myeka chaa kîgha. Apê, Kí lónté kópu? Apê, Lukwe u ngwo ngmêdê pyódu?

Pita ngê kpâlî kpêê p:uu kópuni vyyu

¹¹ Pita Njon y:oo pini n:ii pyi ngópu, yi pini yi kêlê kele, yi kêê dê mgîmî doo. Chóó Lémi u ngomo dini ghi n:ii ngê dnya a kuwokuwo, ghi ngmê y:i lee dniye, u pi Solomon u ngomo ghi. Yi kêlî ghê pi yintómu a da wo, Noko yepê, Vyuw! Apê, Kí tpódu y:oo kí pini lónté dê pyi ngmê?

¹² Pita ngê yoo dini ghi n:ii ngê módu, yepê, Yisîléli tpémi. Yepê, Lukwe dîy:o nmye liya té? Yepê, Lukwe dîy:o nmye y:enê nyo? Yepê, Daa nyi chóó nyi wêdêwêdê ngê dnye pyi. Yepê, Daa nyi chóó nyi l:êê ghi u dîy:o kí pini dê pyiyé.

¹³ Yepê, Kêle. Yepê, Chóó Lémi ngê yinê dê pyi. Yepê, Nmî yâpwo njini, pini n:ii ka nmî kn:ââ Epîlaham dpîmo a ngêpê, tp:oo Yisak u kwo myedpîmo a ngêpê, Njakóp u kwo myedpîmo a ngêpê, yepê, pini n:ii ka nmî kn:ââ yoo dnyimo a ngêpê, yepê, yi yâpwo ngê ala pini yinê dê pyi, mu kópu u dîy:o u yi u ngwo a kwo, A dpodo pyu Yesu u pi ndîi ngê paa pyaa we. Yepê, Yi pini nmyi mgîmî ngópu, Paléti ka nmyi y:ee ngópu. Yepê, K:omo tpile Paléti ngê u yi doo kwo, Yesu ní pw:ii, yepê, ngmênê nmyi mb:ii ngópu. *

¹⁴ Yepê, Yesu ngê Chóó Lémi mu ngmidi u dnye doo nyêm, kópu dono daangmê d:uu ngê, ngmênê u wépi nmyi pwaa ngópu, Paléti ka nmyi vyi ngópu, kwonye, Yesu vya ngi, Mbadapas pw:ii ngi.

* **3:13:** Ex 3:6,15; Luukí 23:13-25

15 Yepê, Mbadapas pi vyeë pyu, yi pini nmyi pw:ii ngópu, Ghê u Kn:ââ nmyi vya ngópu. Yepê, Nmyi vya ngópu, ngmênê Chóó Lémi ngê mēda pyidu ngê. Yepê, Yi kópu nmî chóó nmî módu. *

16 Yepê, Vyílo yi Yesu u wêdêwêdê mbêmê ala kpâlî kpêê dnye pyi. Yepê, Kópuni dmye m:uu ngmê, kópuni nmyi lama a tóó, yepê, yi kópu Yesu u pi ngê dnye d:uu, mu kópu u dîy:o u kwo nye kêlîmî mo. Yepê, Yi kópu u l:êê dîy:o ala pini nmyi ngópu dê pyiyé. Yepê, Nmyo yintómu kîdmye m:uu ngmê.

17 Yepê, A tîdê mbwó yoo. Yepê, Dini ghi n:ii ngê nmyi kada pini knî yi k:ii Yesu nmyi vya ngópu, nmyi lama dêpwo ya, Yi pini Chóó lémi ngê a ngmidi ngê. *

18 Yepê, Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo wunê yinté kópu a vyi ngópu, apê, Dîyo Chóó Lémi ngê pi ngmê wa a ngmidi, yi pini ngê dono wa a pyw:oo. Yepê, Chóó Lémi ngê yi kópu yinté ntiye ngê. *

19-20 Yepê, Nmyi dono a kuwo tóó, Chóó Lémi ka diyé dmyeno, yed:oo nmyi dono yintómu wa chedê, mb:aamb:aa ngê amê pyódu nmyo, Yesu amyedê dy:ââ, pini n:ii nmyi l:êê dîy:o a ngmidi ngê.

21 Yepê, Mbóó p:uu a tóó. Yepê, Kópu yintómu n:ii Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo wunê a vyi tumo dini ghi n:ii ngê wa pyaa dmi, yepê, Yesu dyámê mbêmê u ngwo wa a diyé.

22 Yepê, Mósisi ngê ala kópu a vyu, apê, Nmî Lémi nmî yâpwo ngê ntee a ngmidi noo, nê ntee pini

* 3:15: Dpodo 2:32; 5:30

* 3:17: Luukí 23:34; 1 Tim 1:13

* 3:18: Luukí 24:27

nmyi vy:o mu wa a pyw:oo, nmye wa a dy:ââ. U dnye ka mb:aamb:aa ngê dmyinê ng:aa. *

²³ Pini n:ii ngê yi pini u dnye daadî nyêm, yi pini Chóó Lémi ngê u yoo vy:o wa a pw:ii, wamyé kpada.

²⁴ Yepê, Pini n:ii knî y:oo Chóó Lémi u komo dnyimo a kapî, kn:ââ Samuwel, nkoo nmo, yi komo kapî pyu yintómu nmî dye ghi p:uu dnyimo a danê.

²⁵ Yepê, Kópuni Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo a vyi tumo, yi kópu nmyi vy:o a pyodopyodo té. Yepê, Dini ghi n:ii ngê Epîlaham pini dê Chóó Lémi a numo kâadî doo, Chóó Lémi ngê Epîlaham ka kwo, Nii ínedê pi ngmê ngê dyámê mbêmê pi yintómu wa ngee té. *

²⁶ Yepê, Chóó Lémi ngê yi pini wunê ka a dpodo kwólu, nmye mwiyé a dy:ââ ngê, yinê wa ngee nmyo, nmyi l:êê ghi dono knî yi vy:o yinê amyedê y:ee nmyo.

4

Nju tpémi yi kada pini knî y:oo Pita pini dê Njon u ngwo kóté kalê dumo

¹ Pita pini dê Njon y:oo pi knî ye danêmbum ghêlí k:ii dêpê kêlí ngópu, kpêê yiyé pyu yoo, Sadyusi yoo, Chóó Lémi u ngomo y:ené pyu u k:ii y:i u ngwo taa dniye.

² Yi yéli nod:e dniye, Pita pini dê Njon ye, mu kópu u dîy:o yi pini dê y:oo pi knî ye dpîmo tpapê, yipu, Yesu kî pwene, kîmêdê pii wo. Sadyusi knî y:oo noko vyi ngópu, apê, Lukwe dîy:o kî pini dê y:oo ala kópu a tpapê ngmê, Pi wa pw:onu, amêdê

* **3:22:** Deut 18:15,18-19 * **3:25:** Gen 22:18; Nkal 3:8

pyidu. Apê, Yinté daa tóó. Yi kópu u l:êê dîy:o nod:e dniye.

³ Wod:oo yi pini pyile knî mgîmî tumo, mbwa k:oo kalê tumo, mu kópu u dîy:o apê, Mgîdî wunê ghayghay. Apê, Mââ wanmî kóté kalê té. *

⁴ N:ii knî y:oo Pita u kópu ny:ee ngópu, yi yéli yi vy:o yilí u kwo kélímî mbê wo. Yesu u yoo ndîi ngê u ngwo pyodo, mââ yintómu limo yono yono y:a. (5,000) *

⁵⁻⁶ Womumo mw:aandiye Nju tpémi yi kada pini yoo, mâawe ndîi yoo, dêêpî pyu yoo Njedusalem mênê wó, kpêê yiyé pyu knî yi kada pini ndîi Anas u yoo knî yi k:ii, myenté Kayapas, Njon pini dé Aleksándê mye yi k:ii.

⁷ Yi yéli y:oo Yesu u dyépi dê kóté kalê dumo, yepê, Angênté dpî d:uu ngmê? Yepê, Ló wêdêwêdê mbêmê dpî d:uu ngmê? Yepê, N:uu u pi ngê dpî d:uu ngmê? *

⁸ Wod:oo Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Pita a nt:ee ngê, yepê, A léma, nmî kada pini yoo.

⁹ Yepê, U yi nmye a kwo, Nmyi lama yaa we, kpâlî kpêê nanê pyi, kópu mb:aa n:uu ngê u ngwo d:uu, apii?

¹⁰ Yepê, Nmyi lama choo ya, Yisîléli tpémi yintómu yi lama myechoo ya, Yesu Kédisu Nasalet pi, pini n:ii kídosi nédê nmyi t:ee ngópu, Chóó Lémi ngê mēda pyidu ngê, yi pini u wêdêwêdê mbêmê, u pi mbêmê ala kpâlî kpêê nyi pyi. Yepê, Ngî m:uu yó, mb:aamb:aa ngê mēka m:ii. *

* **4:3:** Dpodo 5:18 * **4:4:** Dpodo 2:41; 5:14 * **4:7:** Mát 10:19-20

* **4:10:** Dpodo 3:6,13-16

11 Yepê, Vyîlo Yesu p:uu ala kópu wunê a d:êê ngópu, apê,
Yi pââni nmyi kéé ngópu,
yi yini pââ pw:eni ngê vyîlo mêyi pyodo.
*

12 Yepê, Yesu mu ngmidi nmî mbwámê. Yepê, Dyámê mbêmê pi yilî yi vy:o Chóó Lémi ngê pi mu ngmidi a ngmidi ngê, u ntââ yinê wa ngee nmo. *

13 Nju tpémi yi kada pini knî y:oo Pita u kópu dyuu dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, ghê dmi yi ménê ghipé wo, apê, Á! Apê, K:omo tpile daa ndiye pyu ndîi dê, ngmênê doo kede knopwo, nmo ka danêmbum mo. U kuwó dini ghi ngê a w:ee ngópu, apê, Kî pini dê Yesu p:uu dpîmo ya.

14 Yed:oo kópu mêdaa vyî ngópu, mu kópu u dîy:o Pita pini dê Njon y:oo pini n:ii pyi ngópu, yi pini yi nkîgh:ê m:uu ngópu.

15 Wod:oo yi pini pyile knî kuwa mwiyé mê dy:ââ tumo. *

16 Noko yepê, Lukwe y:e ngmanmî md:o? Noko yepê, Njedusalem pi yintómu yi lama a tóó, Wu pini dê y:oo mbwudu ngmê chaa ngmê. Noko yepê, Doo u ntââ daanmî vyi, A k:omodanê mo.

17 Noko yepê, Ala kópu ndîi ngê kîngê pyódu, mwada y:i kîngê nî. Noko yepê, Wu pini dê ye paa kwódu koo, pi knî ye Yesu u pi mêtîngê vyi ngmê.
*

18 Wod:oo yi pini pyile knî a dyé tumo, Pita Njon ye yepê, Kî tpódu. Yepê, Yesu u pi ngê pi kudungmê ndiye kalê ngmê.

* 4:11: 1 Pita 2:4,7 * 4:12: Njon 14:6 * 4:15: Njon 11:47

* 4:17: Dpodo 5:28-29,40

19 Pita Njon y:oo yepê, Nmyi chóó dpî vyi yó, nmyi dnye dmi ayiny:oo nyêm, ó Chóó Lémi u dnye ayiny:oo nyêm.

20 Yepê, Kópuni nyinê m:uu too, kópuni nyinê ny:ee too, pi knî ye vyílo y:ee tpaê té, ye danêmbum daanyi yé.

21 Nju tpémi yi kada pini knî y:oo d:ud:umbiy:e ye kwódu ngópu, yed:oo mê kalé tumo. Doo u ntââ daapê kpada dumo, mu kópu u díy:o pi yilí yintómu yi lama doo ya, Kî tpódu y:oo kpâlî kpêê y:oo pyi ngmê, Chóó Lémi u ngwo dnye chaa kîgha.

22 Yi kpâlî kpêê mâawe ndîi, u m:âa podo y:a ka mê mbêpê wo.

Yesu u yoo Chóó Lémi ka u ngwo dnye ngêpê

23 Pita Njon kada pini knî y:oo dini ghi n:ii ngê kalé dumo, Yesu u yoo vy:o mê diyé knopwo, Nju tpémi yi kada pini knî y:oo kópuni ye vyi ngópu, yi kópu Yesu u yoo knî ye mîmî vyi ngópu.

24 Yi yéli y:oo dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, wod:oo Chóó Lémi ka dnye ngêpê, kwo, Nmî Lémi. Kwo, Mbóó dyámê ntii nyi l:âmo too, tpileni y:i a pyede m:ii l:âmo too.

25 Kwo, Nmî kn:ââ Dépidi m:uu doo a dpodo, ñyóó Ngê Dmi ngê yinê a ngópu, ala kópu u ngwo a d:êê ngê, apê,

Kn:aa dyámê tpémi lukwe díy:o Chóó Lémi ka a nod:enod:e nyédi?

A Lémi u pwele lukwe díy:o a châpwo ngópu?

Dpî dêê dmi. *

26 Dyámê u kada pini yoo nipi dpó wó,
u yi y:e a kwo yédi,

* 4:25: Psalm 2:1-2

Chóó Lémi p:uu nmî l:êê,
pini n:ii a ngmidi ngê, p:uu myenmî l:êê.

27 Kwo, Yi kópu ndêndê ngê pyodo, dini ghi n:ii ngê Helodi pini dê Pontiyas Paléti y:oo a kââdí ngópu, Yisíléli tpémi kn:aa dyámê tpémi mye yi k:ii myedê kââdí ngópu, Yesu u ngwo mb:ii ngópu. Kwo, K:omo tpile nyinê ngmidi ngê, m:uu doo dpodo, kn:aa pini p:uu dêpwo dpodo, ngmênê mye mb:ii ngópu. *

28 Kwo, Yi kópu d:uu ngópu, mu kópu u dîy:o wunê nyinê vyu, anye, Yi kópu dîyo wa pyódu. *

29 Kwo, K:omo tpile kada pini knî y:oo nmo dê kwódu ngmê, nkîngê nmî mênê a ngini, a ngee nmédi, ngópu dyuu pi knî ye anmîn:aa tpaê. *

30 Kwo, Ngwêdêwêdê mbêmê pi yilî dpî pyi ngi, dpî ngee nmédi, yed:oo nmodo pyu mb:aa Yesu u pi ngê mbwudu yilî anmî chap.

31 Dini ghi n:ii ngê ngêpê a kélî ngópu, kwéli dnye ngêpê, yi ghi doo ghêdê. Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê yi gha dmi a nt:ee ngê, yed:oo dêdnyimo nkîngê, Chóó Lémi u kópu dyuu pi knî ye mêdnyimon:aa tpaê.

Yesu uyoo y:oo yi tpile noko u ngwo dnyimo yêêpî

32 Yesu ka yélini dnyimo ng:aa, yi gha dmi mu ngmidi, yi nuw:o dmi mu ngmidi. Pi ngê daa vyu, Ala a mo a tpile, ngmênê tpileni yilî yi ngópu dpîmo ya, noko dnyimo yêêpî. *

33 Yesu u dyépi knî y:oo pi knî ye dnyimon:aa tpaê, yipu, Ndêndê ngê Yesu ka a pii wo, nmî chóó

* 4:27: Luukí 23:7-11 * 4:28: Dpodo 2:23 * 4:29: Epeso 6:19

* 4:32: Dpodo 2:44

nmî ngwolo knî y:oo nmî módu. Chóó Lémi ngê dpîmo wêdêwêdê kîgha dé, mbwudu yilî u ngwo dnyimo chap.

³⁴ Yesu u yoo vy:o pinté dêpwo kwo, mu kópu u dîy:o yélini yoo yi chóó yi têpê ghi dnyimo ya, ó yi ngomo dnyimo kwo, kuwa tpémi y:oo yi tpile yilî ye dnyimo pywupwi dé. *

³⁵ Yélini knî y:oo ndapî yinté dnyimo kmênêkmênê, yi ndapî dyépi knî ye dnyimo yémî, yi ndapî p:uu nipi mêdnyimo kmaapî.

³⁶ Lipi u tii nédê pini ngmê ngê yinté kópu ngmê d:uu ngê, u pi Njósép. Yi pini Saipídís pyodo. Dyépi knî y:oo yi pini u pi ntaa ngópu, apê, Mbanapas (u nt:u kópu, dêêpî pyu mb:aa). *

³⁷ Yi pini ka kn:aa pini ngmê ngê u têpê ghi pwila ngê, wod:oo Mbanapas ngê yi ndapî dyépi knî ye a núwo, ye mî y:ângo.

5

Ananayas cha dyépi knî ye u ngwo my:aayede mbê knopwo

¹ Pi ngmê u pi Ananayas, u kpâm u pi Sapada. Yi têpê ghi kn:aa pini ngmê ka y:ee ngópu, ye pwila ngê.

² U kpâm k:ii ndapî knî ngmê mgîpa kalê ngópu, Ananayas ngê woni knî dyépi knî ye núw:o too, ye mî y:ee too, yepê, Ala a têpê ghi u pywuu. *

³ Pita ngê kwo, Ananayas. Kwo, Lukwe dîy:o Setan ngê nga dê nt:ono, nga yinê dê vyî, Chóó

* 4:34: Dpodo 2:45
Dpodo 4:34-35

* 4:36: Dpodo 11:22-26; 13:2-3

* 5:2:

Lémi u Ghê Dmi u ngwo chi dóó. Kwo, Lukwe dîy:o ñêpê ghi u pywuu knî m:uu chi mgîpa kwolo. *

⁴ Kwo, Têpê ghi ñyóó ñêpê ghi, u pywuu nyiné ngópu, ndapî mye ñapî. Kwo, Dini ghi n:i ngê ndapî knî ngmê muchi mgîpa kwolo, lukwe dîy:o nmo chi vyi, Ala a têtê ghi u pywuu d:ud:umbiy:e. Kwo, Daa nmo nye k:omodanê, ngmênê Chóó Lémi ka nye k:omodanê.

⁵ Dini ghi n:i ngê Ananayas ngê yi kópu nyongo, wod:oo a vyóó wo, yed:oo y:i pwene. Noko yepê, K:omo tpile Ananayas ngê tumu kópu yi d:uu, ngmênê nmî Lémi ngê da m:uu. Noko yepê, Pi ngê dono kópu kîngmê d:uu. Pi knî y:oo dini ghi n:i ngê ny:ee ngópu, nkîngê mbê dniye.

⁶ Pi mgêmî yoo ngma a loo, ntóó mí kwede ngópu, dnyiné ngópu, mí kmênê ngópu.

⁷ Kââdi liy:aa pyile mí loo, Ananayas u kpâm yi ngomo k:oo u nkwo ta. U lama dêpwo ya, Moo kêdê pw:onu.

⁸ Pita ngê kwo, Mumdo, kwo, têtê ghini dpî y:ee ngópu, ala d:ud:umbiy:e u pywuu? Yi pyópu ngê kwo, Nyââ, kwo, ye d:ud:umbiy:e yi têtê ghi u pywuu.

⁹ Pita ngê kwo, Lukwe dîy:o moo k:ii nmî Lémi u Ghê Dmi dpî dóó ngmê? Kwo, Wunê u Ghê Dmi ngê até da pywáli dp:o. Kwo, Pini n:i knî y:oo moo dê kmênê ngmê keñe t:âmo ngee wee, ñóó mye kmênêkmênê ngmê. *

¹⁰ Wod:oo yi pyópu y:i myedê vyóó wo, mye pwene. Pi mgêmî yoo a lee dniye, ntóó yi m:uu

* 5:3: Njon 13:2; 1 Kódin 12:8 * 5:9: 1 Kódin 10:9; 12:8

ngópu, apê, Atémya pw:onu. Wod:oo mye dnyinë ngópu, u moo u nkîgh:ê mî kmênê ngópu.

¹¹ Yesu u yoo yintómu knî y:oo dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, nkîngê mbê dniye, pi woni knî y:oo myeyi ny:ee ngópu, mye nkîngê mbê dniye, nkîngê ngê y:ay:a pwiyé dniye.

Dyépi knî y:oo pwopwokopwe yilî u ngwo dnyimo pyipyi

¹² Dyépi knî y:oo pi knî yi ngópu mbwudu yilî dnyimo chap. Chóó Lémi u ngomo mbwa kalé ngmê k:oo, ngomo ghi ngmêdoo ya, u pi Solomon u ngomo ghi. Yesu u yoo yintómu yi ngomo ghi k:oo nipi dnyimon:aa a wó. *

¹³ K:omo tpile kuwa tpémi y:oo Yesu u yoo dnyimo chaa kîgha dé, noko yipu, K:uuchêm u yoo, ngmênê ye dnyimo nkîngê, yi ngomo ghi k:oo dédnyimo koko, yi vy:o dédnyimon:aa wowo, apu, Ngmanmî pw:onu.

¹⁴ Ngmênê woni yoo, dini ghi n:ii ngê Yesu ka ndêndê ngê kêlîmî mbê dniye, u yoo vy:o u ngwo ghê dniye, Yesu u yoo ndîî ngê u ngwo dpîmo pyodopyodo.

¹⁵ Dyépi knî y:oo kópuni dnyimo d:uud:uu dé, yi kópu knî yi l:êê díy:o pi knî y:oo mbii pyu yoo dnyimo dnyinêdnyinë dé, maa p:uu yi ngmîédmi yedê dnyimon:aa yiyé dé, apu, Pita dini ghi n:ii ngê pêdé lee we, u kââ mbii pyu knî yi pwo paan:aa kée ngê, u ngwo paa piyé dniye.

¹⁶ Njedusalem u nkîgh:ê p:aani n:ii dnye ya, yi p:aani tpémi y:oo yi mbii pyu yoo Njedusalem dnyimo a néné dé. N:ii dé y:e yi kmêna dnye kwo,

* 5:12: Dpodo 2:43; 14:3

Njedusalem myednyimo a ñéñé dé. Dyépi knî y:oo yi yéli yintómu dnyimo pyipyi dé. *

Dyépi yoo u ngwo kpaka tumo

¹⁷ Yi dini ghi ngê kpêê yiyé pyu knî yi kada pini ndîi, u pyipe yoo Sadyusi yoo yi k:ii Yesu u dyépi knî ye ñ:ee kaa ngópu. *

¹⁸ Wod:oo Chóó Lémi u ngomo t:âât:ââ pyu yoo dy:ââ tumo, yi yéli y:oo dyépi yoo mîñê mgîmî tumo, ñuw:o tumo, mbwa k:oo mî kalê tumo.

¹⁹⁻²⁰ Yi mgîdî ngê, Chóó Lémi u enjel ngmê ngê mbwa keñe ye kpêmî ngê, dyépi yoo kuwa pw:ii too, yepê, Chóó Lémi u ngomo mbwa kalê ngmê k:oo dmyinê lêpî, pi knî ye ghê kamî dmi p:uu dmyinên:aa danê. *

²¹ Dyépi knî y:oo u dnye ny:ee ngópu, yi wa wo, wod:oo Chóó Lémi u ngomo mbwa kalê ngmê k:oo kee dniye, pi knî ye ghê kamî dmi p:uu dnyen:aa danêmbum.

U kuwó dini ghi ngê kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini u pyipe knî yi k:ii Nju tpémi yi kada pini yintómu a danê ngópu, pi knî ngmê dy:ââ ngópu, yepê, Yesu u yoo mbwa k:oo nye pw:ii tóó, nmo a ñuw:o tóó.

²²⁻²³ Yi yéli dini ghi n:ii ngê taa dniye, mbwa yi kpêmî ngópu, apê, Pi u chii daa kwo. Wod:oo mé diyé dniye, Nju tpémi yi kada pini knî ye mdoo ñuw:o ngópu, yepê, Dini ghi n:ii ngê mbwa chedê dpî taa dmi, keñe kuwo ngmê dpî m:uu, dê, Mbwa t:âât:ââ pyu dê mu kwo mo. Yepê, Mbwa keñe dini ghi n:ii ngê dpî kpêmî, mbwa k:oo pi dp:oo módu.

* **5:16:** Mak 6:56; Dpodo 19:11-12

* **5:17:** Dpodo 4:1-3,6

* **5:19-20:** Dpodo 12:7-10

24 Chóó Lémi u ngomo y:enê pyu, kpêê yiyé pyu yoo yi k:ii yi kópu dêpê w:ee ngópu, noko yepê, Lukwe ngê dê pw:ii té? Noko yepê, Dîyo lukwe nmo angmê pyódu?

25 Pi ye ngma até yedê loo, yepê, A léma. Yepê, Pini n:ii yoo mbwa k:oo munmyi km:êê t:oo, Chóó Lémi u ngomo mbwa kalê ngmê k:oo mêmînê wee, pi knî ye mînê dêêpî té.

26 Wod:oo Chóó Lémi u ngomo y:enê pyu u lede knî yi k:ii lee dniye, dyépi yoo mé nya tumo. Daa gheteghete ngê nya tumo, mu kópu u dîy:o nkîngê mbê dniye, apê, Pi knî y:oo chêêpî ngê wa vya nmo.

27 Dyépi yoo Nju tpémi yi kada pini knî ye núw:o tumo, kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini ngê yepê, Kí tpóknî.

28 Yepê, Yesu u pi tpaê nmye munmî kwódu ngê, ngmênê Njedusalem wope wope u pi yi nuwo kîdmye kalê ngmê. Yepê, Pi knî ye nmye tpaê ngópu, yenmyimo, Nmî kada pini yoo kn:ââ dé, Yesu y:oo vya ngópu. *

29 Pita u pyipe knî yi k:ii kada pini knî ye yepê, Daa yoo yi dnye dmi yinmo nyêm, ngmênê Chóó Lémi u dnye vyílo yinmo nyêm.

30 Yepê, K:omo tpile Yesu nmyi vya ngópu, kîdosi nédê nmyi t:ee ngópu, ngmênê Chóó Lémi ngê mêtê pyidu ngê, yâpwoni ka nmî kn:ââ yoo dnyimo a ngêpê, yi yâpwo ngê mêtê pyidu ngê.

31 Yepê, Chóó Lémi ngê Yesu dini ghi n:ii ngê a pyidu ngê, u che p:ââ pee ngê pyódu ngê, nmî kada kââ, nmî mbwámê ngê pyódu ngê. Yepê, Yisîléli tpémi yi maa yiné a yó, u yí u ngwo a kwo, Yi dono

* 5:28: Dpodo 4:18-19; Mát 27:25

mwiyé kéé téne, ala máádi u ngwo pêdê kalê y:e, Chóó Lémi yi dono p:uu mēdaapîchoo nuw:o. *

³² Yepê, Yi kópu yilî ndêndê ngê nmî chóó kînmî módu. Yepê, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Yesu myewunê kêmakêma, mu kópu u dîy:o daa Yisîléli tpémi yintómu ye Chóó Lémi ngê u Ghê Dmi a dy:ââ ngê, ngmênê Yesu u yoo mu ngmîdi u Ghê Dmi ye a dy:ââ ngê, yélini y:oo Chóó Lémi u dnye a nyêmi ngmê. *

³³ Dini ghi n:ii ngê Nju tpémi yi kada pini knî y:oo Pita u kópu ny:ee ngópu, dyépi knî ye nod:e dniye, u yi y:e doo kwo, Nmî vya té.

³⁴ Ngmênê pi yi vy:o ngmê ghêêdí wo, u pi Nkamaliyel. Yi pini Pádisi yoo yi vy:o pini ngmê, pi knî ye Chóó Lémi u dêêpî kópu dyuu mb:aamb:aa ngê dpîmo tpapê, pi knî y:oo u nkwo dnyimo cháâcháâ. Yi pini ngê Chóó Lémi u ngomo tâât:ââ pyu knî ye yepê, Yesu u dyépi yoo mwiyé mê pw:ii tóó. Wod:oo kuwa pw:ii tumo.

³⁵ U kuwó dini ghi ngê Nkamaliyel ngê kada pini knî ye yepê, Yisîléli tpémi. Yepê, Kî tpóknî ghêlí k:ii nangê vya té.

³⁶ Yepê, M:ââ pyolo y:a d:uu lê, pi ngmê ngê u pi ndîi ngê chóó doo pyépi, yi pini u pi Táyódas. Yepê, K:omo tpile pi podo yono y:a yi Táyódas dnye yâmuyâmu, dini ghi n:ii ngê yi pini mî vya ngópu, u yoo mbêpê wo, yi kópu dmi machedê ngê pyodo.

³⁷ Yepê, Myenté, yepê, u kuwó dini ghi ngê, pi u kpââ u dye ghi ngê, pi ngmê ngê u yoo myedê danê ngê, u pi Njudas, Nkálili pi. Yepê, Yi pini dini ghi n:ii ngê vya ngópu, u yoo mye mbêpê wo.

* **5:31:** Epeso 1:20; Hipîlu 12:2 * **5:32:** Dpodo 1:8

38-39 Nkamaliyel ngê yepê, Yesu ngê u yoo myedê danê ngê, mye pwene, u yoo wamyê mbêpê dmi. Yepê, Chóó Lémi ngê daadî ngêêpî dé, ye yi kópu dmi machedê ngê wa pyódu. Yepê, Ngmênê Chóó Lémi ngê adî ngêêpî dé, ye doo u ntââ yi kópu dmi daanmyi chedê ngmê. Yepê, Nmyi lama daa tóó, Kî tpókñî n:uu p:uu a dpodo té. Yepê, Doo u ntââ daanmyi vya t:oo. Yepê, Chóó Lémi p:uu kîdmyemê d:uu.

⁴⁰ Kada pini knî y:oo Nkamaliyel u dnye ny:ee ngópu, Chóó Lémi u ngomo t:âât:ââ pyu yoo dy:ââ tumo, yepê, Yesu u dyépi yoo nya tóó, al:ii a núw:o tóó, yedê dmi ngê dpî kpaka tóó. Wod:oo núw:o tumo, mî kpaka tumo. U kuwó dini ghi ngê kada pini knî y:oo Yesu u dyépi knî ye yepê, Yesu u pi ngê ndiye ngê kêê namungê t:oo. Wod:oo dy:ââ tumo.
*

⁴¹ Yesu u dyépi yoo yi lama ala kópu yi yaa wo, Chóó Lémi ngê yinê da vyi, apu, Kî a yoo mb:aamb:aa. Apu, K:omo tpile wa kpaka t:oo, ngmênê Yesu u dpodo daawa kalê ngmê. Yi kópu u l:êê dîy:o yi gha dmi mb:aamb:aa ngê pyodo. *

⁴² Dye ghi yintómu dyépi yoo pi knî ye dnyimon:aa dêêpî, Chóó Lémi u ngomo k:oo, ó p:o p:o. Pi knî ye Yesu p:uu kópu mb:aa y:i ye dnyimon:aa tpapê dé, pini n:ii Chóó Lémi ngê a ngmîdi ngê, yi pini p:uu dnyimon:aa danêmbum. *

6

Ndapî yêêpî pyu pyudu yi danêmbum

* 5:40: Dpodo 4:18
Dpodo 17:3

* 5:41: Mát 5:10-12; 1 Pita 4:13

* 5:42:

¹ Dyépi yoo Yesu p:uu yélini ye dnyimon:aa danêmbum, woni knî Yesu ka kêlîmî mbê dniye. Yi yéli Yesu u yoo vy:o ghê dniye, Yesu u yoo yinté ndîî ngê doo pyodopyodo. Yesu u yoo vy:o woni knî Kîdiki dnye ngê dnyimo mbumu, woni knî Nju dnye ngê dnyimo mbumu. Yi yéli yi kêlî dîdîpwódu ngmê ghê wo, mu kópu u dîy:o n:iî dé Kîdiki dnye ngê dnyimo mbumu, yi yéli y:oo woni knî ye yepê, Lukwe dîy:o nmyi kuknwe yoo mb:aamb:aa ngê nmyinê wopwe t:oo, ngmênê nmî kuknwe yoo dnyinté nmyinê wopwe t:oo?

² Yi kópu u l:êê dîy:o dyépi knî y:oo Yesu u yoo yintómu nipi a danê ngópu, yepê, Doo u ntââ pi knî ye Chóó Lémi u kópu tpapê daanmî yé, doo u ntââ ndapî nmî chóó kuknwe knî ye daanmî yêêpî.

³ Yepê, Nmî tîdê mbwó yoo. Yepê, Nmyi vy:o pi pyudu a pyw:ee yó, n:iî dé Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê da nt:ee té, n:iî dé yi nuw:o mbêmê a nuw:o té. Yepê, Yi yéli ndapî yêêpî u kada pini ngê anmî pyódu té.

⁴ Yepê, U kuwó dini ghi ngê nmî chóó dpodo mu ngmîdi ayinmî dódó, Chóó Lémi ka ngêpê, pi knî ye u kópu dyuu tpapê.

⁵ Yesu u yoo y:oo yi kópu dini ghi n:iî ngê ny:ee ngópu, yi gha dmi mb:aamb:aa ngê pyodo, wod:oo pi pyudu a pyw:ee ngópu, Stipen ngmê, pini n:iî Yesu ka dpodombiy:e dpîmo kêlîmî, pini n:iî Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê myedê nt:ee ngê, Pilipi my-omo, Pîdokodos pyolo, Nîkano podo, Timon limo, Pamenas wono, Nikólas pii, Antiyóka pi, pini n:iî Nju pi ngê chóó mî pyodo.

⁶ Yesu u yoo y:oo yi pini pyudu knî dyépi knî ye a

ńuw:o tumo, dyépi knî y:oo yi kêê dmi yi mbêmê yé tumo, Chóó Lémi ka dnye ngêpê, yi dpodo u kada pini ngê u ngwo pyódu tumo. *

⁷ U kuwó dini ghi ngê yélini Chóó Lémi u kópu ka dnye kélîmî, Njedusalem, yi yéli doo kaakaa, ndî ngê doo pyodopyodo. Kpêê yiyé pyu yilî yi kópu ka mye kélîmî mbê dniye, Yesu u yoo vy:o mye ghê dniye. *

Stipen u ngwo mgîmî ngópu

⁸ Chóó Lémi ngê Stipen mb:aamb:aa ngê doo a ngêêpî, u wêdêwêdê ndî ngê pyódu ngê, pi knî yi vy:o mbwudu yilî dpîmo chap.

⁹ Ngmênê Nju tpémi yoo ngmê u kwo dnye kwopwepe, yi yéli yi pi dmi, Lipîtini. Woni yoo Sadéni a ndê dniye, woni yoo Aleksándîdiya a ndê dniye. Nju pi knî ngmê yi vy:o ghê dniye, woni yoo Silisiya a ndê dniye, woni yoo Esiya a ndê dniye. Yi yéli yintómu Stipen ka dnye kwopwepe.

¹⁰ Ngmênê Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Stipen ka nuw:o mb:aa y:ângo, wod:oo kwopwepe tédê Stipen mbodo mudu y:i yaa wo, yi yéli dêê dniye, Stipen dêpê vy:oo ngópu. *

¹¹ Yi kópu u l:êê díy:o pi ngmê knî ye ndapî y:ee ngópu, wod:oo yi yéli y:oo ala kópu k:omo ngê vyi ngópu, Nju tpémi ye yepê, Stipen ngê dono kópu knî ngmê kédê vyi, Chóó Lémi pini dê Mósisi yi p:uu. *

¹² Yi kópu u mdoo dini ghi n:ii ngê a ńuw:o ngópu, yi kópu ngê Nju tpémi yi kada pini yoo yi némi dmi dyênê ngê, dêêpî pyu yoo yi némi dmi mye dyênê

* **6:6:** Dpodo 13:3 * **6:7:** Dpodo 16:5 * **6:10:** Luukí 21:15

* **6:11:** Mát 26:59-61

ngê, yoo yi némi dmi mye dyênê ngê, wod:oo Stipen ka lee dniye, mgîmî ngópu, Nju tpémi yi kada pini yintómu a danê ngópu, Stipen a ngî ngópu, yi ngîma mî kaa ngópu.

¹³ N:ii dé y:oo Stipen yipe ngópu, Yi yéli kóté tédê myeda núw:o tumo, yi yéli y:oo yepê, Kî pini ngê Chóó Lémi u ngomo p:uu dono kópu yilî ka a tpapê ngê, dêêpî kópuni Mósisi ngê a d:êê too, yi dêêpî kópu knî yi p:uu dono kópu yilî myeka a tpapê ngê.

¹⁴ Yepê, Ala kópu nmî ngêêdî kî vvu, Yesu Nasalet pi ngê Chóó Lémi u ngomo wa a vy:oo, l:emi ghi n:ii Mósisi ngê nmî kn:ââ knî ye y:ee too, yi l:emi ghi wa ngmêê té.

¹⁵ Pi yilî yintómu y:oo Stipen dnye y:enê, apê, Kî pini kwodo ng:oo dmi kédê tpâlî, ka dnyednye. Enjel kwodo ng:oo dmi ntee, Stipen kwodo ng:oo dmi yinté mye pyodo.

7

Stipen Epîlaham p:uu u ngwo ye doo danêmbum

¹ Kpêê yiyé pyu knî yi kada pini ngê Stipen ka kwo, Kópuni dé vyi ngmê, yi kópu mumdoo ndé kópu?

² Stipen ngê yepê, A léma, a mbwó yoo. Yepê, A ka a ng:aa mbê dmyeno. Yepê, Dini ghi n:ii ngê nmî kn:ââ Epîlaham Mbápsilon Wee u kwo doo a ya, Chóó Lémi ngê chóochóó u kwo a kêma ngê, pini n:ii yâpwo, u pi ndîî. Yepê, Chóó Lémi ngê kwo, Nyo a kuwo ngi, nyámê pee myedê kuwo ngi. *

³ Kwo, Kn:aa dyámê pee p:uu chi lêpî, ghi n:ii nga nîmo kêmakêma, y:i dpî lili.

* **7:2:** Gen 11:31–12:7

⁴ Yepê, Wod:oo Epîlaham ngê Mbápileon wee a kuwo ngê, Halan loo, y:i doon:aa ya. Yepê, Epîlaham u mî dini ghi n:ii ngê pwene, u kuwó dini ghi ngê Chóó Lémi ngê ala dyámê pee p:uu u ngwo mêda núwo, awêde kwéli nmo pyede.

⁵ Yepê, Yi dini ghi ngê Chóó Lémi ngê Epîlaham ka têpê ghi daangmê y:ângo, têpê ghi tp:oo u kwo myedaa y:ângo, ngmênê Chóó Lémi ngê Epîlaham ka ndêndê ngê a vyu, kwo, Mu dini ghi ngê ala dyámê pee nga wanê kê, mwada dini ghi ngê ala dyámê pee nyoo knî yi têpê ghi ngê amyedîn:aa ya. Yepê, Dini ghi n:ii ngê Chóó Lémi ngê Epîlaham ka yi kópu ndêndê ngê vyu, yi ngwo Epîlaham tp:oo dêpwo ya. *

⁶ Yepê, Ngmênê Chóó Lémi ngê Epîlaham ka kwo, Nyoo dini ghi n:ii ngê wamî ch:aa, kn:aa dyámê pee mbêmê adnyin:aa ya, wop adnyin:aa dpodo, pi knî y:oo y:i adnyin:aa kpakakpaka dé, dono ngê adnyin:aa ya, m:ââ podo yono y:a. *

⁷ Kwo, Ngmênê u kuwó dini ghi ngê yélini yi p:uu wop adnyin:aa dpodo, yi yéli wanî kpada, nyoo yi vy:o wanê pw:ii, ala dyámê pee mbêmê wanê núw:o té, al:ii a ka adnyin:aa kpêê yiyé, a ka amyednyin:aa a ngêpê.

⁸ Stipen ngê yepê, Dini ghi n:ii ngê Chóó Lémi ngê Epîlaham ka yi kópu a vyu, u kuwó dini ghi ngê a numo kâádí doo, kwo, Awêde dí ngmídi ngi, nyoo ka mb:aamb:aa ngê amy:aa a vyuwo. Kwo, A l:ii m:uu alanté dpî téni, mî njini too dpî chepwe, myenté nyoo vy:o mââ yintómu knî yi p:uu a l:ii yinté my:oon:aa kaa we. Kwo, Pini n:ii p:uu a l:ii

* **7:5:** Gen 17:8 * **7:6:** Gen 15:13-14; Ex 3:12

adî ya, yini ka ana a vyuwo. Stipen ngê yepê, U kuwó dini ghi ngê Epîlaham tp:oo Yisak ta, wo wááli mî loo, Epîlaham ngê Chóó Lémi u l:ii tp:oo p:uu u ngwo t:ângo. Yepê, Myenté, yepê, Yisak mye tpamê wo, tp:oo Njakóp p:uu Chóó Lémi u l:ii mye t:ângo. Yepê, U kuwó dini ghi ngê Njakóp myimî tpamê wo, Chóó Lémi u l:ii tp:oo y:a mê miyó knî yi p:uu mye t:ângo. *

Stipen Njakóp tp:oo y:a mê miyó yi p:uu u ngwo ye doo danêbum

⁹ Yepê, Njakóp tp:oo knî y:oo yi mbwó Njósép ka n:ee kaa ngópu, wod:oo mgîmî ngópu, kn:aa pini knî ye y:ee ngópu. Yepê, Yi yéli y:oo Njósép u mbwó knî ye pwila ngópu, Yichip núw:o ngópu, pi ngmê ngê ye pwila ngê, yi pini p:uu wop doon:aa dpodo. *

¹⁰ Yepê, Ngmênê Chóó Lémi ngê Njósép y:i doo a ngêêpí, k:omo tpile dono kópu yilí u ngwo pyodo, ngmênê Chóó Lémi ngê yi dono chedê too. Yepê, Chóó Lémi ngê Njósép u nuw:o ndîi ngê pyódu ngê, Yichip tpémi yi king Pééló ka pi mb:aa ngê pyódu ngê, wod:oo Pééló ngê Njósép u che p:ââ pee ngê pyódu ngê. *

¹¹⁻¹² Yepê, Yi dini ghi ngê Chóó Lémi ngê Njósép myedê ngópu, u lama kwólu, kwo, Mu dini ghi ngê kâádî ndîi angmê kee, Yichip tpémi Kenan tpémi yi nté wa chedê. Yepê, Yi kópu u l:êê díy:o Njósép ngê witi a danê ngê, king u ngomo knî yi k:oo doo a ghada. Yepê, Dini ghi n:ii ngê kâádî ndîi kee wo, Yichip tpémi Kenan tpémi yi

* **7:8:** Gen 17:9-14; 21:4 * **7:9:** Gen 37:11,28; 39:21-23 * **7:10:** Gen 41:37-44

nté chedê ngê, yi yéli y:oo dómudómu a pyw:ee ngópu. Yepê, Doo u ntââ nmî kn:ââ knî y:oo nté daapêdê pyw:ee ngópu, ngmênê Yichip tpémi y:oo Njósép ka witi dnyimon:aa pywupwi. Yepê, Njósép u mî Njakóp ngê yi kópu dini ghi n:ii ngê nyongo, tp:oo yoo Yichip dy:ââ too, Njósép ka dnyen:aa witi pywupwi, ngmênê daa mya ngópu, yi lama dêpwo ya, Kí nmî mbwó. Yepê, U kuwó dini ghi ngê Kenan mê diyé dniye. *

¹³ Yepê, Witi dini ghi n:ii ngê kmaapî ngê mî chedê ngópu, yi mî ngê Yichip mê dy:ââ too. Yepê, Yi dini ghi ngê Njósép ngê u mbwó knî ye yepê, A mbwó yoo, ala nê. Stipen ngê yepê, Yi ngwo Pééló u lama yaa wo, apê, Njósép u mî mupwoknî Kenan wunê dómudómu té. *

¹⁴⁻¹⁵ Yepê, Wod:oo Njósép ngê u mbwó knî ye yepê, M:aa nya yó, nmyi kpâm gheegheema mye nya tóó, al:ii a pwiyé dmyeno. Yepê, Wod:oo Njakóp mupwoknî káámi knî n:eemi knî Yichip lee dniye, yintómu pyudu y:a mê limi. Dye ghi daadîi y:i dnyen:aa ya, y:i myemî pw:oo dniye. *

¹⁶ Yepê, Njakóp mupwo Njósép yi ntóó dê Sekem mî kmênê dumo, Epîlaham kwéli kmênê ngópu. Yepê, Wunê yi têpê ghi Epîlaham ngê Hamó u yoo knî ye pwila ngê. *

Stipen Mósisi p:uu u ngwo ye doo danêmbum

¹⁷ Stipen ngê kada pini knî ye yepê, Nmî kn:ââ yoo m:ââ yilî Yichip dnya a ya, yilî ngê y:i a pyodo. Yepê, U kuwó dini ghi ngê Chóó Lémi ngê

* **7:11-12:** Gen 42:1-5 * **7:13:** Gen 45:1-18 * **7:14-15:** Gen 46:1-7; 49:33 * **7:16:** Gen 33:19

apê, Epîlaham ka wunê kópuni nê vyu, yi kópu daa kêmakêma n:aa d:uud:uu. *

18 Yepê, Yi dini ghi ngê kn:aa king m:uu yaa wo, yi king u lama Njósép u pi dêpwo ya.

19 Yepê, Yi king ngê nmî kn:ââ yoo wop dpodo kalê too, yi dpodo têtê myednye kpakakpaka dé. Yepê, U kuwó dini ghi ngê Yichip tpémi y:oo nmî kn:ââ yoo yi tp:ee mââ tpómuni dnyimo vyeé dé, pye paa dnyimo kéké dé. *

20 Yepê, Yi dini ghi ngê Mósisi mye ta, k:uuchêm u tp:ee, d:ââ pyile u pye ngê ngomo k:oo doo w:êêw:êê. *

21 Yepê, U kuwó dini ghi ngê Pééló tp:oo módó ngê yinê a nmyââ, chóó tp:oo ngê pyódu ngê.

22 Yepê, Yichip tpémi y:oo yi chóó yi kópu yilí Mósisi u lama kalê ngópu, mââwe ndî ngê pyodo, u nuw:o ndî ngê mye pyodo, kópu ndî yilí dpîmo d:uud:uu.

23 Yepê, Dini ghi n:ii ngê Mósisi u m:ââ podo y:a ngê doo ya, apê, A yoo Yisîléli tpémi ngîn:uu m:uu té. *

24 Yepê, Ye y:i n:ee, apê, Yi dpodo têtê Yichip pi ngmê ngê Yisîléli pi ngmêmî vyeé. Yepê, Wod:oo Mósisi ngê Yisîléli pi ngópu, ntââ Yichip pi ngê a vy:ungo, u nkwo vyâ.

25 Yepê, Mósisi ngê u gha vy:o apê, Yisîléli tpémi y:oo wa a w:ee ngmê, Chóó Lémi ngê wa ngee nê, Yichip u mênê wanî pw:ii té, ngmênê Yisîléli tpémi y:oo dêpê w:ee ngópu, Kî nmî dyédyé pyu.

26 Yepê, Womumu Mósisi ngê Yisîléli pi miyó módu, apê, Mu l:êê mo. Apê, Nî dyé dê, nê kââdí

* 7:17: Ex 1:7-8 * 7:19: Ex 1:10-22 * 7:20: Ex 2:1-10 * 7:23: Ex 2:11-15,21-22

dê. Yepê, Wod:oo Mósisi ngê yepê, Kî tpódu, dpí mbwémi, lukwe dîy:o dpo l:êê mo?

²⁷ Yepê, Ngmênê n:ii ngê woni doo vyee, Mósisi dny:ii dyíngo, kwo, N:uu ngê nmî kada pini ngê pyódu nyoo, nanê nga vyu, Anyi kóté kîgha nmo?

²⁸ Kwo, Ma Yichip pi ntee nyi vy:a, lukwe yinté am:ii vya nê?

²⁹ Yepê, Yi kópu Mósisi ngê dini ghi n:ii ngê nyongo, Yichip tpémi ye nkîngê mbê wo, wod:oo mbêpê wo, Yichip Wee a kuwo ngê, Midiyên Wee u kwo loo, yi mî yéé wo, tp:ee yi miyó mî tpyó.

³⁰ Yepê, M:ââ podo y:a mî loo, u kuwó dini ghi ngê Mósisi ka enjel ngmê ta. Yepê, Mósisi ngê daa pi ntee tpile yi módu, ngmênê yi vyu wo, apê, Yi tp:oo ndê ngê ngmêmî pîpî, ngmênê chedê ngê daa pyodopyodo. Yepê, Pi kwéli dêpwo ya, mbu ndîi vyuwo Sainay, Mósisi ngê yi yini tp:oo p:uu ndê yi mî módu. *

³¹ Yepê, Mósisi ngê yi kópu yi módu, apê, E! Kî lónté tpile? Apê, Ngîn:uu m:uu, wod:oo u nkîgh:ê chono loo.

³² Yepê, Nmî Lémi ndîi y:i u kwo a mbwolo, kwo, Nî ng:ââ knî yi yâpwo, Epîlaham u yâpwo, tp:oo Yisak mupwo Njakóp yi yâpwo. Yepê, Mósisi nkîngê mbê wo, u yi u ngwo dêpwo kwo, Yi ghi m:aa m:uu.

³³ Yepê, Nmî Lémi ndîi ngê kwo, Nyi dupó dê a ngee dé, mu kópu u dîy:o yâpwo ghê nye kwo.

³⁴ Kwo, Ndêndê ngê kídî m:uu, a yoo Yichip dnyinté mîné kwo, kwo, Yichip tpémi y:oo dpodo tédê a kpakakpaka t:oo. Kwo, A ka dê ch:anê dmi, até d:a ghîi, dîn:aa ngee té. Kwo, Yichip n:aa dyede ngi.

* 7:30: Ex 3:1-10

³⁵ Stipen ngê yepê, K:omo tpile Chóó Lémi ngê Mósisi a ngmídi ngê, ngmênê Yísíléli tpémi y:oo u wépi pwaa ngópu. Yepê, Ala kópu u kwo vyi ngópu, kwo, N:uu ngê nga vyu, nmî kada pini ngê anyi ya, anyi kóté kígha nmo? Yepê, Yi pini Chóó Lémi ngê a ngmídi ngê, yi kada pini ngê pyódu ngê, yi mbwámê ngê mye pyódu ngê. Yepê, Daa chóó kada pini ngê pyodo, ngmênê yi yini tp:oo p:uu enjel n:ii módu, yi enjel ngê kada pini ngê yiné pyódu ngê.

³⁶ Yepê, Mósisi ngê nmî kn:ââ yoo Yichip u mênê yiné a pw:ii too, mbwudu y:i yilí a chópu, Ntii Mtyemtye u nkígh:ê mbwudu m:uu a chópu. Yepê, Maa p:uu nko mênê mbwudu mê yilí a chópu, m:ââ podo y:a k:oo. *

³⁷ Yepê, Yi Mósisi ngê Yísíléli tpémi ye yepê, Chóó Lémi ngê nê ntee pini nmyi vy:o m:uu wa a pyw:oo, nmye wa a dy:ââ, komo yiné amaan:aa kapí. *

³⁸ Yepê, Dini ghi n:ii ngê nmî kn:ââ yoo Sainay mbu ndîi vyuwo dnyen:aa kwo, enjel mbu mbêmê u kwo doo a mbumu, yi Mósisi yi kélí vyílo yedoo kwo. Yepê, Yi Mósisi ngê Chóó Lémi u kópu dyuu nmo yiné a núwo, yi kópu dyuu chedê ngê daawa pyódu. *

³⁹ Yepê, K:omo tpile Mósisi ngê yi kópu yilí d:uu ngê, ngmênê nmî kn:ââ yoo u kwo daa ng:aa mbê dniye, mye mb:ii ngópu, u yi y:e doo kwo, Yichip moo diyé dmi. *

⁴⁰ Yepê, Wod:oo pi knî y:oo Mósisi u mbwó Alon ka kwo, Yâpwo knî ngmê l:âmo ngi. Kwo, Yi yâpwo knî nmî kada vyílo ayi ghê dmi, Yichip y:oo amê

* **7:36:** Ex 7:3; 14:21; Num 14:33 * **7:37:** Deut 18:15 * **7:38:** Ex 19:3; Deut 9:10 * **7:39:** Num 14:3

diyédiyé kalê nmo. Kwo, Nmî lama daa tóó, Mósisi ngê lukwe angmê pyódu, pini n:ii ngê Yichip u ménê a pw:ii nmoo. *

41 Yepê, Wod:oo k:omo yâpwo ngmê l:âmo ngópu, pudumakó tp:oo mââ ntee tpile yi l:âmo ngópu. Tpileni yi chóó l:âmo ngópu, u kwo dnye kpêê yiyé, u naa mye kê ngópu.

42 Yepê, Yi dini ghi ngê k:omo yâpwo ka ngêpê kn:ââ u ngwo a chaa ngópu, m:ââ wono yono y:a mî loo, u kuwó dini ghi ngê king Manasa u dye ghi ngê yi kópu ndîi ngê yimî pyodo, wod:oo Chóó Lémi ngê yi dyaa mbâlâ dyuu yi pwo kée ngê, pudu knî ye dnyimo ngêpê, yi tp:ee dnyimo vyee dé, pudu knî ye kpêê ngê dnyimo yiyé dé. Yepê, Yi kópu u l:êê dîy:o pi ngmê ngê Chóó Lémi u komo u ngwo kââ, ala kópu d:êê ngê, apê,

Yisíléli tpémi. Dini ghi n:ii ngê nmyi kn:ââ yoo w:amî mbêmê u ngwo dnya a paa, m:ââ podo y:a, na a ka daa a ka dnyimo a tpile tp:oo nk:êênî.

43 Apê, Na a ka daa a wónu ngomo yidnyimo a dnyinêdnyinê,

ngmênê yi chóó yi k:omo yâpwo Molokî u wónu ngomo yidnyimo a dnyinêdnyinê,

puduni u pi Lapanî u kwo myednyimo ngêpê.

Apê, Na a ka yi chóó tpileni l:âmo tumo, yi tpile knî ye dnye ngêpê.

Apê, Nmyo yinté yéli, yi kópu u l:êê dîy:o Mbápsilon mwada pee wanî dy:ââ nmyo.

Stipen Chóó Lémi u ngomo p:uu u ngwo ye doo danêmbum

* 7:40: Ex 32:1-6

44 Stipen ngê yepê, Dini ghi n:i ngê nmî kn:ââ yoo w:amî mbêmê dnya a paa, Chóó Lémi u wónu ngomo ngmê l:âmo ngópu. Yepê, Chóó Lémi ngê Mósisi u lama ntee kwólu, yinté l:âmo ngópu. Yepê, Yi lama doo ya, Chóó Lémi yi wónu ngomo u mênê a kwo. Yepê, Ghi ngmê dini ghi n:i ngê dnyimo a kuwokuwo, yi wónu ngomo dnyimo a kmongok-mongo, dnyimo dnyinédnyinê, kwéli dnyimon:aa taataa, wónu ngomo y:i dnyimon:aa wuwó.

45 Yepê, Yi yéli dini ghi n:i ngê pw:oo dniye, yi tp:ee knî y:oo Chóó Lémi u wónu ngomo Kenan u nkîgh:ê y:oo mî t:aa ngópu. Yepê, Yi dini ghi ngê Mósisi pwene, Njósuwa ngê u d:aa yinê a kââdí ngê, yi yéli yi kada ghê wo, Kenan núw:o too. Yepê, Chóó Lémi ngê Kenan tpémi ngm:ii kalé too, Yisîléli tpémi y:oo yi têtê ghi yi kêlê a pwaa tumo. Yepê, Chóó Lémi u wónu ngomo Kenan núw:o ngópu, y:i mî wó ngópu, y:i doo kwo, dye ghi daadîi, king Dépidi u dye ghi ngê y:i myedoo kwo.

46 Yepê, Dépidi Chóó Lémi u nuu u pi ngê pyodo, Chóó Lémi ka kwo, Nmî Lémi, Njakóp u yâpwo, u ntââ ngomo mb:aa ngmanî wó, y:i anyi kwo. *

47 Yepê, Ngmênê Dépidi ngê Chóó Lémi u ngomo daa wó, tp:oo Solomon ngê yinê mî wó. *

48 Yepê, K:omo tpile Solomon ngê Chóó Lémi u ngomo wó, ngmênê Chóó Lémi pââ ndîi, dyámê mbêmê ngomo ngmê k:oo daawa a vyil:a. Yepê, Wunê pi ngmê ngê Chóó Lémi u komo alanté a kââ, apê, *

49 Nmyinê nmye dyámê pê ndîi, na a ka têtê.

* 7:46: 2 Sam 7:1-16 * 7:47: 1 Kings 6:1,14 * 7:48: Is 66:1-2

Apê, A ntââ ngomo lónté ngmanmyi wó ngmê,
y:i anê vyil:a?

⁵⁰ Apê, Kî tpile yilí yintómu a chóó nî l:âmo ngê,
ló tpile a l:êê dîy:o ngmanmyi l:âmo ngmê?

⁵¹ Stipen ngê yepê, Nmyo nkéli wépi dnyangê
pyu yoo. Yepê, Dye ghi yintómu Chóó Lémi nmye
mb:iimb:ii ngópu, u kópu dyuu dp:ee nyêmi ngópu.
Yepê, Nmyi kn:ââ knî y:oo Chóó Lémi u Ghê Dmi
wépi ntee dnyimo a pwapî, yinté u wépi my:ee
pwapî ngmê. *

⁵² Yepê, Pini n:ii knî y:oo Chóó Lémi u komo
dnyimo a kapî, nmyi kn:ââ knî y:oo daa ngmê
châpu ngópu, ngmênê dono kópu yilí y:e dnyimo a
d:uud:uu. Yepê, Wunê pini n:ii yoo Chóó Lémi u
Dpodo Pyu Mb:aa p:uu dnyimo a danê, n:ii knî y:oo
pi knî ye yipu, Dîyo Chóó Lémi ngê yi pini nmo wa a
dy:ââ, yepê, yi yéli nmyi kn:ââ knî y:oo a vya tumo.
Yepê, Mwolo yi pini kwódo ngê munmyi ghê dniye,
my:ee vya ngópu. *

⁵³ Yepê, K:omo tpile enjel knî y:oo nmî kn:ââ knî
ye Chóó Lémi u dêêpî kópu dyuu a y:ee tumo, nmyi
ny:ee tumo, ngmênê mêdp:ee chââchââ tumo. *

Stipen chêêpî ngê u ngwo vya ngópu

⁵⁴ Nju tpémi yi kada pini knî y:oo yi kópu dini ghi
n:ii ngê ny:ee tumo, yi kópu ngê dyênê too, yi kpéngi
ti dmi kelekele dnye paa.

⁵⁵⁻⁵⁶ Ngmênê Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Stipen
a nt:ee ngê, mbóó p:uu vya wo, Chóó Lémi u wuu
ndîi módu, pi knî ye yepê, Mbóó kêê kpêmi, Yesu

* **7:51:** Ex 32:9; Jer 9:26; Is 63:10 * **7:52:** 2 Chr 36:16 * **7:53:**
Dpodo 7:38; Hipîlu 2:2

Chóó Lémi u nkîgh:ê ka kwo, u che p:ââ pee ngê dê pyódu. *

⁵⁷⁻⁵⁸ Wod:oo noko dpodombiy:e mbó dniye, noko yepê, Kî pini ngê Chóó Lémi u pi ndîi kn:aa pini ka lukwe dîy:o dê ñuw:o? Noko yepê, Kî pini ka namê ng:aa, wod:oo yi ngópu nkoko tumo, u kwo tpé dniye, mgímî ngópu, p:aa pee ñuw:o ngópu, a ngî ngópu, dny:ii d:ii ngópu, mwada y:i mî danê ngópu, wod:oo chêêpî ngê yidnye vyee. Yélini y:oo Stipen chêêpî ngê dnye vyee, yi yéli y:oo yi nkuwo kpîdí a ngee tumo, pi lvulu ngmê ka y:ee tumo, ye doo vyyuwo. Yi pini u pi Sóól. *

⁵⁹ U dî daa pwaa ngópu, Stipen chêêpî ngê mudnye vyee, wod:oo Stipen doo ngêpê, apê, Yesu a Lémi, a ghê dmi a ngépi. *

⁶⁰ Yu mbodo dê y:e ghê wo, dpodombiy:e ka wo, Yesu ka kwo, A Lémi, kópu dononi a nga ka d:uud:uu ngmê, yi kópu modo kn:ââ vyyuwo dpî yé té, kidangmê ngî. Yi kópu dyuu dini ghi n:ii ngê vyyu, wod:oo pwene. Pi knî y:oo Stipen dini ghi n:ii ngê vya ngópu, Sóól u nuu u kópu ngê mye pyodo. *

8

Nju tpémi ye Yesu u yoo u ngwo doo diya

¹⁻² Yélini y:oo Chóó Lémi mb:aamb:aa ngê dnyimo chââchââ, yi yéli y:oo Stipen ntóó kmênê ngópu, u l:êê dîy:o myednye mbê. Yi wéni ngê Nju tpémi y:oo Yesu u yoo yi kpadakpada kn:ââ chaa ngópu, Njedusalem. Yesu u yoo yintómu knî y:oo Njedusalem

* **7:55-56:** Kîlosa 3:1 * **7:57-58:** Dpodo 22:20 * **7:59:** Luukí 23:46 * **7:60:** Luukí 23:34

a kuwo ngópu, p:aani p:aani lee dniye, woni Njuda Wee u kwo p:aani p:aani lee dniye, woni Samédiya Wee u kwo p:aani p:aani lee dniye, ngmênê dyépi knî y:oo Njedusalem dêpê kuwo ngópu. *

³ Sóól ngê u yi dpîmo kwo, Yesu u yoo nî chedê, wod:oo ngomo k:oo ngomo k:oo dpîmon:aa koko, Yesu u yoo dpîmon:aa mgîmîngîmî dé, pyââ pyââ mââ mââ mbwa k:oo dpîmon:aa kmîmî dé. *

Samédiya tpémi Yesu ka u ngwo kélîmî mbê dniye

⁴ Yesu u yoo yéli n:ii mbêpê wo, yi yéli p:aani p:aani lee dniye, pi knî ye Yesu u kópu mb:aa dnyen:aa tpapê.

⁵ Pini n:ii pyudu knî mwiyé a pyw:ee tumo, ndapî yêêpî u kada pini ngê a pyódu tumo, yi vy:o pini ngmê u pi Pilipi. Yi pini ngê Njedusalem a kuwo ngê, Samédiya loo, pi knî ye yepê, Pini n:ii Chóó Lémi ngê a ngmîdi ngê, yi pini wunê kî ta, ngmênê nmî kada pini knî y:oo daa mya ngópu, kî vya ngópu, myombó Chóó Lémi ngê kîmêdê pyidu ngê. Yepê, Yi pini u pi Yesu.

⁶ Samédiya tpémi Pilipi ka mb:aamb:aa ngê ng:aa mbê dniye, mu kópu u dîy:o Pilipi ngê yi ngópu mbwudu yilî dpîmo chap.

⁷ Pi yilî yi kmêna Pilipi ngê ngm:ii kalê too, wod:oo yi kmêna yoo dpodombiy:e u ngwo dnye kââ. Myenté kóó ntóó kpâlî ntóó yilî mye pyi ngê, yélini dnyinté dnyimo paa, mye pyi too. *

⁸ Yi kópu u lêê dîy:o Samédiya tpémi yi gha dmi mb:aamb:aa ngê pyodo.

* **8:1-2:** Dpodo 11:19 * **8:3:** Dpodo 9:1-2; 26:9-11 * **8:7:** Mát 10:1; Mak 16:17

⁹ Yi p:aani pi ngmêdoo ya, u pi Saimon, pipi kópu knî yi mbêmê kópu ndîi yilî dpîmo d:uud:uu, Samédiya tpémi yinté dpîmo liya kîgha dé. Pi knî ye yipu, Nê pi ngmê.

¹⁰ Tp:ee vy:o, dmââdî vy:o, lémi vy:o, ch:am vy:o apu, Vyuw! Apu, Kî pini nmînê nmo Chóó Lémi ntee pini, u wêdêwêdê ndîi. Wod:oo yoo yintómu u kwo dnyimo ng:aa.

¹¹ Nyââ, dye ghi daadîi kópu ndîi yilî dpîmo d:uud:uu, yi kópu u l:êê dîy:o yoo u ngwo dnyimo liya, u kwo mb:aamb:aa ngê myednyimo ng:aa.

¹² Pilipi Yesu Kédisu p:uu ye dpîmo danêmbum, Chóó Lémi kóo k:oo wowo p:uu ye myedpîmo danêmbum. Dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, yi kópu dyuu ka kêlîmî mbê dniye, wod:oo Pilipi ngê pyââ pyââ mââ mââ mbwaa paa kmênê too, Yesu u yoo vy:o kaa too.

¹³ Saimon myenté mye kêlîmî mbê wo, Pilipi ngê mbwaa paa mye kmênê ngê, wod:oo Saimon Pilipi p:uu kele. Dini ghi n:ii ngê Pilipi ngê mbwudu dpîmo chapî dé, Saimon ngê yidpîmo mumu dé, u ngwo mêdpîmo liya.

¹⁴ Dini ghi n:ii ngê Yesu u dyépi knî y:oo yi kópu Njedusalem a ny:ee ngópu, apê, Samédiya tpémi Chóó Lémi u kópu dyuu ka kédê kêlîmî mbê dmi, wod:oo Pita pini dê Njon Samédiya dy:ââ dumo.

¹⁵⁻¹⁶ Dini ghi n:ii ngê taa knopwo, a w:ee ngópu, apê, K:omo tpile Pilipi ngê kî yéli Yesu u pi ngê mbwaa paa kmênê too, ngmênê Chóó Lémi ngê u Ghê Dmi ye doongê y:ângo.

¹⁷ Wod:oo Pita Njon y:oo kêê yi mbêmê dpîmo yiyé dé, yi l:êê dîy:o dpîmo ngêpê, Chóó Lémi ngê

u Ghê Dmi u ngwo ye dpîmo yém. *

¹⁸ Dini ghi n:ii ngê Saimon ngê yi kópu módu, apê, Dini ghi n:ii ngê Pita Njon y:oo kêê nmî mbêmê dê yé ngmê, apê, Chóó Lémi ngê u Ghê Dmi u ngwo nmo da kê.

¹⁹ Wod:oo Saimon ngê Pita pini dê Njon ye ndapî kélê ngmê yó, apê, Ye nî y:oo. Yepê, U ntââ u ntââ ngê u nkwo wadpî pyódu nê, pini n:ii mbêmê a kêê dê anî yé dê, yi pini ka Chóó Lémi ngê u Ghê Dmi ada a yém.

²⁰ Ngmênê Pita ngê kwo, Npî ngópu choo ya, kumu chi tpyé, ndiya u ngwo nyi ghidi, mu kópu u dîy:o nga vy:o chi vyi, Chóó Lémi u módó yeedey-eede ndapî ngê nî pwila.

²¹ Kwo, Doo u ntââ ala dpodo p:uu daanyi ngee nyo, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi u lama a tóó, nga daa ntênê a tóó.

²² Kwo, Yi dono kópu ndîi a kuwo ngi, nmî Lémi ndîi ka chi ngêpê, u kwo dpî vyi ngi, kwipi, A Lémi, dono kópuni dí d:uu, u ntââ nguwo wanyi kéé, yi kópu mēdaanyi nuw:onuw:o.

²³ Kwo, Nga kídî m:uu, ye n:ee nye yichi kââ, doo u ntââ dono u wépi daanyi puwâ.

²⁴ Saimon ngê yepê, U ntââ a l:êê dîy:o amêdpî ngêpê, kópuni a ka dpî vyi t:oo, yi kópu a nga kîngmê pyódu.

²⁵ Pita Njon y:oo Yesu p:uu kópuni m:uu tumo, Samédiya tpémi ye yi kópu mî vyi tumo, u kuwó dini ghi ngê Njedusalem mē diyé knopwo. Maa p:uu Samédiya Wee u kwo p:aa yilî a kélî ngópu, Yesu p:uu kópu mb:aa pi knî ye dpîmo tpapê, yed:oo Njedusalem mîmî taa knopwo.

* **8:17:** Dpodo 9:17; 19:6; 2 Tim 1:6

Yitiyópiya pi ngmê Yesu ka u ngwo kêlîmî mbê wo

²⁶ Enjel ngmê ngê nmî Lémi u kópu Pilipi ka a núwo, kwo, Gh:êédé, kwo, chi lêpî, Njedusalem Nkaasa yi kêlî máádi dpî kwéli. (Yi wee u kwo pi daa tóó, kpî yi mye daa kwo, mbwaa mye doo u p:aa.)

²⁷⁻²⁸ Wod:oo Pilipi ghêédî wo, kada a y:ângo. Yi máádi p:uu pi ngmê módu, Njedusalem a ndê wo, Nkaasa doo lêpî. Yi pini mââwe ndîi ngmê, Yitiyópiya tpémi yi ch:am ndîi p:uu dpîmo dpodo, u ndapî yiné dpîmo y:enê. Yi pini Chóó Lémi ka ngêpê tédê a ndê wo, Njedusalem, u p:o modoo diyédiyé. U chádiyót mbêmê doo ya, hósi dê y:oo dpîmo a paapaa, kópuni Yisaya ngê d:êê ngê, yi pini ngê maadî doo a kpââ. *

²⁹ Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Pilipi ka kwo, Kî pini u nkîgh:ê máádi nyi kwéli.

³⁰ Wod:oo Pilipi mbêpêmbêpê loo, u nkîgh:ê máádi mî kwólu, apê, Chóó Lémi u kópuni Yisaya ngê a d:êê ngê, apê, muyedê kpââ, wod:oo u kwo adî póó, kwo, Kópuni nyiné kpââ, kwo, cha w:ee?

³¹ Yi pini ngê kwo, Lónté wanê w:ee? U kakêmê nanê a ka wa chámê? Kwo, A pwiyé, a chádiyót k:oo a kee, a nkîgh:ê anyi yey, u kakêmê a ka anyi chámê ngi. Wod:oo Pilipi yi chádiyót k:oo kee wo.

³² Kópuni yi pini ngê doo a kpââ, ala yi kópu.

Sipi u vyeê tédê ntee d:uudpî gheté tóp, u vyii tédê myed:uudpî kââ, yi pini ngê yinté kópu daangmê vvu. *

³³ Pi kní y:oo yi pini p:uu yipe tee u kópu yilî t:ee ngópu,

* **8:27-28:** Is 56:3-7 * **8:32:** Is 53:7-8

yi kópu u l:êê dîy:o kpaka ngópu, mye nkwiti ngópu.

Tp:oo knî yi p:uu pi ngê kópu d:uudpî vyi,
mu kópu u dîy:o dyámê mbêmê u ya machedê
ngê dê pyódu.

³⁴ Yitiyópiya pi Pilipi ka póó wo, kwo, Chóó Lémi u komo kapî pyu ló pini p:uu doo a danêmbum? Kwo, Chóó p:uu doo a danêmbum ó kn:aa pini p:uu doo a danêmbum?

³⁵ Pilipi ngê ala kópu a w:ee ngê, apê, Chóó Lémi u komo kapî pyu Yesu p:uu doo a danêmbum, wod:oo Pilipi ngê danêmbum kn:ââ Yitiyópiya pi ka adî chaa, Yesu u kópu mb:aa u ngwo u kwo vyu.

³⁶ U kuwó dini ghi ngê maa p:uu mbwaa ngmê m:uu ngópu, wod:oo Yitiyópiya pi ngê Pilipi ka kwo, Óó. Kwo, Mbwaa ngmêka t:a. Kwo, U ntââ Yesu u pi ngê yi mbwááni paa wanyi kmênê nê?

³⁷ (-)

³⁸ Wod:oo chádiyót u tpiipi ka kwo, U dî y:i pwaádi, wod:oo u dî y:i adî puwâ. Pilipi k:ii mbwaa paa nipi ghêpê knopwo, Pilipi ngê yi pini y:i mî kmênê ngê.

³⁹ Mbwaa paa dini ghi n:ii ngê a kee knopwo, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Pilipi a y:ângo, Yitiyópiya pi ngê Pilipi mêdaa módu, ngmênê u gha mb:aamb:aa ngê pyodo, chádiyót k:oo mê wo wo, wod:oo kada mêdê y:ângo.

⁴⁰ Pilipi Asídót mî ta, u kuwó dini ghi ngê p:aani p:aani doo lèpî, Yesu u kópu mb:aa pi knî ye doon:aa tpapê, u kuwó dini ghi ngê Sisadiya mî ta.
*

* **8:40:** Dpodo 21:8

9

Sóól ngê u nuw:o u ngwo ngmópu, Yesu ka u ngwo kélîmî mbê wo

Dpodo 22:6-16; 26:12-18

¹ Dini ghi n:ii ngê yi kópu dnye pyodopyodo, Sóól ngê u yi dpîmo kwo, Yesu u yoo nmî vya té, yi vyee u pi pi knî ye dpodombiy:e dpîmo tpaê. *

² U yi u ngwo myedoo kwo, Dîmaskîs nî lê, yélini Yesu u maa p:uu a m:ii, yi yéli n:uu mgîmî té, pyââ mââ yoo yi kpadakpada tédê Njedusalem mênê diyédiyé kalê té. Yi kópu u l:êê díy:o kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini ka loo, yi kópu u kwo mî vyu, kwo, Nju tpémi yélini a kwo, Dîmaskîs, u ntââ yi kada pini knî ye wanyi dy:ââ né, a kakêmê ye am:ii chámê, u ngwo ye n:aa lépî. Kwo, Kópu dyuu ngmê d:êê ngi, ye n:aa ñeñe. Wod:oo Sóól ngê pi knî ngmê núwo, Njedusalem a kuwo ngópu, Dîmaskîs dnye lépî.

³ Daa kêmakêma Dîmaskîs dnye taataa, tpile u wuu ndîi mbóo p:uu yi pwo ngma a kwólu.

⁴ Sóól ngê yi tpile u wuu ndîi dini ghi n:ii ngê módu, wod:oo tēpê mbēmê dyimê wo, dnye ngmê nyongo, kwo, Sóól, Sóól. Kwo, Lukwe díy:o dono kópu ndîi yilí a nga nye d:uud:uu?

⁵ Sóól ngê kwo, A Lémi. Kwo, Nyi n:uu? Nmî Lémi ngê kwo, Nê Yesu, pini n:ii ngê dono kópu ndîi yilí nye d:uud:uu. *

⁶ Kwo, A pyidu, kwo, Dîmaskîs chi lépî. Kwo, Kópuni u ya a nga a kwo, y:i nga an:uu vyí, díyo yi kópu anyin:aa d:uud:uu.

⁷ Pini n:ii knî y:oo Sóól dnye yâmuyâmu, mbóo p:uu dnye dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, yi paa u

* 9:1: Dpodo 8:3 * 9:5: Dpodo 5:39

dí dmi puwâ, noko kópu daa vyi ngópu, myenté pi myedaa m:uu ngópu.

⁸ Sóól tēpê mbēmê yeda pii wo, ngwolo dê yi pywálí doo, ngmênê yélí daa módu, wod:oo kwulo kaa dniye, Dîmaskîs núw:o ngópu.

⁹ Wo pyile knî yi k:oo yélí dêpwo y:enê, tpéé kópu yi ngwo mî vyu, nté mbwaa chóó u kwo kwódu doo, Chóó Lémi ka doo ngêpê, kwo, U ntââ a dono yilí nguwo wanyi kéé.

¹⁰ Yesu u yoo vy:o pi ngmê Dîmaskîs doo ya, u pi Ananayas. Yi pini ngê nmî Lémi módu, kwo, Ananayas. Ananayas ngê kwo, A Lémi, ala nê.

¹¹ Nmî Lémi ngê kwo, Ala p:aani ghi a kuwo ngi, máádini u pi Kpêêlî Ghi Daa Tóó, yi máádi dp:uu kwéli, yi máádi p:uu Njudas u ngomo a kwo. Kwo, Yi ngomo k:oo pi ngma a tóó, u pi Sóól, Taasîs pi. Kwo, Yi pini ye dpî poo ngi.

¹² Kwo, Yi pini wunê ngêpê, kwo, u nuw:o k:oo kédê m:uu ngi, kwo, ala kópu dê vyi, Pi ngmê wunê pwiyé knî, u pi Ananayas, kóó dê a mbēmê wumê yiyé dê, yed:oo yélí mb:aamb:aa ngê mênê mumu.

¹³ Ananayas ngê kwo, A Lémi. Kwo, Pi yilí knî y:oo ye pini u pi a ka ka tpapê ngmê, nyoo knî y:e kópu dono yilí doo d:uud:uu, Njedusalem.

¹⁴ Kwo, Kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini knî y:oo ala kópu u kwo a vyi ngópu, Dîmaskîs chi lēpî, Yesu u yoo nyinê mgîmî tóó.

¹⁵ Nmî Lémi ngê kwo, Chi lēpî, mu kópu u dîy:o yi Sóól d:a ngmidi, a p:uu pîchoo dpodo, Yisîléli tpémi ye, king knî ye, myenté kn:aa yéli ye a pi yi lama myepaan:aa kalê ngê. *

* **9:15:** Dpodo 25:23; Lóma 1:5

16 Kwo, Dono kópu yilîni pi knî y:oo a l:êê dîy:o u ngwo wadnyi d:uud:uu dé, a chóó u kwo wanê kêma té. *

17 Wod:oo Ananayas ngê Sóól yi ngomo k:oo a pyw:ângo, kóó dê mbêmê yé doo, kwo, Sóól a mbwó. Kwo, Nmî Lémi ngê até dê dy:ââ nê, amêma pini n:ii nyinê módu, yi pini Yesu, chóó nga até dê dy:ââ nê. Kwo, Ala p:eeni kópu u dîy:o até dê dy:ââ nê, yéíí m:ee mumu, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê wunê nt:eent:ee ngi.

18 Te too pee ntee tpile dê Sóól ngîma yi ngwo a ghay knopwo, wod:oo yéíí mê módu. Yi ghêêdî wo, wod:oo Yesu u pi ngê mbwaa paa kmênê ngópu.

19 U kuwó dini ghi ngê nté yi ndîî, u wêdêwêdê u kwo mêtê diyé wo.

Sóól Yesu p:uu u ngwo ye doo danêmbum, Dîmaskîs

20 Yesu u yoo yélini Dîmaskîs dnye ya, Sóól ngê wo knî ngmê yi vy:o chedê ngê, wod:oo Nju tpémi yi ngêpê ngomo knî yi k:oo dpîmon:aa koko, ye dpîmon:aa danêmbum, yipu, Yesu ndêndê ngê Chóó Lémi tp:oo.

21 N:ii knî y:oo yi kópu ny:ee ngópu, ghê dmi yi mênê ghipé wo, noko yepê, Pini n:ii ngê Yesu u yoo doo vyeé dé, Njedusalem, mumdoo kî vyílo? Apê, Mumdoo al:ii a loo, mu kópu u dîy:o u yi u ngwo doo kwo, Yesu u yoo n:uu mgîmî té, kpêê yiyé pyu knî yi kada pini knî ye n:uu y:ee té, Njedusalem? Apê, Lukwe dîy:o Yesu u pee ngê maa ghê?

22 Ngmênê Sóól ngê pi knî yi pwo mîné dyîngo. Kópuni Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo a d:êê tumo, Sóól ngê pi knî yi ngópu u nkwo dpîmo a

* 9:16: 2 Kódin 11:23-28

kpââ dé, yipu, Ala kópu yilí Yesu ngê ndêndê ngê ntiye ngê. Yipu, Yi kópu u l:êê dîy:o, Pini n:i Chóó Lémi ngê a ngmidi ngê, yi pini Yesu. Yi kópu Sóól ngê wêdêwêdê ngê ye dpîmo tpapê dé, Nju tpémini Dîmaskîs dnye ya, doo u ntââ Sóól u dnye daapî vya ngópu.

²³ Wo yilí mî loo, u kuwó dini ghi ngê Nju tpémi nipi a wó, noko yepê, Sóól paa vya koo, ngmênê Sóól ngê yi kópu u tuu kââ pee ngmê nyongo.

²⁴ Nju tpémi y:oo noko yepê, Sóól kîngê mbêpê, Dîmaskîs kîdangê kuwo. Yi kópu u l:êê dîy:o yi p:aani mbwa keñe w:êênî dnyimo t:âât:ââ, mgîdí vy:o myednyimo t:âât:ââ. U yi y:e doo kwo, Sóól nmî vy:a.

²⁵ Ngmênê mgîdí ngmê ngê Sóól p:uu ndiye pyu knî y:oo Sóól a ngî ngópu, kpéni ndîî k:oo ché ngópu, yi kpéni kpê t:ee ngópu, yi p:aani mbwa mbêmê l:uu ngópu, kuwa kalê ngópu. P:uu ndiye pyu knî yedê kpê p:uu dnya a ya, yi yedê ngê kpéni dnye ghîpîghîpî, Sóól k:oo doo kwo, dini ghi n:i ngê mbwódo mî ghê wo, wod:oo Sóól mbêpê wo.

Sóól Njedusalem u ngwo loo

²⁶ Dini ghi n:i ngê Sóól Njedusalem mî ta, u yi u ngwo doo kwo, Yesu u yoo yi p:uu n:uu kaalî, ngmênê u kwo daa kêlîmî mbê dniye, apê, Ngmênê daa Yesu u yoo vy:o pini ngmê. Yintómu u kwo nkîngê mbê dniye.

²⁷ Ngmênê pi ngmê u kwo daa nkîngê mbê wo, u pi Mbanapas. Mbanapas ngê Yesu u dyépi knî yi vy:o yinê núwo, yepê, Dini ghi n:i ngê Sóól Dîmaskîs doo lêpî, nmî Lémi maa p:uu módu, Sóól

ka y:i a mbwolo. Yepê, Sóól Dîmaskîs Yesu u pi ngê dpodombiy:e doo dêêpî, myedaa nkîngê mbê wo.

²⁸ Wod:oo Sóól Njedusalem doo ya, p:aani pee p:aani pee dpîmon:aa dêêpî, Yesu u pi ngê dpodom-biy:e doon:aa dêêpî, myedaa nkîngê mbê wo.

²⁹ Nju tpémîni Kîdiki dnye ngê dnyimo mbumu, Sóól ye dpîmon:aa dêêpî, Sóól u k:iî noko myednyimon:aa kwopwepe, ngmênê u yi y:e doo kwo, Sóól nmî vy:a.

³⁰ Yesu u yoo knî y:oo yi kópu dini ghi n:iî ngê ny:ee ngópu, Sóól Sisadiya núw:o ngópu, u p:aa njini Taasîs mî dy:ââ ngópu.

³¹ U kuwó dini ghi ngê Yesu u yoo mb:aamb:aa ngê dnye ya, pi ngê kópu dono y:e daa d:uu ngê. Ala wee pyile knî yi kwo dnye ya, Njuda Wee ngmê, Nkálili Wee myomo, Samédiya Wee pyolo. Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê doo a ngêêpî dé, pi yilî Yesu ka kélîmî mbê dniye, u yoo yilî ngê u ngwo doo pyodopyodo. Nmî Lémi mb:aamb:aa ngê dnyimo cháâcháâ.

Pita ngê mbwudu n:iî dê chaa doo

³² Dye ghi yintómu Pita p:aani p:aani dpîmo lêpî, Yesu u yoo dpîmon:aa mumu dé. Wo ngmê ngê Lida u nkwo até yi loo.

³³ Yi p:aani pi ngmêdoo ya, u pi Aniyês. Yi pini yu dê ntóó dê, paa doo u ntââ ngê u kwo dpîmo ya. M:ââ wááli ngmîédmi mbêmê dpîmo ya.

³⁴ Pita ngê kwo, Aniyês. Kwo, Yesu Kédisu ngê ala ngwo dê pyi ngi, ngmîédmi mbêmê a pyidu, ngmîédmi a kmongo ngi. Wod:oo Aniyês ada pyidu.

³⁵ Yi wee ndîi u kwo yélini dnye kwo, Aniyês paa têtê dini ghi n:i ngê m:uu ngópu, yi yéli nmî Lémi ka u ngwo mêtê diyé dniye.

³⁶ Njopa Yesu u yoo vy:o pyââ ngmêdoo kwo, u pi Tapîta. (Kîdiki dnye ngê u pi Dókîs.) Dye ghi yintómu yi pyópu ngê kópu mb:aa yilî dpîmo d:uud:uu, pinté knî y:e.

³⁷ Yi dini ghi ngê mbii u ngwo ngmê kele, yed:oo mye pwene. Ntóó ghêê ngópu, a ngî ngópu, ngomo k:oo yé ngópu.

³⁸ Yesu u yoo n:i Njopa doo kwo, yi lama doo ya, Pita chono a tóó, Lida, wod:oo pi miyó dê ye yepê, Lida choo lêpî, Pita límî k:i ngê dpo pwiyé we.

³⁹ Wod:oo Pita ka lee knopwo, yi pini dê yi p:uu a kele, Njopa lee dniye. Dini ghi n:i ngê taa dniye, yi pyópu ntóó ngomoni k:oo doo ya, Pita y:i km:êê ngópu. Kuknwe knî y:oo a yina ngópu, dnye mbê. Yi pyópu ngê kpîdîni dmya too, ye y:ee too, yi kpîdí Pita u ngópu dnye tpyuu dé.

⁴⁰ Pita ngê yi ngomo ghi k:oo pi yintómu pw:i ngê, yu mbodo dê y:oo ghê wo, wod:oo doo ngêpê. Yi pyópu ntóó ka diyé wo, kwo, Tapîta, a pyidu. Wod:oo ngwolo dê pywálî doo, Pita yi módu, wod:oo ntênê yaa wo.

⁴¹ Wod:oo Pita ngê yi pyópu ka kóó dp:ee ngê, kwulo kele, ghêêmî kââ. U kuwó dini ghi ngê Pita Yesu u yoo knî ye mbwolo, kuknwe knî ye mye mbwolo, yepê, A pwiyé dmyeno, ala pyópu ghê até maa kaalî.

⁴² Njopa tpémi ye yi kópu u mdoo yi núw:o ngópu, pi yilî nmî Lémi ka kêlîmî mbê wo.

⁴³ Pita Njopa doo ya, wo yilî. Pini n:i u ngomo k:oo doo kwo, yi pini u pi Saimon, tpile tp:oo too

pee l:âmol:âmo pyu.

10

Kóniliyês u danêmbum

¹ Lóma lede Sisadiya yilî doo ya. Yi kada pini knî yi vy:o pi ngmêdoo kwo, u pi Kóniliyês. Lede yoo n:ii yi vy:o Kóniliyês doo kwo, yi yéli yi pi dmi Yitali lede yoo.

² K:omo tpile Kóniliyês daa Nju pi, ngmênê Chóó Lémi ka mb:aamb:aa ngê dpîmo kêlîmî, dye ghi yintómu u kwo dpîmo ngêpê. Yi pini u kpâm ghee knî, u dpodo pyu yoo Chóó Lémi ka mb:aamb:aa ngê myednyimo ng:aa. Nju tpémi yi vy:o pinté yoo yilîni dnyimo kwo, Kóniliyês ngê dpîmo a wopwe dé.

³ Kóniliyês ngê Nju tpémi yi l:êê ghi dmi dpîmo d:uud:uu dé, kââdí dini ghi n:ii ngê t:ono dpîmo wowo, Chóó Lémi ka u ngwo dpîmo ngêpê. Wo ngmê ngê u ngêpê têtê enjel ngmê módu, kwo, Kóniliyês.

⁴ Kóniliyês ngê enjel dini ghi n:ii ngê módu, nkîngê mbê wo, enjel doo y:enê, kwo, Alémi, lukwe pyiné ché ngmêê? Enjel ngê kwo, Chóó Lémi ngê ngêpê kêtê ny:oo, mu kópu u dîy:o pinté yoo nyiné wopwe too. Kwo, Ala ngwo u nkwo wunê ngêêpî ngi.

⁵ Kwo, Ala ngwo pi knî ngmê dy:ââ ngi, Njopa, pi ngmê nya y:e, u pi Saimon Pita.

⁶ Kwo, Yi pini ntii chedê a tóó, ngomoni k:oo a kwo, yi ngomo chóó u pi mye Saimon, tpile tp:oo too pee l:âmol:âmo pyu. *

* **10:6:** Dpodo 9:43

⁷ Enjel ngê Kóniliyês ka danêmbum dini ghi n:ii ngê a kêlî ngê, wod:oo y:aa wo. Kóniliyês u dpodo pyu miyó dê ye adî mbwólu, u lede ngmê ka mya adî mbwólu, yepê, Nga a pwiyé dmyeno. Yi lede Kóniliyês u t:âât:ââ pyu ngmê, Chóó Lémi ka mb:aamb:aa ngê myedpîmo kêlîmî.

⁸ Kóniliyês ngê kópuni pyodo, yi kópu yi ngêêdí ada nt:o, wod:oo adî dy:ââ té, Njopa.

⁹ Womumo kâádî mââ kêlê, dini ghi n:ii ngê Njopa u nkîgh:ê dnyen:aa paa, Pita yi chêêpî ngomo pywápê ngmé pwono kee wo, yi doon:aa ngêpê.

¹⁰ Dómu ndîi u ngwo ngmê kele, u yi u ngwo doo kwo, Nté pee ngmênî ma.

¹¹ Dini ghi n:ii ngê nté dnye ch:eech:ee, Pita yi vwu wo, apê, Mbóó ada kpêmî, apê, wónu k:ii ntee tpile yéli vyââ yi kêlî ngmêyedê ghêpê knî, kwódo páádi.

¹² Yi wónu k:ii ntee tpile k:oo tpile tp:oo knî ngmêdoo kwo, dyêêdí daa ngmîdi, tpile pê dé, pyaa dé, rîmê dé yi tpile k:oo myednye kwo. Yi tpile Pita ka p:ââp:ââ doo a wupwo. Yi tpile tp:oo dyêêdí yintómu Nju tpémi ye tupwótupwó dé, Nju tpémi y:oo dêdnyimo pîpî dé.

¹³ Pita ngê mbóó p:uu dnye ngmê nyongo, kwo, Gh:êêdé, kî tpile tp:oo ngmê vyee, ma ngi.

¹⁴ Ngmênê Pita ngê kwo, A Lémi, kî tpile tp:oo dyêêdí yintómu kwódu yé u tpile tp:oo dé, nmînê nmo tupwótupwó dé, doo u ntââ daa ngma anî ma. Kwo, Yinté tpile tp:oo tupwótupwó d:oongmê ndîi.

*

* **10:14:** Lev 11:1-47; Ezek 4:14

15 Pita ngê myombó yi dnyeni mê nyongo, kwo, Chóó Lémi ngê tpileni p:uu ala kópu dé vyi, Kî tpile mb:aamb:aa, kwo, yi tpile p:uu ñyóó kidingê vyi, Yi tpile tupwótupwó.

16 Yi ntini u wépi Pita ngê pyolo puwâ, yi kópu dyuu mu ngmidi pyolo nyongo, wod:oo yi wónu k:ii ntee tpile mbóó p:uu mê kee wo.

17-18 Pita ngê kópuni módu, yi kópu doo nuw:onuw:o, u nt:u kópu dépêngê pyw:ângo, wod:oo pini n:ii pyile knî Kóniliyês ngê dy:ââ too, Saimon u ngomo pi knî y:oo ye adê kêma ngmê, wod:oo keñe t:âmo dnyen:aa kwo, yi ngomo chóó ka adî mbwó dmi, kwo, Pi al:ii ngma kwo, u pi Saimon Pita?

19 Pita ngê kópuni módu, u yi u ngwo doo kwo, U nt:u kópu nê pyw:oo, wod:oo Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê kwo, Pita. Kwo, Pi pyile knî y:oo ka nmy:uu ngi. *

20 Kwo, Ghidi, kidimê nuw:o kîgha nédinuw:o, nyi ngm:êê té, mu kópu u dîy:o a chóó nê dy:ââ té.

21 Wod:oo Pita adî ghîi, yepê, Pini ka nmye vyuwo té, ala nê. Yepê, Lukwe u pyiné dmyiné ngmêê ngmê?

22 Kwo, Nmî kada pini Kóniliyês ngê yinê a dy:ââ nmo. Kwo, Yi pini pi mb:aa ngmê, k:omo tpile daa Nju pi, ngmênê Chóó Lémi mb:aamb:aa ngê a cháâcháâ. Kwo, Nju tpémi yi nuu u pi ngê a tóó. Kwo, Chóó Lémi u enjel ngmê ngê ala kópu u kwo vyi, kwopê, Saimon Pita ngomo k:oo dpo pwiyé we, nga adîn:aa danêmbum.

23 Pita ngê kópuni yélí vyââ yi kélí módu, yi kópu

* **10:19:** Dpodo 10:28; 11:12

yi nuw:o kwólu, wod:oo ala kópu daa vyu, Kí pini pyile knî daa Nju pi dé, nmî ngomo k:oo kêdangê kee dmi. Yi kópu daa vyu, ngmênê yi pini pyile knî ngomo k:oo adî km:êê té, yi k:ii dpî dniye.

Womumo mw:aandiye Pita ngê Kóniliyês u dpodo pyu pyile knî adî ngm:êê té, Yesu u yoo Njopa yélini doo kwo, yi yéli woni knî yi k:ii mye lee dniye.

²⁴ Maa p:uu dpî dniye, womumo Sisadiya mî taa dniye. Kóniliyês u yoo knî yi k:ii yi yéli dnye t:âât:ââ dé.

²⁵ Pita dini ghi n:ii ngê Kóniliyês u ngomo k:oo doo koko, Kóniliyês ngê yi módu, yu mbodo dê y:e k:ame u kwo ghê wo.

²⁶ Ngmênê Pita ngê ghêêmî mê kââ, kwo, Ghêêmî ghê. Kwo, D:aa enjel ntee pini. Kwo, Nê dyámê mbêmê pi.

²⁷ Pita Kóniliyês ka modoo danêmbum, ngomo k:oo u ngwo mî kee knopwo, pi yilî y:i m:uu ngópu.

²⁸ Pita ngê yepê, Nmyi lama ka tóó, Nju pi ngmê kn:aa pini u ngomo k:oo d:uudpî kee, kópu y:e myed:uudpî d:uu, ngmênê Chóó Lémi ngê yi kópu a ka a kwódu ngê, doo u ntââ pi p:uu daanî vyi, kî pini tupwótupwó.

²⁹ Yepê, Yi kópu u l:êê dîy:o dini ghi n:ii ngê nmyinê nya noo, até dâ lê, kópu dîpîngmê vyu. Yepê, Lukwe dîy:o nmyinê nya noo?

³⁰ Kóniliyês ngê kwo, Pyile tuwo alanté dini ghi ngê, dini ghi n:ii ngê kââdî t:ono ghê wo, a ngomo k:oo kínoo ngêpê, pi ngmê até y:ii módu, u kpîdí dnye wu mbele, a kada mî ghê wo.

³¹ Yi pini ngê a ka pê, Kóniliyês, Chóó Lémi ngê ngêpê kîyedê nyêm, tpileni yilî pinté knî ye nye

yémî, yi tpile yilî chóó Lémi u nuw:o k:oo kîyedê pyede.

³² A ka pê, Pi Njopa ngmê dy:ââ ngi, pi ngmêdpo pwiyé we, u pi Saimon Pita. A ka pê, Yi pini ntii chedê a tóó, pini n:ii u ngomo k:oo a kwo, yi pini u pi mye Saimon, tpile tp:oo too pee l:âmol:âmo pyu.

³³ Kóniliyês ngê kwo, Yed:oo pi pyile nga kîní dy:ââ ngê, u ngwo cha lê. Kwo, Awêde al:ii até dp:o wó, Chóó Lémi u ngîma, kwo, anmî t:âât:ââ ngi, nmî Lémi ngê kópuni nga dê vyi, yi kópu nmo ngmê vyi.

Pita Kóniliyês u ngomo k:oo u ngwo doon:aa dêêpî

³⁴ Pita ngê danêmbum kn:ââ dini ghi n:ii ngê chópu, yepê, Ndêndê ngê kîd:a w:ee, yoo daa ngmîdi Chóó Lémi ngê ada a ngêêpî. *

³⁵ Yepê, Pini n:ii ngê Chóó Lémi adî chââchââ, kópu mb:aa u ngwo adî d:uud:uu dé, yepê, k:omo tpile yi pini daa Nju pi, ngmênê Chóó Lémi ngê wa ngee, u yoo vy:o wa kââ.

³⁶ Yepê, Ala kópu dyuu nmyi lama a kwo, Chóó Lémi ngê kópu mb:aa nmo ngma a dy:ââ ngê, Yisiléli tpémi yi k:ii, nmopê, Yesu Kédisu ngê a ka yinê wa a kââdî nmyo. Yepê, Yi pini Yesu Chóó Lémi ngê nmo yintómu nmî kada kââ. *

³⁷ Yepê, Nkálili wee u kwo, Njuda wee u kwo, kópu ndîi n:ii dnye pyodopyodo, yi kópu nmyi lama ka pyede. Yepê, Dini ghi n:ii ngê Njon doo a dêêpî, yoo mumyedoo a mbápitísîm kîgha dé, yi dini ghi ngê yi kópu ndîi kn:ââ u ngwo a chópu.

³⁸ Yepê, Yesu Nasalet pi u danêmbum nmyi lama a tóó, Chóó Lémi ngê u Ghê Dmi u mênê u ngwo a

* **10:34:** Lóma 2:11; Nkal 2:6 * **10:36:** Epeso 2:13-14

yó, u wêdêwêdê ndîî ngê u ngwo pyódu ngê. Yepê, Yi pini p:aani p:aani dpîmon:aa paa, kópu mb:aa yilí dpîmon:aa d:uud:uu, pini n:ii yoo Setan ngê dyênê too, Yesu ngê mê pyi too, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi ngê doo a ngêêpî.

³⁹ Yepê, Yesu ngê Nju tpémi yi vy:o kópuni doo d:uud:uu dé, yi kópu yilí nmî chóó nmî ngwolo ngê nmî módu. *

⁴⁰ Yepê, Nju tpémi y:oo Yesu vya ngópu, kîdosi ñedê t:ee ngópu, ngmênê Chóó Lémi ngê wo pyoloni ngê mêdê pyidu ngê, chóóchóó nmî ngópu mê tpyó.

⁴¹ Yepê, Dini ghi n:ii ngê a pii wo, daa pi yintómu knî y:oo m:uu ngópu, ngmênê yélini yi k:ii nmee yâmuyâmu, Yesu nmî chóó nmî módu. Yepê, Chóó Lémi ngê yi kópu u l:êê dîy:o mwiyé a ngmidi nmo. Yepê, Dini ghi n:ii ngê a pii wo, u kuwó dini ghi ngê u k:ii nmee kmaapî, u k:ii nmee mbwaa ndanî. *

⁴² Yepê, Mu dini ghi ngê yinê wa kóté kalê nmo, n:ii mwiyé wa pw:oo dmi, n:ii adnyi ya, nipi wa kóté kalê nmo. Yepê, Chóó yinê dpodo kalê nmo, wod:oo pi knî ye nmo tpapê ngê, yenmîmo, Chóó Lémi ngê vyîlo yedê ngmidi ngê, nmî kóté kîgha pyu ngê a pyódu ngê.

⁴³ Yepê, Pini n:ii knî y:oo Chóó Lémi u komo dnyimo a kapî, yi pini yintómu Yesu p:uu dnyimo a danê, yipu, Pini n:ii yoo yi pini ka adnyi kélîmî, Chóó Lémi ngê yi dono yilí u kuwó wa kée té, mêdaadî nuw:onuwo dé, yi pini u pi u l:êê dîy:o. *

Chóó Lémi ngê u Ghê Dmi Kónilyês u yoo knî ye u ngwo y:ângo

* **10:39:** 1 Kódin 15:4-7

* **10:41:** Luukí 24:42-43

* **10:43:** Is

53:5-6; Jer 31:34

⁴⁴ Pita dini ghi n:ii ngê ye doo danêmbum, yélini y:oo dnye nga:ang:aa, yi yéli ye Chóó Lémi u Ghê Dmi a gho.

⁴⁵ Yesu u yoo vy:o pini n:ii yoo Pita u k:ii Njopa a ndê dniye, yi yéli yintómu Nju tpémi, mî ngwéti dniye, apê, Kî yéli daa Nju tpémi. Apê, Chóó lémi ngê chóó u Ghê Dmi ye kîmyeda dy:ââ.

⁴⁶ Apê, Kn:aa dyámê dnye ngê kn:aa dyámê dnye ngê myeka mbumu té, Chóó Lémi myeka chaa kîgha ngmê. *

⁴⁷ Pita ngê u pyipe knî ye yepê, Chóó Lémi ngê u Ghê Dmi wunê ntee nmo a kpo, kî yéli ye yinté kîmyeda y:oo. Yepê, Yi kópu u l:êê dîy:o doo u ntââ pi ngê daawa vyi, Kî yéli mbwaa ngê nangê mbápitísím kalê té.

⁴⁸ Wod:oo u pyipe knî ye yepê, Kî yéli Yesu Kédisu u pi ngê mbápitísím kalê too. U kuwó dini ghi ngê Kóniliyês u yoo y:oo Pita ka kwo, Wo miyó pyile ng:ii mwiyé mê ya kmêle. *

11

Kóniliyês u danêmbum u nkoo

¹ Yesu u yoo yintómu, Njuda wee u kwo yélini doo kwo, yi yéli Yesu u dyépi knî yi k:ii ala kópu nipi ny:ee ngópu, apê, Kn:aa dyámê tpémi y:oo Chóó Lémi u kópu kîmya ny:ee ngmê.

² Dini ghi n:ii ngê Pita Njedusalem loo, yi yéli y:oo kwo, Ngmênyi kn:aadi ngê.

³ Kwo, Lukwe dîy:o kn:aa dyámê tpémi yi ngomo k:oo ny:uu kee wo. Kwo, Lukwe dîy:o nté yi:

* **10:46:** Dpodo 2:4; 19:6; 1 Kódin 12:10 * **10:48:** Dpodo 2:38; Mát 28:19

myin:aa ndîi. Kwo, Yi kópu Nju pi ngmê ngê d:uudpî d:uu.

⁴ Wod:oo Pita ngê yi kópu u nt:u kópu mb:aamb:aa ngê ye ada nt:o.

⁵ Pita ngê yepê, Njopa kînoo ngêpê, tpile y:i ngmêkîní módu, Yélí vyââ yi kêlí a ghêpê wo, wónu k:iî ntee tpile, kwódo páádi.

⁶ Yepê, Yi tpile a nkîgh:ê dini ghi n:iî ngê a ghêpê wo, u mênê tpile tp:oo yilî ní módu, dyêêdí daa ngmídi, tpile pê dé, pyaa dé, ímê dé y:i ní m:uu too.

⁷ Yepê, Dnye ngmênî nyongo mbóó p:uu, a ka pê, Pita. A ka pê, Gh:êêdé, kî tpile tp:oo ngmê vyee, ma ngi.

⁸ Kwono, A Lémi. Kwono, Yi kópu daanî d:uu, mu kópu u dîy:o kî tpile tp:oo dyêêdí yintómu nmo kwódu yé u tpile tp:oo dé, nmîné nmo tupwótupwó dé, doo u ntââ daa ngma anî ma. Kwono, Yinté tpile tp:oo tupwótupwó d:oongmê ndîi.

⁹ Yepê, Yi dnyeni mbóó p:uu myombó m:aa nyongo, a ka pê, Chóó Lémi ngê tpileni p:uu ala kópu dê vyi, Kî tpile mb:aamb:aa, a ka pê, yi tpile p:uu ala kópu ñyóó kidingê vyi, Yi tpile tupwótupwó.

¹⁰ Yepê, Yi kópu pyolo a nga pyodo, u kuwó dini ghi ngê yi wónu k:iî ntee tpile mbóó p:uu mê kee wo.

¹¹ Yepê, Yi ngwo pi pyile a ka taa dniye, Sisadiya a ndê dniye.

¹² Yepê, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê a ka pê, Ngm:êê té, nuw:o kîgha nédinuw:o ngê kêê kidangê t:oo. Yepê, Nmî mbwó yoo, kî pini wéni knî ka wee, yoo yi k:iî Njopa nmo ndê dniye, Sisadiya nmî lee dniye, Kóniliyês u ngomo k:oo nm:uu kee dniye.

13 Yepê, Yi pini ngê enjel n:ii módu, u p:êê nmî ngêêdí até yedê nté ngê. Yepê, Yi enjel ngê ala kópu u kwo vyu, kwopê, Pi ngmê dy:ââ ngi, Njopa. Kwopê, Pi ngmê nya y:e, u pi Saimon Pita.

14 Kwopê, Yi pini ngê kópuni u mdoo nmye wa a núw:o, nmî Lémi ngê u ngwo wa ngee nmyo, kóó k:oo wa kaa nmyo. *

15 Yepê, Dini ghi n:ii ngê danêmbum kn:ââ ní chópu, Chóó Lémi ngê u Ghê Dmi mwiyé ntee nmo a kpo, yinté ye myedê y:ângo. *

16 Pita ngê yepê, Kópuni Yesu ngê nmo a vyu, yi kópu yi ngwo n:uu nuw:o kwólu, nmopê, Njon ngê mbwaa paa yoo dpîmo kmênêkmênê dé, ngmênê M:aa ngê chóó u Ghê Dmi u mênê wa kmênê nmyo. *

17 Yepê, Chóó Lémi ngê yeedeyeedeni nmo a kpo, mu kópu u dîy:o nmî Lémi Yesu Kédisu ka nmî kélîmî mbê dniye, vyílo yi yeedeyeede yi yéli ye myedê y:ângo. Yepê, K:omo tpile daa Nju tpémi, ngmênê yi yeedeyeede ye mye y:ângo. Yepê, Yi kópu u l:êê dîy:o, kópuni Chóó Lémi ngê a d:uud:uu, doo u ntâa daap:aa vyu, Yi kópu u dí ní puwâ.

18 Yi kópu dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, Pita ka kópu daamu vyi ngópu, Chóó Lémi mê chaa kalê ngópu, noko yepê, Chóó Lémi ngê kn:aa dyámê tpémi ye maa kîmyedê yé, yi dono yilí u ngwo pêdê kuwo téne, ghê kamî myepêdê pyw:ee y:e. *

Antiyóka tpémi Yesu u yoo vy:o u ngwo ghê dniye

19 Nju tpémi y:oo Stipen dini ghi n:ii ngê vya ngópu, Yesu u yoo mye kpada tumo, Yesu u yoo

* 11:14: Dpodo 16:31 * 11:15: Dpodo 2:4 * 11:16: Dpodo 1:5

* 11:18: Dpodo 14:27

woni mbêpê dniye, kn:aa p:aani kn:aa p:aani mî taa dniye. Wo yéli chono daa lee dniye, woni yoo Antiyóka mî taa dniye, woni yoo Pênisiya Wee u kwo lee dniye, woni knî y:oo ntii mî ngmêê ngópu, Saipîdís dyámê w:uu mbêmê lee dniye. Kwéli dnyimon:aa taataa, yi yéli y:oo Yesu u kópu Nju tpémi ye yi mo dnyimo tpaépê, kn:aa dyámê tpémi ye dêdnyimo tpaépê.

²⁰ U kuwó dini ghi ngê Yesu u yoo ngmê Antiyóka lee dniye, woni yoo Saipîdís tpémi, woni yoo Sadéni tpémi. Yi yéli y:oo nmî Lémi Yesu u kópu daa Nju tpémi ye yi mo dnyimon:aa tpaépê, kn:aa yéli ye myednyimon:aa tpaépê.

²¹ Yi yéli yi p:uu nmî Lémi u wêdêwêdê ndêndê ngê kele, pi yilí y:oo yi yéli yi dnye dmi ny:ee ngópu, nmî Lémi ka u ngwo mênê diyé dniye, u kwo mê kêlîmî mbê dniye, yi kada pini ngê pyódu ngópu. *

²² Yesu u yoo Njedusalem yélini dpîmo a kwo dini ghi n:ii ngê yi kópu ny:ee ngópu, apê, Daa Nju tpémi Yesu u yoo vy:o kîmya ghê dmi, Antiyóka, yed:oo Mbanapas y:i dy:ââ ngópu. *

²³ Mbanapas Antiyóka dini ghi n:ii ngê ta, apê, Yesu u yoo yilí ngê até dê pyódu, u gha mb:aamb:aa ngê pyodo. Yesu u yoo knî ye yepê, Nmî Lémi mb:aamb:aa ngê dmyinê cháâcháâ, u nuw:o ghi p:uu dmyinê mbêpê, dye ghi yintómu. *

²⁴ Mbanapas pi mb:aa, nmî Lémi ka u kêlîmî ndîi, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê u gha d:ud:umbiy:e myedê nt:ee ngê. Pi yilí Yesu u yoo vy:o yinê kââ.

²⁵ U kuwó dini ghi ngê Mbanapas Taasîs loo, Sóól

* **11:21:** Dpodo 2:41 * **11:22:** Dpodo 4:36 * **11:23:** Dpodo 14:22

ka doon:aa vyuwo.

²⁶ Dini ghi n:ii ngê a pyw:ângo, Antiyóka núwo. Yi tpódu y:oo Antiyóka m:ââ ngmê ma ngópu, Yesu u yoo knî ye dpîmon:aa dêêpî. Antiyóka tpémi y:oo Yesu u yoo yi ngwo ntaa tumo, apê, Yi pi dmi Kîdistên yoo.

²⁷ Yi dini ghi ngê Chóó Lémi u komo kapî pyu ngmê knî y:oo Njedusalem a kuwo ngópu, Antiyóka lee dniye.

²⁸ Yi vy:o pini ngmê, u pi Akapas, yi pini Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê a wêdêwêdê kwólu, yi pini ghêêdí wo, yepê, Dyámê mbêmê daa kêmakêma nté machedê ngê a pyodopyodo. (Dini ghi n:ii ngê Kílódiyas Lóma tpémi yi kada pini ngê doo ya, dyámê mbêmê m:uu u ngwo ghê wo. M:aani n:ii ngê Yesu pwene, m:ââ y:a mê pyile mî loo, yi m:uu u ngwo ghê wo.) *

²⁹ Yesu u yoo Antiyóka yélini doo kwo noko yepê, Nmî ndapî a kââdí koo, yepê, ndapî tp:oo nt:eemwint:eemwi m:uu koo, yepê, nmî tîdê mbwó knî ye paa dy:ââ koo, Njuda. *

³⁰ Wod:oo ndapî a kââdí ngópu, Mbanapas pini dê Sóol ye y:ee ngópu, yepê, Ala ndapî núw:o nyoo, Yesu u yoo yi kada pini knî ye dp:uu y:ee nyoo, Njedusalem. *

12

King Helodi ngê Pita mbwa k:oo u ngwo kmungo

¹ Yi dini ghi ngê Akîdipa Helodi Nju tpémi yi king ngê doo ya, Lóma tpémi yi maknopwo. U lede

* **11:28:** Dpodo 21:10 * **11:29:** Lóma 15:26 * **11:30:** Dpodo 12:25

yoo dy:ââ too, Yesu u yoo woni mgîmî tumo, mgîni vyîmî kalê tumo,

² Njems Njon u mbwó taa ngê mye vya ngópu. *

³ Dini ghi n:ii ngê Nju tpémi y:oo ny:ee ngópu, apê, Helodi ngê Njems kêdê vy:a, yi gha dmi mb:aamb:aa ngê pyodo, apê, Munmíkó, Yesu u yoo yi kada pini ngmêdê vya ngmê. Yi kópu u l:êê dîy:o Helodi ngê Pita mye mgîmî ngê, mbwa k:oo kmungo. (Yi kópu Mbîdédi Pywápê Ngmê u Naa dye ghi ngê d:uu ngê.)

⁴ Dini ghi n:ii ngê Pita mbwa k:oo kee wo, lede páádi páádi knî y:oo Pita dnye t:âât:ââ, lede páádi dye ghi ngmê. Helodi ngê u yi doo kwo, Tp:ee Kaa W:êêw:êê u Naa u kuwó dini ghi ngê Pita p:aa pw:ii, Nju tpémi yi ngópu p:aa kóté kwolo.

⁵ Nyââ, Pita mbwa k:oo doo kwo, ngmênê Yesu u yoo Chóó Lémi ka u l:êê dîy:o mîdnye ngêpê. *

Pita mbwa k:oo u ngwo pwii wo

⁶ Wéni n:ii ngê Helodi ngê u yi doo kwo, apê, Mââ Pita nî pw:ii, pi knî yi ngópu nî kóté kwolo, yi mgîdí ngê Pita lede dê yi kêlî doo dpî. Puwóma té dê y:oo kóó dê kudu dumo, lede miyó kuwa dpîmo paa, mbwa y:oo dpîmo t:âât:ââ.

⁷ Wod:oo enjel ngma até yedê loo, u wuu mbwa k:oo mî kéé ngê, Pita kwulo kele, u dpî ny:ââ ngê, kwo, Lîmîlîmî ngê a piidi. Yedê pii wo, wod:oo puwóma té dê kwulo yi chóó mîné pywâlî knopwo. *

⁸ Enjel ngê kwo, Malêti ma a téni, nyi dópo dê nye t:ee dé. Wod:oo Pita ngê yinté d:uu ngê, enjel ngê

* 12:2: Mát 4:21 * 12:5: Epeso 6:18; Njems 5:16 * 12:7: Dpodo 5:19; 16:26

kwo, Nguwo u kpîdî mwo mye téni, kwo, a pwiyé, a ngm:êê nédi.

⁹ Wod:oo Pita ngê enjel até yi ngm:êê ngê, ngmênê u kwo doo wóó. Nanê kwopê, Enjel ngê ndêndê ngê dê pw:ii ngi?

¹⁰ Mbwa t:âât:ââ pyu yoo ngmê a kuwo ngópu, myomoni yoo myedê kuwo ngópu, nkéli chêêpi keñe u nkîgh:ê yi nî knopwo, apê, Keñe lukwe ngê até dê kpêmî? Wod:oo pwii knopwo, daa ndîi máádi ghi tp:oo yi kalê ngópu, wod:oo enjel ngê Pita a kuwo ngê.

¹¹ Pita ka u nuw:o yi mênê diyé wo, apê, Ala ndê kópu, apê, Nmî Lémi ngê enjel ngmêda dy:ââ, apê, Helodi kóó k:oo até dumo y:ee nê, apê, Nju tpémi yi ngópu mêdaawa kóté kalê nê.

¹² Dini ghi n:ii ngê Pita ngê yi kópu a w:ee ngê, wod:oo Njon Mak u pye Méli u p:aa pee loo. Pi yilí yi doo kwo, dnye ngêpê.

¹³ Yi ngomo u koko têdê u keñe p:uu Pita doo depedepe, dpodo módó ngmê, u pi Lóda, keñe t:âmo mí ghê wo.

¹⁴ Yi dmââdî ngê Pita u dnye adî mya, wod:oo u gha mb:aamb:aa ngê pyodo, keñe daa kpêmî ngê, adî lê, u pyipe kní ye mdoo adî núw:o, yepê, Pita kuwa ka kwo.

¹⁵ U kwo daa kêlîmî mbê dniye, kwo, Kidima k:om. Kwo, Chi ghéti. Ngmênê yepê, Dîni k:omodanê. Yepê, Ndêndê ngê kuwa ka kwo. Kwo, Daa vyílo ye kwo, kwo, u enjel ye kwo.

¹⁶ Pita ngê keñe p:uu depedepe daa yó, u kuwó dini ghi ngê keñe u kwo adî kpêmî ngmê. Dini ghi n:ii ngê m:uu ngópu, ghê dmi yi mênê ghipé wo.

17 Pita ngê kêê yi ngîma mgîmî ngê, kwayi ngê ye vyu, yepê, Tumu. Yepê, A pi tââ namê tpapê. Yepê, Nmî lémi ngê u enjel a ka ngmêda dy:ââ, mbwa k:oo yinê dê pw:ii nê. Yepê, Njems ka mdoo dpî núw:o yó, yepê, nmî tîdê mbwó knî ye myoo vyi yó. Yed:oo Pita ngê a kuwo too, kn:aa p:aani mê loo. *

18 Dini ghi n:ii ngê wa wo, lede yoo yi ghê dmi a kee wo, noko dnye póó, noko yepê, Pita anye atédê pwiyé?

19 Helodi ngê lede yoo dy:ââ too, yepê, Lee dmyeno, Pita dmyinên:aa nmy:uu. Ngmênê dêê dniye, dêpê pyw:ee ngópu, wod:oo lede n:ii knî ye Pita pwii wo, yi lede yoo Helodi ngê kóté kalê too, yepê, Pita lónté nmye dê pwii? Yepê, Ala ngwo u nkwo n:aa vye nmyo. Wod:oo dy:ââ too, kn:aa lede knî y:oo u nkwo mî vya tumo.

U kuwó dini ghi ngê Helodi ngê Njuda Wee a kuwo ngê, Sisadiya doon:aa ya.

Helodi u ngwo pwene

20 Taiya tpémi Saidon tpémi ye king Helodi ye nod:e wo, wod:oo yi nuw:onuw:o u kópu ngê pyodo, apê, Helodi ngê nté nmo wa mgîmî, u dyámê pee p:uu nté daamunmî pwila. Yi kópu u l:êê díy:o Helodi u dpodo pyu yoo yi kada pini yi pee ngê kaa ngópu, u pi Pílastas, kwo, U ntââ Helodi nmo wanyi kpéki. Wod:oo Helodi yinê ye kpéki ngê, kwo, Kî yéli y:e mb:aamb:aa u yi y:e a kwo.

21 Helodi ngê wéni n:ii ye ngmîdi ngê, yi wéni ngê nipi a wó, Helodi kpêlê wo, u lémilémi u kpîdî dmi u mbwo tângo, u yââyââ tédê yaa wo, wod:oo pi knî ye doo danêmbum.

* 12:17: Dpodo 12:7-8

²² Yoo dpodombiy:e doo kââ, apu, Daa nmo ntee pini ye danêmbum, apu, ngmênê nmî yâpwo ye danêmbum.

²³ Chóó Lémi u enjel ngmê ngê Helodi yi danêmbum tédê atéyi vyâ, mu kópu u dîy:o pi knî ye daa vyu, D:aa yâpwo. Ala kópu myedaa vyu, Nê nmyo ntee pini. Helodi u mênê mwi pê dnye kmaapî, u gha a kêlî ngópu, wod:oo pwene.

²⁴ Yi ngwo Yesu u yoo y:oo Chóó Lémi u kópu pi knî ye mudnye tpapê, Yesu u yoo yinté yilî ngê u ngwo dpîmo pyodopyodo. *

²⁵ Mbanapas pini dê Sóól y:oo yi dpodo a kêlî ngópu, Njedusalem a kuwo ngópu, Njon Mak úuw:o ngópu, Antiyóka mê diyé dniye. *

13

Mbanapas pini dê Sóól Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê u ngwo a ngmidi doo

¹ Yesu u yoo vy:o Antiyóka, dêêpî pyu yoo ngmêdoo kwo, Chóó Lémi u komo y:oo dnyimo kapî, yi pi dmi Mbanapas ngmê, Simiyón myomo (u pi Too Pee Kpêdêkpêdê), Lusiyas pyolo, Sadéni pi, Manayén podo (pini n:ii Helodi k:ii nipi kaa knopwo), Sóól limo. *

² Wo ngmê ngê nté yi chóó noko kwódu ngópu, dpodo mu ngmidi yidnye dódó, nmî Lémi ka dnye ngêpê. Yi dini ghi ngê Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê yepê, Mbanapas pini dê Sóól d:a ngmidi dê, yi dpodo tédê dpî dy:ââ dóó. *

* **12:24:** Is 55:11; Dpodo 6:7; 19:20 * **12:25:** Dpodo 11:29-30;
12:12; 3:13; 15:37 * **13:1:** Dpodo 11:27 * **13:2:** Dpodo 9:15;
Nkal 1:15-16

³ Nté ghêlî daa ma ngópu, nmî Lémi ka u ngwo dnye ngêpê, yi pini dê yi mbêmê yi kêê dmi yé ngópu, yi l:êê díy:o dnye ngêpê, wod:oo dy:ââ dumo. *

Saipîdîs kópuni pyodo

⁴ Dini ghi n:ii ngê Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Mbanapas pini dê Sóól dy:ââ doo, Njon Mak mye ñuw:o ngópu, Antiyóka a kuwo ngópu, Selyusiya lee dnye, liyé nkéli k:oo y:i mî wo dnye, dyámê w:uu ngmê mbêmê mî tee dnye, u pi Saipîdîs.

⁵ P:aani n:ii mî tee dnye, u pi Salamîs. Yi dnye ya, Nju tpémi yi ngêpê ngomo knî yi k:oo dnyimo koko, Chóó Lémi u kópu p:uu ye dnyimon:aa danê.

⁶ U kuwó dini ghi ngê yi dyámê w:uu mwada pee lee dnye, Papós mî taa dnye, pi y:i ngmê m:uu ngópu, u pi Mba-Yesu, Nju pi, Kídiki dnye ngê u pi Elimas, pipi kópu knî yi mbêmê kópu ndîi yilî dpîmo d:uud:uu. Pi knî ye k:omodanê ngê dpîmo tpaê, yipu, Nê nmî yâpwo ndîi u komo kapî pyu ngmê. *

⁷ Yi pini ngê yi dyámê w:uu u kada pini dpîmo yâmuyâmu, u pi Sêênjîs Póólîs. Yi dyámê w:uu u kada pini mb:aamb:aa ngê dpîmo nuw:o, u yi u ngwo doo kwo, Yâpwo ndîi u kópu ngmênî ny:oo, u l:êê díy:o pi knî ye yepê, Mbanapas pini dê Sóól a pwiyé dnye.

⁸ Dini ghi n:ii ngê kópu u kwo ngmêdpîmo tpaê, Elimas yi kwo doo kwopwepe, mââwe ka kópu, Ye kidimé ng:aa, ngee k:omodanê mo. U yi u ngwo dêpwo kwo, Yi mââwe Yesu u yoo vy:o ghê we.

* 13:3: Dpodo 6:6 * 13:6: 2 Tim 3:8

⁹ Wod:oo Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Sóól a nt:ee ngê, u pi mye Póól, Elimas ka ngwolo dy:ââ ngê vyu wo, kwo, Nyi Setan ntee pini. *

¹⁰ Kwo, Doo u ntââ kópu mb:aa daangmanyi d:uu, kwo, nmî Lémi u ndêndê kópu dyuu u wépi nyi puwâ, kwo, k:omodanê kópu yilî nyiné ngêêdî.

¹¹ Kwo, Nmî Lémi ngê ala ngwo wunê kpadakpada ngi, kwo, ngwolo kopwe ngê a pyépi ngi, yéli daanyi y:enê, u dí yiné amêdê vyi. Yi ngwo mgo kpêdêkpêdê Elimas ngîma até yi kée ngê, wod:oo doo maa nmy:uu, apê, A ngêêpî pyu ngmênê pyw:oo, maa a ka yiné pêdê kêma ngê.

¹² Dyámê w:uu u kada pini ngê yi kópu dini ghi n:ii ngê módu, wod:oo nmî Lémi ka kêlîmî mbê wo. Nmî Lémi u kópu dyuu u nyepênypê u kópu ngê u kwo pyaa dniye.

Ántiyóka n:ii Pisidiya Wee u kwo a tóó, Yesu u kópu y:i u ngwo ye mî vyi ngópu

¹³ Póól u pyipe knî yi k:ii liyé nkéli k:oo mê wo dniye, Papós a kuwo ngópu, Pamîpiliya mî tee dniye, Pêêka u ngwo mî lee dniye. Njon Mak ngê u pyipe dê y:i mîné kuwo doo, Njedusalem mêdê diyé wo.

¹⁴ Póól Mbanapas y:oo Pêêka a kuwo ngópu, Pisidiya Wee u kwo lee knopwo, p:aa ndî ngmê taa knopwo, u pi mye Antiyóka, mwiyé p:aani n:ii a ndê knopwo, yi p:aani dê yi pi mu ngmidi. Nju tpémi yi lîme wo dini ghi n:ii ngê dyimê wo, ngêpê ngomo k:oo yi k:ii kee dniye, mbwódo yaa dniye.

¹⁵ Pi ngmê ngê Mósisi u dêêpî kópu dyuu ghi ngma a kp:aa ngê, pi myomoni ngê Chóó Lémi u

* **13:9:** Dpodo 4:8; Njon 8:44

komo kapî pyu u kópu dyuu ghi myedê kp:aa ngê, u kuwó dini ghi ngê ngêpê ngomo y:enê pyu knî y:oo Póól pini dê Mbanapas ye pi ngma a dy:ââ ngópu, yepê, Nmî mbwó dê. Yepê, U ntââ pi knî ye kópu ngma dpî vyi ngmê, yi gha dmi wêdêwêdê kîgha u l:êê dîy:o.

¹⁶ Wod:oo Póól a ghêêdî wo, kóó ntênê ye kââ, danêmbum kn:ââ ye chópu.

Yepê, Mw:ââkó a lémi ch:ama, Yisîléli tpémi, yélini yi k:ii Chóó Lémi ka nmye ngêpê té, yepê, ala kópu ny:ee yó.

¹⁷ Yepê, Dini ghi n:ii ngê nmî kn:ââ yoo Yisîléli tpémi Yichip mudnya a ya, yepê, daa yi chóó yi dyámê pee p:uu dnya a ya, yepê, yi dini ghi ngê Chóó Lémi ngê yi yéli yilí ngê pyódu ngê, u wêdêwêdê mbêmê Yichip u mênê a pw:ii too. *

¹⁸ Yepê, K:omo tpile Chóó Lémi u nódo kópu yilí a t:ee ngópu, ngmênê myedaa kée too, yepê, maa p:uu m:ââ podo y:a a ma ngópu, Kenan u ngwo mí taa dniye. *

¹⁹ Yepê, Chóó Lémi ngê Kenan yoo dyêêdî pyudu a pw:oo ngê, yi dyámê pee chóó u yoo knî ye y:ângo. Yepê, M:ââ podo yono y:a mê limo y:a mí loo, (450) yi kópu yintómu u ngwo a pyaa dniye.

²⁰ Yepê, U kuwó dini ghi ngê yi yéli yi kada pini knî ngma a pyw:ângo, kuwókuwóni u pi Samuwel, Chóó Lémi u komo kapî pyu ngmê.

²¹ Yepê, Dini ghi n:ii ngê yi yéli y:oo king u yi y:e ngmêdoo kwo, wod:oo Chóó Lémi ngê Sóól yi king ngê pyódu ngê, yi pini Kisi tp:oo, Mbenjîmîn u tii

* **13:17:** Ex 6:6; 12:51 * **13:18:** Ex 16:35

ńedê pini ngmê. *

22 Yepê, Yi king ngê doo ya, m:ââ podo y:a, wod:oo Chóó Lémi ngê Sóól mí ngmópu, Dépidi yi king ngê mê pyódu ngê. Yepê, Chóó Lémi ngê ala kópu p:uu ye vvyu, yepê, A gha ntee, Njési tp:oo Dépidi u gha mye yinté, a nuu u kópu amyedê d:uud:uu dé. *

23 Póól ngê yepê, Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo ala kópu dnyimo a tpapê, apu, Dîyo Dépidi u yoo vy:o Chóó Lémi ngê pi ngmê wa a ngmidi, yi pini ngê Yisîléli tpémi yinê wa ngee té. Póól ngê yepê, A tîdê mbwó yoo. Yepê, Yi kópu wunê kédê pyódu. Yepê, Chóó Lémi ngê pini n:ii a ngmidi ngê, yi pini nmî Mbwámê, u pi Yesu. *

24 Yepê, Yesu ngê u dpodo kn:ââ ghêlî daa chópu, Njon Yisîléli tpémi ye doon:aa danêmbum, yipu, Nmyi dono yilî kée tóó, mbwaa paa n:aa kmênêkmênê nmyo. *

25 Yepê, Njon ngê u dpodo ghêlî dèpê kèlî ngê, pi knî ye ala kópu dpîmo tpapê, yipu, Nmyinê nmye nê n:uu? Yipu, Pini n:ii nmye t:âât:ââ ngmê, d:aa vyîlo. Yipu, Nê tédê. Yipu, Doo u ntââ u nkîgh:ê daa nî nî. Yipu, Yi pini ngê u dpodo kn:ââ doongê chópu. *

26-27 Póól ngê yepê, A tîdê mbwó yoo, yélini yi k:ii nmî kn:ââ Epîlaham, myenté yélini Chóó Lémi ka nmye ngêpê té. Yepê, Yesu daa pi yintómu yi mbwámê ngê pyodo, mu kópu u dîy:o yélini Njedusalem a kwo, yi kada pini knî mye yi k:ii,

* 13:21: 1 Sam 8:5,19 * 13:22: 1 Sam 13:14; 16:13; Psalm 89:20

* 13:23: Is 11:1 * 13:24: Mát 3:1-2 * 13:25: Njon 1:20,27

nmî Mbwámê Yesu dpîp:e mya ngópu, yepê, yi kópu u l:êê dîy:o yi yéli y:oo Yesu mb:ii ngópu. Yepê, K:omo tpile líme wo yintómu knî yi k:oo Chóó Lémi u komo kapî pyu yoo yi kópu dyuu pi knî y:oo yi ngêêdî dnyimo a kpââ dé, yepê, ngmênê yi kópu dyuu vyîlo yi ntiye ngópu, noko yepê, Yesu paa vya koo, paa pw:oo we.

²⁸ Póól ngê yepê, K:omo tpile Yesu u pwopwo u nt:u kópu dèpê pyw:ee ngópu, ngmênê Paléti ka kwo, Vya ngi. Kwo, Pw:oo we. *

²⁹ Yepê, Yesu p:uu kópuni puku yedê a pyede, yi kópu yilî ntiye ngópu, kîdosi ñedê t:ee ngópu, u kuwó dini ghi ngê mêtê ngee ngópu, kmênê ngópu.

³⁰⁻³¹ Yepê, Chóó Lémi ngê mêtê pyidu ngê, wo yilî yi k:oo p:uu ndiye pyu knî y:oo dnyimo mumu. Yepê, Yesu ghêlî daa pwene yélini yi k:ii Nkálili Wee a kuwo ngópu, Njedusalem u ngwo lee dniye, yepê, yi yéli y:oo ala ngwo pi knî ye a tpapê ngmê, yipu, Yesu ndêndê ngê a pii wo, nmî ngwolo knî y:oo nmî módu. *

³²⁻³³ Yepê, Ala ngwo nmyi ngîma anye kwo mo, ala kópu mb:aa nmye ngmênêye tpapê. Yepê, Chóó Lémi ngê nmî kn:ââ knî ye kópuni wunê a vyu, yi kópu nmî l:êê dîy:o kêtê pyódu, Chóó Lémi ngê Yesu a pyidu ngê. Yepê, Wéti myomoni u mênê Chóó Lémi u kópu dyuu alanté a kwo, nmî Mbwámê ka kwo, Nyi a tp:ee, awêde mî ngê dî pyódu. *

³⁴ Yepê, Chóó Lémi ngê yi pini a pyidu ngê, mêtadaawa pw:onu, kpêênî daawa mg:ee. Yepê, Chóó Lémi ngê u nuu u yoo knî ye yepê, Tpileni p:uu

* **13:28:** Mát 27:22-23

* **13:30-31:** Dpodo 2:24; 1:3,8

* **13:32-33:** Psalm 2:7

Dépidi ka ndêndê ngê noo a danê, yi tpile nmye wanê kê. *

³⁵ Póól ngê yepê, Puku yedê kópu m:uu a tóó, apê, Chóó Lémi u nuu u pi kpêênî daawa mg:ee. *

³⁶ Póól ngê yepê, Daa Dépidi p:uu dnya a d:êê, mu kópu u dîy:o dinî ghi n:iî ngê Dépidi doo a ya, Chóó Lémi p:uu doo a dpodo, yed:oo pwene, u kn:ââ knî yi nkîgh:ê mî kmênê ngópu, kpêênî mgee wo. *

³⁷ Yepê, Ngmênê pini n:iî Chóó Lémi ngê a pyidu ngê, yi pini kpêênî daa mgee wo.

³⁸⁻³⁹ Yepê, A tîdê mbwó yoo. Yepê, Ala kópu ny:ee yó. Yepê, Yi pini Yesu u l:êê dîy:o Chóó Lémi ngê nmî dono yilî u kuwó wa kée té. Yepê, Komo tpile dono yilî knî y:oo mgîmî nmyoo, Mósisi u dêêpî kópu dyuu dêê wo, daa pywálî nmyoo, ngmênê pini n:iî Yesu ka wa kêlîmî mb:anê, Yesu ngê yi dono vy:o u ngwo wa a y:oo. *

⁴⁰ Yepê, Mb:aamb:aa ngê dmyinê paa. Yepê, Chóó lémi u komo kapî pyu knî y:oo kópuni a d:êê ngópu, yi kópu nmye kîngê pyódu.

⁴¹ Yepê, Chóó Lémi u kópu yedê d:êê ngópu, apê, A ka wépi dnyangê pyu yoo, ala kópu ny:ee yó. Tpée kópu wanmyi vyi ngmê, yed:oo wanmyi pw:oo dmi, mu kópu u dîy:o kópuni nmyi dye ghi ngê wanî d:uu, yi kópu ka daanmyi kêlîmî, k:omo tpile pi ngê nmye wa vyi, u kwo myedaanmyi kêlîmî. *

* **13:34:** Is 55:3 * **13:35:** Psalm 16:10 * **13:36:** Dpodo 2:29

* **13:38-39:** Dpodo 10:43; Lóma 10:4 * **13:41:** Hab 1:5

⁴² Dini ghi n:ii ngê pwii dniye, pi knî y:oo Póól Mbanapas ye yepê, Pyimê modo diyé cho, yepê, yi kópu knî nmo m:uu dp:uu vyi nyoo.

⁴³ Dini ghi n:ii ngê nyalê wo, Nju pi yilî y:oo Póól Mbanapas dnye yâmuyâmu dê, kn:aa yéli mye yi k:ii, wunê yélini Nju pi ngê a pyaa dniye. Yi tpódu y:oo yepê, Chóó Lémi ngê Tp:oo nmo a kpo, nmî Mbwámê ngê vyílo yi pyódu ngê. Yepê, Dpodom-biy:e u kwo dmyinê kélímí.

Nju tpémi y:oo Yesu u kópu wépi u ngwo pwaa ngópu, Antiyóka

⁴⁴ U kuwó líme wo ngê mêtê diyé knopwo, Antiyóka pi dêpwo a ya, u yi y:e doo kwo, Lémi Ndîi u kópu u nkwo ngmênm:uu ny:oo.

⁴⁵ Dini ghi n:ii ngê Nju tpémi y:oo yi yéli m:uu tumo, n:ee ye kaa ngópu, kópuni Póól ngê doo tpapê dé, yi kópu mîdnya a wópuwópu dé, Póól p:uu myednye peede tpapê, yepê, Kî pini nmye ka k:omodanê, u kwo kîdmyoma ng:aa. Póól u kópu yinté dnya a wópuwópu dé. *

⁴⁶ Ngmêné Póól pini dê Mbanapas daa nkîngê mbê knopwo, Nju tpémi ye yepê, Doo u ntââ nyi chóó daanyi kéé nmyo, Chóó Lémi u kópu nmye mwiyé nyi vyu, ngmêné yi kópu u yi nmye daa kwo. Yepê, Ghê kamîni chedê ngê daawa pyódu, u wépi dmye pwaa ngmê, wod:oo nyinê kuwokuwo nmyo, kn:aa yéli ye nye lêpî mo. *

⁴⁷ Yepê, Chóó Lémi ngê pini n:ii a ngmîdi ngê, yi pini ka ala kópu u kwo a vyu, kwo,

Daa Nju tpémi yi mo yi pywápê ngê dî pyódu ngi,

* **13:45:** Dpodo 14:2; 17:5 * **13:46:** Dpodo 18:6

dyámê mbêmê tpémi yintómu yi mbwámê ngê wanyi pyódu.

Yepê, Yi kópu awêde até dmye ntiye ngmê. *

⁴⁸ Yélini daa Nju tpémi, yi kópu dîni ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, yi gha dmi mb:aamb:aa ngê pyodo, nmî Lémi u kópu dyuu mê chaa kalê ngópu. Chóó Lémi ngê yélini a ngmidi ngê, apê, Yi yéli y:oo ghê kamî dmi pêdê pyw:ee y:e, yi yéli Yesu ka kêlîmî mbê dniye.

⁴⁹ Nmî Lémi u kópu ngê yi wee u kwo yéli a ngêêdí.

⁵⁰ Ngmênê Nju tpémi y:oo Antiyóka u kada pini yoo yi mbodo dmi vyuwo ngópu, ch:am ndîi knî ngmê, n:ii dé Chóó Lémi ka dnye ngêpê, yi mbodo dmi mye vyuwo ngópu, Póól pini dê Mbanapas ngm:ii kalê dumo, yepê, Ala wee u kwo n:aamungê nî.

⁵¹ Yi tpódu y:oo yi p:aani u têpê yi yi yodo p:uu vyaa ngópu, yinté Nju tpémi ye yepê, Dp:ee Chóó Lémi u yoo. Kada u ngwo a y:ee ngópu, Yikóniyêm lee knopwo.

⁵² Yesu u yoo yélini Antiyóka doo kwo, w:aa a pyw:ee ngópu, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê myedê nt:ee too.

14

Póól Mbanapas Yikóniyêm u ngwo lee knopwo

¹ Kópuni Antiyóka y:e a pyodo, yinté kópu Yikóniyêm y:e myimé pyodo. Póól pini dê Mbanapas Nju tpémi yi ngêpê ngomo k:oo kee knopwo, Yesu u kópu ye adê vyi ngmê, wod:oo Nju

* **13:47:** Is 49:6

pi yilî, kn:aa yéli mye yi k:ii Yesu ka kêlîmî mbê dniye.

² Ngmênê Nju tpémi, n:ii dé daa kêlîmî mbê dniye, yi yéli y:oo kn:aa yéli yi mbodo dnye vuywovywo dé, Yesu u yoo yi p:uu myednye d:uu. *

³ Ngmênê yi tpódu y:i dpîmo ya, dye ghi daadî. Daa nkîngê mbê knopwo, nmî Lémi u kópu dyuu ye mēdpîmo tpapê, kópuni nmo a kpo, yi kópu p:uu ye dpîmo danê. Nmî Lémi ngê u wêdêwêdê yi tpódu ye y:ângo, pwopwokopwe yilî yi wêdêwêdê mbêmê pyi ngópu, kópu yilî mye d:uu ngópu, nmî Lémi ngê yi tpódu yi kópu dyuu pi knî ye ndê kópu ngê yinté u ngwo pyódu ngê. *

⁴ Yikóniyêm tpémi y:oo yoo yêê ngópu, woni yoo Yesu u dyépi dé yi p:uu dnye d:uu, woni yoo yi pee ngê a ghê dniye.

⁵ U kuwó dini ghi ngê Nju tpémi, kn:aa dyámê tpémi, kada pini knî yi k:ii, nipi a wó, u yi y:e doo kwo, Yi tpódu nmî mgîmî dê, chêêpî ngê nmî vya dê, d:o pw:oo dniye. *

⁶ Dini ghi n:ii ngê yi tpódu y:oo yi kópu u tuu kââ pee yi ny:ee ngópu, wod:oo mbêpê knopwo, Lisitîda, Ndêêpi, Likiyóniya, yi wee pyile knî yi kwo dpîmon:aa ya.

⁷ Yi wee u kwo p:aani p:aani pi knî ye Yesu u kópu mb:aa mēdpîmon:aa tpapê.

Lisitîda kpâlî kpêê u ngwo pyi ngópu

⁸ Lisitîda pi ngmêdoo ya, kpâlî dé kpêê dê, paa daa tpyó, yinté a ta. *

* **14:2:** Dpodo 13:45 * **14:3:** Mak 16:20; Dpodo 19:11; Hipîlu 2:4

* **14:5:** Dpodo 14:19; 2 Tim 3:11 * **14:8:** Dpodo 3:2

9 Dini ghi n:ii ngê Póól ngê Yesu u kópu ye doo tpaépê, yi pini myedoo ng:aa. Póól ngê u ngwo a w:ee ngê, apê, Kî pini u kêlímî ndîî, apu, Yesu u ntââ, yinê a pyipyi nê.

10 Wod:oo Póól u kwo vyu wo, u kwo até yi mbwolo, kwo, Kî pini. Kwo, Gh:êêdé. Kwo, Ghêêmî ghé. Wod:oo yi pini mbêka wo, paambwi kn:ââ chópu.

11 Dini ghi n:ii ngê pi knî y:oo yi kópu m:uu ngópu, Likiyóniya dnye ngê dpodombiy:e mbwó dniye, apê, Nmî yâpwo dê pi k:ii ntee tpile ngê atédê pyaa knî, nmo até myedê ghêpê knî.

12 Yi yéli Chóó Lémi ka dèdnyimo ngêpê, kn:aa yâpwo yilî knî ye dnyimo ngêpê, yi yâpwo knî yi kada pini u pi Susî. Mbanapas u pyimo yi yâpwo u pi t:ee ngópu, apê, Susî, Póól u pyimo Héêemis t:ee ngópu, mu kópu u dîy:o ye vyîlo yedoo danêmbum.

13 Yi p:aani u nkîgh:ê ngomo ngmêdoo kwo, pi knî y:oo Susî ka kpêê kwéli dnyimo yé. Yi yâpwo u kpêê yiyé pyu knî y:oo yi nêê té vy:ee tumo, pudumakó u ngwo kpîlê tumo, yi p:aani u mbwa keêne t:âmo mî kaa tumo. Yi p:aani tpémi kpêê yiyé pyu yoo yi k:ii nipi a wó, u yi y:e doo kwo, Nmî yâpwo dê ye kpêê nmî yé.

14 Dini ghi n:ii ngê Mbanapas pini dê Sóól y:oo ny:ee ngópu, yi kpídî dê a chaa dumo, yoo pee dê yi kêlî mbêpê dê a pwaa dumo, ye mbwó knopwo, yepê, Kî yéli.

15 Yepê, Lukwe dîy:o ye kópu nmye d:uud:uu ngmê? Yepê, D:ee yâpwo dê, nyo nmyo ntee pini dê. Yepê, Kópu mb:aa p:uu nmye nye danêmbum mo. Yepê, U yi nye a kwo, Nmyi k:omodanê kópu

knî yi p:uu nyinê diyédiyé kîgha nmyo. Yepê, Yâpwo njini ka dmyinê ngêpê, n:iî ghê a t:a, n:iî ngê mbóó dyámê l:âmo doo, ntii mbwaa mye l:âmo doo, tpileni yi ghê a pyede té, yinê mye l:âmo too. *

¹⁶ Yepê, Wunê dini ghi ngê pi yilî y:oo yi chóó yi kópu n:uu yidnye ng:uu dé, Chóó Lémi ngê kalé too, ye mye daa kwódu ngê.

¹⁷ Yepê, Dye ghi yintómu Chóó Lémi ngê chóóchóó nmye doo a kêmakêma, tpîi nmye doo a dyede, kââdî nmye doo a dyede, nmyi yâpwo tédê nté nt:u mb:aamb:aa ngê doo kelekele, nmyi gha dmi mb:aamb:aa ngê doo pyépi, kópu mb:aa nmye yilî doo a d:uud:uu, mu kópu u dîy:o u yi u ngwo doo kwo, Pi knî y:oo a pyw:ee nêne.

¹⁸ Pi knî y:oo daa kêmakêma yi tpódu ye kpêê pí yé ngópu, yi tpódu y:oo kópu yilîni ye vyi ngópu, yi dî dmi u ngwo pwaa ngópu.

¹⁹ U kuwó dini ghi ngê Nju pi knî ngmê Antiyóka p:aani dê Yikóniyêm a ndê dniye, Lisitîda tpémi yi pee a kaa tumo, Póól chêêpî ngê vya ngópu, ntóó dnya a paapaa, kuwa núw:o ngópu, alanté dnye nuw:o, apê ngmênê, Dê pw:onu. *

²⁰ Dini ghi n:iî ngê Yesu u yoo kwodonkwodo a wó, ntóó a yina ngópu, wod:oo Póól mêtê pii wo, yi p:aani mêtê diyé wo. Womumo mw:aandiye Mbanapas k:iî yi p:aani a kuwo ngópu, Ndêêpi lee knopwo.

Póól pini dê Mbanapas Antiyóka u ngwo mêtê diyé knopwo

* **14:15:** Dpodo 17:22-31; Lóma 1:19-20 * **14:19:** Dpodo 17:13; 2 Kódin 11:25; 2 Tim 3:11

²¹ Póól pini dê Mbanapas y:oo Ndêêpi tpémi ye Yesu u kópu mb:aa mî vyi ngópu, wod:oo pi yilí Yesu u yoo vy:o ghê wo. U kuwó dini ghi ngê Lisitída, Yikóniyê, Antiyóka, yi p:aani pyile knî yi kwo mê diyé knopwo.

²² P:aani p:aani Yesu u yoo wêdêwêdê kalê tumo, yepê, Yesu ka dpodombiy:e dmyinê kêlîmî. Yepê, Pi knî y:oo dono yilí nmî p:uu wa d:uu ngmê, u kuwó dini ghi ngê Chóó Lémi ka anmî lee dmi. *

²³ P:aani p:aani Yesu u yoo vy:o pi knî ngmê a ngmidi ngópu, yi kada pini ngê pyódu tumo. Nté yi chóó ye kwódu ngópu, Chóó Lémi ka u ngwo dnye ngêpê, Lémini ka kêlîmî mbê dniye, yi Lémi ka a kuwo tumo, yepê, Nmî Lémi nmye wada a vuywo.

²⁴ Pisidiya Wee a kuwo ngópu, Pamîpiliya mîmî taa knopwo.

²⁵⁻²⁶ Yesu u kópu dyuu Pêêka tpémi ye vyi ngópu, u kuwó dini ghi ngê Atáliya lee knopwo, liyé nkéli k:oo y:i mî wo knopwo, Sidiya mî tee knopwo, Antiyóka u ngwo mê diyé knopwo, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê kwéli a ngmidi doo, Yesu u yoo yi l:êê dîy:o mwiyé kwéli dnye ngêpê. *

²⁷ Dini ghi n:i ngê Antiyóka taa knopwo, Yesu u yoo a danê ngópu, kópuni Chóó Lémi ngê y:e doo d:uud:uu dé, kn:aa yéli Yesu u yoo vy:o n:i mê kaa tumo, yi kópu yilí yi ngêêdî a nté ngópu. *

²⁸ Yi p:aani Yesu u yoo vy:o dpîmo kwo, dye ghi daadî.

15

* 14:22: Dpodo 18:23; 2 Tim 3:12

* 14:25-26: Dpodo 13:1-2

* 14:27: Dpodo 15:4,12

Mósisi u dêêpî kópu dyuu u ngwo dnye tpiditpidi pêêdîpêêdî

¹ Nju pi ngmê knî y:oo Njuda Wee a kuwo ngópu, Antiyóka lee dnye, Yesu u yoo knî ye ala kópu dnyimon:aa tpaê, yipu, Kópuni Mósisi ngê a d:êê ngê, yi kópu dpî d:uu yó, Chóó Lémi u l:ii nmyi too pee p:uu dpî kaa we. Yipu, Chóó Lémi u l:ii nmyi too pee p:uu daawa kaa knomomê, nmî l:êê ghi dmi daanmyi d:uud:uu knomomê, yipu, ye Chóó Lémi ngê kóó k:oo daawa kaa nmyo. *

² Póól pini dê Mbanapas y:oo yi yéli yi kópu dpîmo vyeé dé, u kuwó dini ghi ngê yi kópu nipi mēdnyimo tpiditpidi pēēdîpēēdî. Yesu u yoo y:oo Póól pini dê Mbanapas, kn:aa yéli yi k:ii Njedusalem dy:ââ tumo, yepê, Nmî Lémi u dyépi knî ye, kada pini knî ye dmyinê lêpî, yepê, ala kópu y:oo amî l:âmo ngmê.

³ Yélini dy:ââ ngópu, Antiyóka a kuwo ngópu, Pēnisiya Wee u kwo mî lee dnye, Samédiya mî taa dnye. P:aani p:aani dnyen:aa lêpî, Yesu u yoo knî ye dnye tpaê, yipu, Chóó Lémi ngê kópu ndîi yi d:uu ngê, p:aani p:aani pi yilî Yesu u yoo vy:o yinê kaa too, yipu, daa Nju tpémi yi mo, ngmêê kn:aa yéli mye yi k:ii. Yi kópu dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, yi gha dmi mb:aamb:aa ngê pyodo, w:aa u ngwo a pyw:ee ngópu.

⁴ Njedusalem dini ghi n:ii ngê taa dnye, Yesu u dyépi yoo, kada pini yoo, yélini Yesu u yoo vy:o dnye kwo, yi yéli yintómu y:oo kwuno tumo, yi kēê dmi mye mgîmî ngópu. Póól pini dê Mbanapas y:oo

* 15:1 Nkal 2:12; 5:2

kópuni Chóó Lémi u wêdêwêdê mbêmê dpîmon:aa d:uud:uu dé, yi kópu yilí ye adê nté ngmê. *

⁵ Ngmênê yélini Yesu u yoo vy:o doo kwo, woni yoo Pádisi yoo. Yi yéli ghêédî dniye, yepê, Kn:aa yéli Yesu u yoo vy:o yélini ghê wo, Chóó Lémi u lii yi too pee p:uu dpí kaa we, Mósisi u dêêpî kópu yintómu myedny:oo chââchââ dé.

⁶ Kada pini yoo dyépi yoo nipi ada wó, yi kópu p:uu dnye danê.

⁷ Dye ghi daadî yimî loo, u kuwó dini ghi ngê Pita ghêédî wo, yepê, A mbwó yoo. Yepê, Nmyi lama ka tóó, wunê dini ghi ngê nmyi vy:o Chóó Lémi ngê ka a ngmidi noo, kn:aa yéli ye dy:ââ noo, Yesu u kópu mb:aa ye nîmo nté ngê, u ngwo Yesu ka kêlîmî mbê dniye. *

⁸ Yepê, Pini n:ii ngê nmî gha dmi u kpêê, chóó u Ghê Dmi ntee nmo a dy:ââ ngê, kn:aa yéli ye yinté myedê dy:ââ ngê, yepê, u ngwo nê w:ee ngê, nê, Chóó Lémi ngê kn:aa yéli myedê mya té, yi wépi dmi daa puwâ.

⁹ Yepê, Daa chámê nmo, kópuni nmo doo d:uud:uu dé, kn:aa yéli y:e myedoo d:uud:uu dé, yepê, yi dono yilí u kuwó kée too, mu kópu u dîy:o Yesu ka mye kêlîmî mbê dniye.

¹⁰ Yepê, Lukwe dîy:o Chóó Lémi mbodo l:âmo nmyinê ngêêpî ngmê. Yepê, Yesu u yoo ye dpodo ndîi yilí namê yém. Yepê, Nmî kn:ââ yoo dêê dniye, Mósisi u dêêpî kópu dyuu yilí ngê y:e pyodo, doo u ntââ yi kópu yintómu daapî d:uu ngópu. Yepê, Nmo my:oo ntee dé, yi dêêpî kópu yilí ngê nmo myaa pyódu.

* 15:4: Dpodo 14:27 * 15:7: Dpodo 11:4-17

11 Yepê, Daa dêêpî kópu dyuu cháâchââ mbêmê Chóó Lémi ngê wa ngee nmo. Yepê, Nmo Nju tpémi, kn:aa yéli yi k:ii nmo yoo mu ngmidi, nmî Lémi Yesu ngê wâpu wunê ngêêpî nmo, u kwo nmo kêlîmî té, yinê wa ngee nmo, kóó k:oo wa kaa nmo.
*

12 Dini ghi n:ii ngê Póól pini dê Mbanapas ghêêdí knopwo, pi yilí yintómu tumu yaa wo. Chóó Lémi u wêdêwêdê mbêmê kn:aa yéli yi vy:o mbwudu n:ii dpîmon:aa chapî dé, pini n:ii dpîmon:aa pyipyi dé, yi kópu yi ngêêdí a nté tumo.

13 Yi danêmbum dini ghi n:ii ngê a kêlî ngópu, wod:oo Njems ghêêdí wo, yepê, A mbwó yoo, ala kópu ngí ny:ee yó.

14 Yepê, Chóó Lémi ngê kn:aa yéli mwiyé a ngmidi too, u yoo vy:o mye kaa too, nmî lama u ngwo yaa wo, nmîmo, Chóó Lémi kn:aa yéli ye mye vyuwo, yepê, yi kópu ala ngwo Saimon Pita ngê nmo kêdê vyi.

15 Yepê, Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo yinté kópu myeyi d:êê ngópu, Chóó Lémi u kópu yi d:êê ngópu, apê,

16 K:omo tpile Dépidi u yoo y:oo dono a pyw:ee ngópu,

ngmênê mu dini ghi ngê amênê diyé,
yi yéli am:aanê wêdêwêdê kalê té. *

17 Kn:aa yéli yintómu y:oo adnyi nmy:uu nê,
k:omo tpile daa Nju tpémi, ngmênê yélini nê ngmidi ngê,

yi yéli a yoo vy:o wanî kaa té.

18 Nmî Lémi ngê yi kópu ló dini a vyu.

* 15:11: Nkal 2:16; Epeso 2:5-8 * 15:16: Amos 9:11-12

19 Njems ngê yepê, A nuw:o ghi alanté, Chóó Lémi ka kn:aa yélini wunê diyédiyé, doo u ntâa yi yéli ye dpodo ndîi daanmî y:oo.

20 Yepê, Pweepwee pee ngmê d:êê koo, nmî tîdê mbwó knî ye paa dy:ââ koo, ala kópu pyile knî ye paa d:êê téme. Yepê, Mwiyéni alanté, Tpile tp:oo n:ii kn:aa pini ngê k:omo yâpwo u l:êê dîy:o dpî vy:a, yi tpile tp:oo Yesu u yoo y:oo daapaa ma y:e. Yepê, Myomoni alanté, Pyââ ti mââ ti ngê kêê daapêdê t:ee y:e. Yepê, Pyoloni mye alanté, Tpile tp:oo kîdnyingê ntapî, ngmênê tpile tp:oo dny:oo vyee, wêê choo pywuwópywuwó, u ngwo dny:oo pîpî, yi tpile tp:oo wêê kîngê nda ngmê. *

21 Yepê, U ntâa ngê doo ya, kn:aa yéli y:oo Mósisi u dêêpî kópu wunê pêdê ny:ee tumo, mu kópu u dîy:o m:ââ yilî yi k:oo nmî w:êê mââwe knî y:oo yi ngêpê ngomo knî yi k:oo yi kópu dyuu dnyimo a kpââ dé, yi p:uu myednyimo a dêêpî.

Dyépi knî y:oo kópuni d:êê ngópu

22 U kuwó dini ghi ngê dyépi yoo, kada pini yoo, Yesu u yoo yintómu yi k:ii nîpî a wó, u yi y:e doo kwo, Nmî vy:o pi miyó nmî ngmîdi, Póól pini dê Mbanapas yi p:uu nmî t:ee dê, Antiyóka nmî dy:ââ té. Wod:oo yi kada pini miyó ngmîdi dumo, Sailas pini dê Njudas, pini n:ii u pi mye Mbasapas.

23 Pweepwee pee ngmê d:êê ngópu, yi tpóknî ye y:ee ngópu. Yi pweepwee pee alanté d:êê ngópu, yepê,

Nmo Yesu u dyépi yoo, kada pini yoo yi k:ii, ala pweepwee pee nmye dpo dy:ââ. Yélini daa Nju tpémi, Yesu u yoo vy:o n:ii ghê dniye, yélini Sidiya

* 15:20: Lev 17:10-16

Wee u kwo, Silisiya Wee u kwo, Antiyóka yélini a kwo, munmîkó nmî tîdê mbwó yoo.

²⁴ Yepê, Nmî lama até d:uu yââ, nmî vy:o pini knî ngmê nmye a lee dniye, Mósisi u dêêpî kópu p:uu nmye dnyen:aa danê, u ngwo mî dyênê nmyoo, ngmênê yi yéli dpîp:o dy:ââ too, yi chóó nmye dnyen:aa danêmbum. *

²⁵ Yepê, Nipi até dp:o wó, nmî nuw:o ngmidi ngê até dpî pyódu, pi miyó kudu ngmidi, nmye nmîné dyede dê, Mbanapas pini dê Póól yi p:uu wunê kelekele mo, nipi nmye wunê lêpî té.

²⁶ Yepê, Mbanapas pini dê Póól nmî nuu u pi dê, k:omo tpile pi knî y:oo pí vya dumo, ngmênê nmî Lémi Yesu Kédisu u dpodo dêpê kuwo ngópu.

²⁷ Yepê, Nyââ, Njudas pini dê Salas nmye dp:o dy:ââ dê, kópuni dp:o d:êê, yi chóó yi komo ngê nmye amímênê nté ngmê.

²⁸ Yepê, Chóó Lémi u Ghê Dmi u k:ii nmî nuw:o dmi ngmidi ngê dê pyódu, dpodo ndîi nmye daanmo kê, ala kópu pyile njini dmyinê d:uud:uu. *

²⁹ Yepê, Nju tpémi n:ii nmyi vy:o a wee, Yesu u yoo vy:o, yi yéli yi l:êê díy:o, tpile tp:oo n:ii pi ngê k:omo yâpwo u l:êê díy:o dpî vy:a, myenté tpile tp:oo n:ii ntapî u tpile tp:oo, wêê p:uu d:uudpî pw:ii ngmê, yepê, yinté tpile tp:oo myekîdmyengmê ma ngmê, mu kópu u díy:o Nju tpémi ye tupwótupwó dé, kwódu ngmê u tpile tp:oo dé, d:uudpî ma ngmê. Yepê, Pyââ ti máâ ti ngê kêê kîdmyengê t:ee ngmê. Yepê, Yi kópu knî yi p:uu kêê daanmyi yé ngmê, ye Nju tpémi yi k:ii mb:aamb:aa ngê anmyi ya. Yepê,

* 15:24: Dpodo 15:1 * 15:28: Mát 23:4

Nmî kópu dyuu wu u dî. *

³⁰ Wod:oo yi pini páádi knî y:oo pweepwee pee adî núw:o ngmê, Antiyóka lee dniye, Yesu u yoo yintómu a danê ngópu, wod:oo pweepwee pee ye adî y:ee ngmê.

³¹ Dini ghi n:iî ngê a kp:aa ngópu, yi gha dmi mb:aamb:aa ngê mé pyodo.

³² Njudas pini dê Sailas, daa kópu ngmidi p:uu ye dpîmo danêmbum, yimi mé wêdêwêdê kalê tumo, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi u komo myedpîmo kapî.

³³ Wiki miyó pyile y:i dpîmo ya, u kuwó dini ghi ngê nd:uu ye mé vyi ngópu, Njedusalem mé diyé knopwo.

³⁴ (-)

³⁵ Póól pini dê Mbanapas Antiyóka dpîmo ya, dye ghi daadî. Lama pini yilî yi k:iî nmî Lémi p:uu pi knî ye dnyimo danêmbum.

Póól Mbanapas u ngwo numo chámê doo

³⁶ U kuwó dini ghi ngê Póól ngê Mbanapas ka kwo, Nmî Lémi u kópu p:uu kwéli nyipun:aa danêmbum, y:i mēpaa lee knî, nmî tîdê mbwó yoo angênté wunê pyede té, mēpaan:aa m:uu téme.

³⁷⁻³⁸ Mbanapas ngê u yi doo kwo, Njon Mak nye núw:o, ngmênê Póól ngê u yi dēpwo kwo, Nye núw:o, mu kópu u dîy:o, mwiyé Pamîpiliya mîné kuwo doo, yi tpódu y:oo yi dpodo ghêlî dēpa kêlî ngópu, u ngwo mîné kuwo doo. *

³⁹ Wod:oo noko nod:e knopwo, wod:oo adê numo chámê dê. Mbanapas ngê Mak núwo, liyé nkéli k:oo wo knopwo, Saipîdîs mí tee knopwo.

* **15:29:** Dpodo 15:20 * **15:37-38:** Dpodo 12:12,25; 13:13; Kílosa 3:10

40 Póól ngê Sailas adî ngmidi, kwo, Dpodo têdê ng:ii paa lee knî. Yesu u yoo y:oo Chóó Lémi ka dmy:ee ngópu, kwo, U ntââ kî tpódu wanya a y:enê dê, p:aani n:ii a lèpî mo.

41 Wod:oo Póól Sailas y:oo Antiyóka a kuwo ngópu, Sidiya Silisiya yi wee dê yi kwo lee knopwo. P:aani n:ii dpîmo taataa, Yesu u yoo y:i dpîmo wêdêwêdê kîgha dé.

16

Timoti Póól pini dê Sailas yi p:uu u ngwo kele

1 Póól pini dê Sailas Ndêêpi taa knopwo, u kuwó dini ghi ngê Lisitîda lee knopwo. Yesu u yoo vy:o pini ngmê, y:i doo ya, u pi Timoti, u pye Nju pyââ, Yesu u yoo vy:o mye ghê wo. U mî daa Nju pi, ngmênê Kîdiki pi. *

2 Yesu u yoo yélini doo kwo Lisitîda p:aani dê Yikóniyêm, apê, Timoti k:uuchêm u pi. *

3 Póól ngê u yi doo kwo, Timoti nî núw:o, wod:oo Chóó Lémi u l:ii p:uu t:ângo, Nju pi ngê u ngwo pyódu ngê, mu kópu u dîy:o p:aani p:aani Nju tpémi yi lama doo ya, Timoti u mî Kîdiki pi, tp:oo p:uu Chóó Lémi u l:ii daa t:ângo. *

4 P:aani p:aani lee dniye, kópuni Yesu u dyépi knî y:oo Njedusalem a d:êê ngópu, yi kópu Yesu u yoo ye dnyimon:aa tpapê, yepê, Ala kópu dyuu dmyiné chââchââ dé. *

5 Wod:oo p:aani p:aani Yesu u yoo wêdêwêdê ngê pyaa dniye, yilî ngê yinté doo pyodopyodo.

* 16:1: 2 Tim 1:5 * 16:2: Pilipay 2:19-22 * 16:3: Nkal 2:3-5

* 16:4: Dpodo 15:23-29

Luukî Póól p:uu u ngwo kele

⁶ Póól u pyipe dê yi k:ii Pídichiya Wee Nkalásiya Wee yi kêlî ghê lee dniye. Ésiya Wee u kwo daa nî dniye, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê u yi dêpwo kwo, Esiya Wee u kwo Yesu u kópu p:uu dny:oon:aa danê.

⁷ Dini ghi n:ii ngê Misiya Wee u nkîgh:ê taa dniye, u yi y:e doo kwo, Mbitiniya Wee u kwo nmî lee dmi, ngmênê Yesu u Ghê Dmi ngê yi kópu ye kwódu ngê.

⁸ Wod:oo Misiya Wee mwada pee lee dniye, Tídówas mî taa dniye, ntii chedê kwéli noo ya.

⁹ Mgîdî ngmê ngê Póól até doo wóó, u wóó k:oo Másîdóniya pi ngmê módu, apê, Mu kwo. Yi pini Póól ka ngêpê mbê wo, kwo, Másîdóniya dpw pwiyé, dp:uu ngee nmédi.

¹⁰ Dini ghi n:ii ngê Póól a pii wo, wóó nmo yedê nté ngê, wod:oo ala kópu noko nmî vyu, Másîdóniya lee kmêle, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi ngê u yi a kwo, A kópu mb:aa yi yéli ye ngmênyi vyi y:e.

Lidiya Yesu ka u ngwo kêlîmî mbê wo, Pilipay

¹¹ Liyé nkéli k:oo nmî wo dniye, Tídówas nmo kuwo ngê, Samótîdési nm:uu tee dniye. Wom-umo mw:aandiye Samótîdési mun:oo kuwo ngê, Niyapolis nm:uu tee dniye.

¹² Yi ndini nmî yó, Pilipay nm:uu taa dniye, p:aa ndîi. Másîdóniya Wee u ghi páádi knî yi vy:o, mwiyéni ghi u kwo, yi p:aani a tóó. Lóma tpémi yi p:aa ngmê, mu kópu u dîy:o Lóma pi yilî y:oo Lóma wunê a kuwo ngópu, Pilipay a lee dniye, yi p:aani y:oo mî gh:ii ngópu.

¹³ Wo miyó pyile yi p:aani nmee ya, líme wó dini ghi n:ii ngê dyimê wo, yi p:aani u nkîgh:ê mbwááni paa nmî lee dniye, Nju tpémi kwéli dnyimon:aa a wó, ngêpê u l:êê díy:o. Mbwódo nmî yaa dniye, pyââ knî ye até nmee danêmbum.

¹⁴ Yi yéli yi vy:o pyââ ngmêdoo kwo, u pi Lidiya, Tayátida pyââ. Pi knî y:oo yi pyópu ka kpîdí yadí mb:aamb:aa dnyimo pywupwi dé. Yi pyópu daa Nju pyââ, ngmênê Chóó Lémi ka dpîmo ngêpê. Nmî Lémi ngê yi kyîmwi u gha a pywálî ngê, Póól ka kêlîmî mbê wo.

¹⁵ U kuwó dini ghi ngê Póól ngê Yesu u pi ngê mbwaa paa kmênê ngê, u yoo yintómu, yélini u ngomo k:oo doo kwo, Yesu u pi ngê mbwaa paa mye kmênê too. Yi kyîmwi ngê nmopê, K:omo tpile d:aa Nju pyââ, ngmênê a ngm:êê nódó, a ngomo k:oo nmyi k:ii nye ya kmêle, mu kópu u díy:o nmî Lémi ka ntênê n:aa kêlîmî. Wod:oo yi kyîmwi ngê nmî nuw:o dmi mê ngmópu, u kuwó nmî ghê dniye, nmî ngm:êê ngê. *

Póól pini dé Sailas mbwa u mênê u ngwo kee knopwo, Pilipay

¹⁶ Wo ngmê ngê ngêpê tédê até nmî lee dniye, maa p:uu dpodo módó ngmênmi módu. Yi pyópu ngê u kmêna ngmêdoo kwo. Yi kmêna ngê yi dmââdí pi knî yi kpeede ngê pyódu ngê, u kwo dpîmo tpapê, kópu, Mu dini ghi ngê wu kópu wa pyódu. Pini n:ii knî yi p:uu yi dmââdí wâpu dpîmo dpodo, yi yéli y:oo ndapî ndîi dnyimo kmênêkmênê, dini ghi n:ii ngê yi dmââdí ngê pi knî

* **16:15:** Dpodo 16:33; 18:8

ye dpîmo tpaê, yipu, Mu dini ghi ngê wu kópu wa pyódu.

¹⁷ Póól u k:ii nmîmo paa, yi dmââdí ngê myedpîmo yâmuyâmu nmo, pi knî ye dpîmo kââ, yipu, Kî tpóknî u díghê yâpwo p:uu a dpodo té. Yipu, Nmyi Mbwámê ngê pini n:ii pyodo, u kópu vyílo nmye ka tpaê ngmê. *

¹⁸ Wo yilî yi k:oo yi dmââdí nmî kuwó dpîmo a kââ, u kuwó dini ghi ngê Póól mbodo l:âmo a ngêpa wo, yi dmââdí ka diyé wo, yi kmêna ka kwo, Yesu Kédisu u pi ngê nga d:a mbwólu, Ye dmââdí a kuwo ngi, wod:oo kmêna ngê yi dmââdí a kuwo ngê. *

¹⁹ Dini ghi n:ii ngê yi dmââdí u kada pini knî y:oo a w:ee ngópu, apê, Wod:oo ndapî daamunmî kmênê, wod:oo Póól pini dê Sailas mgîmî dumo, kóté tédê núw:o dumo.

²⁰ Yi p:aani u kada pini dê ye yepê, Kî tpódu Nju pi dê, nmî némi dmi dê dyênê ngmê.

²¹ Yepê, Kî tpódu y:oo l:êê ghi kamî p:uu ka ndiye kîgha nmo, lémi ghi n:ii nmî kn:ââ knî y:oo nmo kwódu tumo. Yepê, Nmo Lóma tpémi, doo u ntââ yi lémi ghi p:uu daanmî ndiye.

²² Pi yilî yintómu y:e a kââdí wo, Póól pini dê Sailas yi p:uu dnye d:uu. Yi p:aani u kada pini dê y:oo lede knî ye yepê, Mgîmî dóó, yi kpîdí dê yi mbwo dpó chaa dóó, kpêê ghi ngê dpî kpaka dóó. *

²³ Wod:oo lede knî y:oo dpodombiy:e kpaka dumo, mbwa k:oo km:êê dumo, mbwa y:enê pyu ka kwo, Mb:aamb:aa ngê chi y:enê dê. Kwo, Kíngê

* **16:17:** Mak 1:24 * **16:18:** Mak 16:17 * **16:22:** 2 Kódin 11:25; Pilipay 1:30; 1 Tes 2:2

pwii knî.

²⁴ Yi kópu u l:êê dîy:o mbwa y:enê pyu ngê d:omo yu kn:ââ u mênê mênê kuwo doo, yi kpâlî páádi knî yi pââ ghi dê yi kêlî yé tumo.

²⁵ K:omo tpile Póól pini dê Sailas dpîmo mgîní vyîmî, ngmênê mgîdí ñuknîñuknî p:uu Chóó Lémi ka dpîmo ngêpê, myedpîmo wéti. Yélini mbwa k:oo doo kwo, yi yéli y:oo myednye ng:aang:aa dê.

²⁶ Wod:oo têpê doo ghêdê, mbwa dpodombiy:e myedoo ghêdê, keñe yintómu kpêmî too, puwóma té mîné ghay dniye, yélini mbwa k:oo dneye kwo u ntââ pí pwii dniye, ngmênê daa pwii dniye.

²⁷ Mbwa y:enê pyu yi nyaa wo, apê, Keñe dmi lukwe ngê mêdê kpêmî? Apê ngmênê, Pi yintómu dê mbêpê. Wod:oo u taa u paa a mbywongo, u yi u ngwo doo kwo, A chóóchóó nî vy:a.

²⁸ Póól u kwo adî mbwólu, kwo, Apuu! Kwo, Ñyóóchóó kidingê vy:a. Kwo, Nmo yintómu anmî pyede té.

²⁹ Mbwa y:enê pyu ngê pi ngmê ka kwo, Lam ngma a ñuw:e, wod:oo mbwa k:oo kee wo, Póól pini dê Sailas yi kêmatâmo dyimê wo, doo nkîngê.

³⁰ Wod:oo pw:ii doo, yepê, A lémi dê, ló kópu ngmanî d:uu, dpî yâpwo ngê u nkwo wa ngee nê?

³¹ Yi tpódu y:oo kwo, Nmî Lémi Yesu ka chi kêlîmî, u l:êê dîy:o wa ngee ngi, yélini m:uu a t:a, wamyé ngee té.

³² Wod:oo nmî Lémi u kópu p:uu u kwo dpîmo danêmbum, u kpâm ghee knî mye yi k:ii.

³³ Yi mgîdí ngê yi pini ngê Póól pini dê Sailas yi kpadama mbwómtyé adî ghê té, wod:oo Póól ngê Yesu u pi ngê yi pini mupwoknî yi mbêmê mbwaa

adí yé. *

³⁴ Wod:oo yi pini ngê yi tpódu u ngomo k:oo adí n̄uw:o dê, ad:uu mbono dê. Yi pini mupwoknî y:oo w:aa a pyw:ee ngópu, mu kópu u d̄y:o yi ngwo Chóó Lémi ka k̄êl̄m̄i mbê dniye.

³⁵ Womumo mw:aandiye yi p:aani u kada pini dê y:oo lede knî ye yepê, Nju pi dê nye pw:ii dóó.

³⁶ Lede knî y:oo mbwa y:enê pyu ka yi kópu m̄i vyi ngópu, wod:oo yi pini ngê Póól ka kwo, Kada pini dê y:oo ala kópu da vyi ngmê, Nju pi dê nye pw:ii dóó. Póól ka kwo, Pwii choo, kwo, mb:aamb:aa ngê m̄ichoo l̄êp̄i.

³⁷ Ngmênê Póól ngê lede knî ye yepê, Lóma u pi nyi p:uu a t:a, lukwe d̄y:o nmyi kpaka nyo. Yepê, K:omo tpile pi knî y:oo yipe nyo, kada pini dê y:oo dnyinté mye kóté kalê nyo, ngmênê pi yintómu yi nḡíma nmyi kpaka nyo, mbwa k:oo módu my:ee km:êê nyo. Yepê, Kada pini dê y:oo yi chóó paa pw:ii nyo. *

³⁸ Lede knî y:oo yi kópu kada pini dê ye dini ghi n:ii ngê vyi ngópu, wod:oo nk̄ingê mbê knopwo, apê, Nyi lama daa ya, Yi tpódu nyo ntee pini dê, Lóma u pi yi p:uu mye t:a. Apê, Yinté pini módu pi d:uudp̄i kpaka.

³⁹ Yi kópu u l:êê d̄y:o kada pini dê mbwa chedê yi chóó lee knopwo, Póól pini dê Sailas ye mb:aamb:aa m̄imê y:ee ngópu, mbwa k:oo yi chóó m̄e pw:ii dumo, yepê, Nyi lémi dê, U ntââ ala p:aani mb:aamb:aa ngê wadpo kuwo ngmê.

⁴⁰ Póól pini dê Sailas y:oo mbwa a kuwo ngópu, Lidiya u p:aa pee lee knopwo, u ngomo k:oo m̄i kee

* 16:33: Dpodo 16:15 * 16:37: Dpodo 22:25

knopwo, Yesu u yoo y:i mî m:uu tumo, y:imê mê wêdêwêdê kalê tumo, yed:oo lee knopwo.

17

Póól pini dê Sailas Tesalonika u ngwo lee knopwo

¹ Póól Sailas y:oo Pilipay a kuwo ngópu, Ambipolis mî taa knopwo, yi ndini yé ngópu, Apoloniya mî taa knopwo, yi ndini mê yé ngópu, Tesalonika mî taa knopwo, Nju tpémi yi ngêpê ngomo kwéli doo kwo. *

² Póól ngê p:aani p:aani kópuni dpîmo a d:uud:uu, Tesalonika myimî d:uu ngê, líme wo ngê ngêpê ngomo k:oo yi kee wo. Líme wo pyile knî yi k:oo Chóó Lémi u komo kapî pyu yoo yi kópu dyuu yi ngêêdí doo a kpââ, u kakê mê ye doo chámêchámê. *

³ Yepê, Ala kópu dmyinê w:ee ngmê. Yepê, Chóó Lémi u komo kapî pyu yoo wunê yi nuw:o ghi alanté doo a ya, apê, Mu dini ghi ngê Chóó Lémi ngê pi ngmêwa a ngmidi, yi pini ngê dono wa a pyw:oo, wa vya ngmê, u kuwó dini ghi ngê amêdê pyidu. Yepê, Yi pini u pi ala ngwo nmye n:aa tpapê. Yepê, U pi Yesu, pini n:ii ngê Chóó Lémi u komo kapî pyu yoo yi kópu yinê ntiye too.

⁴ Nju pi knî ngmê yi kópu ka kêlîmî mbê dniye, Póól pini dê Sailas yi p:uu kaa dniye, Kîdiki pi yílî yi k:ii, yélini Chóó Lémi ka dnyimo ngêpê, ch:am ndîi knî ngmê mye yi k:ii, Póól pini dê Sailas yi p:uu mye kaa dniye.

* **17:1:** 1 Tes 2:1-2 * **17:2:** Luukî 24:26-27; Dpodo 9:22

⁵ Ngmênê Nju tpémi n:ii knî y:oo Yesu u kópu u wépi pwaa ngópu, ní:ee ye kaa ngópu, paambwi pyu dono knî ye ka dniye, yi mbodo dmi mye vuuwo ngópu, yi p:aani tpémi yintómu yi pee kaa ngópu, dnyengi dnyeng:aa ndîi ngma a pwaa ngópu, Njeson u p:aa pee lee dniye. U yi y:e doo kwo, Njeson u ngomo keñe nmî pwââ, Póól pini dê Sailas nmo pw:iî dê, pi knî yi ngîma nmî kaa dê.

⁶ Ngmênê dêpê pyw:ee dumo, wod:oo Njeson Yesu u yoo knî ngmê yi k:ii mgîmî tumo, yi p:aani u kada pini knî ye núw:o tumo, kada pini knî ye dpodombiy:e ye mbó dniye, yepê, Pini n:ii knî y:oo wee wee p:aani p:aani yi némi dmi dnyimo a dyede, mê miyó al:ii kêda lê, nmî némi dmi myaan:aa dyênê ngmê. *

⁷ Yepê, Yi pini dê Njeson u ngomo k:oo dpîmo ya. Yepê, Yi yéli y:oo Lóma tpémi yi king ndîi u kópu dyuu daa cháâcháâ ngmê, ngmênê u mo king u pi mu ka tpapê ngmê, u pi Yesu. *

⁸ Yi p:aani tpémi y:oo yi kópu dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, Lóma tpémi ye nkîngê mbê dniye, dnyengi u ngwo kaa ngópu.

⁹ Kada pini knî y:oo Njeson ka kwo, Nyoo knî yi k:ii ndapî kée yó. Kwo, Alanté dnyengi daamuwa ghê knomomê, ndapî nmye amêdê diyé. Kwo, Muwa ghê knomomê, ndapî nmye mêdaawa diyé. Wod:oo Njeson u pyipe knî yi k:ii yi ndapî kée ngópu, yed:oo pwii dniye.

Póól pini dê Sailas Mbédiya u ngwo lee knopwo

* 17:6: Dpodo 16:20 * 17:7: Luukí 23:2

10 Yesu u yoo knî y:oo u yi y:e dêpwo kwo, Póól Sailas pw:oo dniye, wod:oo mgîdî dîni ghi n:iî ngê a ghay wo, Mbédiya dy:ââ dumo, y:i lee knopwo. Lîme wo yi k:iî y:i ye dyimê wo, Nju tpémi yi k:iî yi ngêpê ngomo k:oo mye kee dniye.

11 Tesalonika tpémi y:oo Yesu u kópu ntee mb:iî ngópu, Mbédiya tpémi y:oo yi kópu yinté daa mb:iî ngópu, ngmênê yi kópu dîni ghi n:iî ngê ny:ee ngópu, yi gha dmi pywálî wo. U yi y:e doo kwo, Nmî lama yaa we, kópuni Póól ngê a tpaépê té, ndê kópu dé ó daa ndê kópu dé, yi kópu u l:êê dîy:o Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo wunê kópuni a d:êê tumo, dye ghi yintómu dnyimo a kpââ dé. *

12 Nju pi yilî Yesu u kópu ka kêlîmî mbê dniye, Kîdiki lémi ch:ama mye yi k:iî. *

13 Ngmênê Nju tpémi n:iî Tesalonika doo kwo dîni ghi n:iî ngê a ny:ee ngópu, apê, Póól ngê yi pini u kópu Mbédiya tpémi ye myemînê tpaépê, wod:oo Mbédiya lee dniye, pi yilî yi mbodo dmi y:i mye vyuwo ngópu. *

14 Yesu u yoo y:oo Póól ntii kêpa até yi dy:ââ ngópu, ngmênê Sailas pini dê Timoti Mbédiya dpîmo a ya.

15 Póól pini n:iî knî y:oo ntii kêpa ngm:êê ngópu, liyé nkéli k:oo wo dniye, Aténi mî tee dniye, y:i mînê kuwo ngópu, yi yéli Mbédiya mê diyé dniye. Póól ngê yepê, Sailas pini dê Timoti ala ngwo a pwiyé dniye.

Póól ngê kópuni d:uu ngê, Aténi

* 17:11: Njon 5:39 * 17:12: Dpodo 13:50; 17:4 * 17:13: Dpodo 14:19

16 Dini ghi n:ii ngê Póól ngê Sailas pini dê Timoti Aténi doon:aa t:âât:ââ dê, u gha dono ngê pyodo, apê, Ala p:aani tpémi yi k:omo yâpwo daa ghêdê, apê, yi kópu ngê a nuw:o dê dyênê.

17 Wod:oo Nju tpémi yi ngêpê ngomo k:oo kee wo, Nju tpémi yi k:ii Yesu u kópu p:uu nipi dnye danê, myenté kn:aa yéli n:ii Chóó Lémi ka dnye ngêpê mye yi k:ii. Póól Aténi tpémi yi danêmbum tédê myedpímo lêpí, pi kní yi k:ii myednyimon:aa danêmbum.

18 Kídiki tpémi yi lama pini kní ngmê, Póól u k:ii nipi dnye danêmbum, yi yéli yi vy:o pi dyêédí miyó doo ya, Epikudiyên yoo ngmê, Stókí yoo myomo. Pi ngmê kní y:oo apê, Kí pini mtye k:ii nmo ka danêmbum. Apê, Doo u lama ka danê. Pi ngmê kní y:oo apê, Kn:aa dyámê tpémi yi yâpwo dê yi p:uu nmo ka danêmbum. Yi kópu vyi ngópu, mu kópu u dîy:o Póól Yesu p:uu ye doo danê, u pyidepyide p:uu ye myedoo danê.

19 Yélini y:oo lama pini yoo dnyimo y:enê, pi kní y:oo yi yéli ye Póól núw:o ngópu. Yi yéli y:oo kwo, Kópuni p:uu nye danê, nmî nuwo kwéli.

20 Kwo, Kópu kamí n:ii chi vyi té, yi kakêmê nmo chámê ngi.

21 (Yi kópu vyi ngópu mu kópu u dîy:o Aténi tpémi yintómu kní y:oo kópu kamí ngmédnyimo nyêm, wo yi dnyimo chedêchedê dé.)

22 Yi yéli yi ngíma Póól ghêédí wo, yepê, Aténi tpémi. Yepê, A lama ka toó, yâpwo yilí ye nmye ngêpê té.

23 Yepê, Ala p:aani nmyi yâpwo ka ngêpê tédê yilí nî módu, yi vy:o ngmêní módu, yi chêêpí kaa p:uu alanté d:êê ngópu, apê, Yâpwoní u pi nmî lama daa

tóó. Yepê, Yâpwoni ka daa nmyi lama nmye ngêpê té, yi yâpwo u pi nmye mîni tpaê, u pi Chóó Lémi, pini n:i ngê mbóó dyámê l:âmo doo, tpile yintómu yiné mye l:âmo ngê.

24 Yepê, Daa ngomo k:oo a tóó, mu kópu u dîy:o mbóó dyámê yi kada pini. *

25 Yepê, Doo u ntââ tpile u kwo daangmênmi y:oo, mu kópu u dîy:o tpile yilî yintómu yiné nmo wunê kuwo, ghê nmo yiné myewunê kuwo.

26 Yepê, K:omo tpile pi dyêêdi daa ngmidi, ngmênê nmî kn:ââ mu ngmidi Chóó Lémi ngê yiné l:âmo ngê. Yepê, Chóó Lémi ngê pi dyêêdi yintómu yi wee u kwo yi wee u kwo dy:ââ too, kwéli wumê pyede, yi kêli ghi u nuw:o ngê mwiyé a pyw:ee too.

27 Yepê, U yi u ngwo doo kwo, A ka pîdnya a vuywo, pîdnyi nmy:uu nê, pêdê pyw:ee nêne. Yepê, Ngmênê Chóó Lémi daa kuughê wunê tóó, nmî nkîgh:ê chono a tóó.

28 Yepê, Pi ngmê ngê ala kópu d:êê ngê, apê,
Wo daa vyîlo, daapóno pyede,
myedaapóno m:i té,
nmî ghê dmi myedaapê t:a.

Yepê, Nmyi vy:o pini ngmê ngê ala kópu mye d:êê ngê, apê,

Nmo my:oo tp:oo yoo.

29 Yepê, Chóó Lémi nmî mî, yi kópu u l:êê dîy:o, nmo ntee dé, nmî Mî mye yinté pini, daa chéêpi ntee tpile, daa pi u kââ ntee tpile. Yepê, K:omo tpile pi u kââ silîpê ngê wanmyi l:âmo ngmê, nkól ngê wanmyi l:âmo ngmê, ngmênê nmî Mî daa yinté pini. *

* 17:24: Dpodo 7:48 * 17:29: Gen 1:27; Dpodo 19:26

30 Yepê, Chóó Lémi ngê wunê kópu nmye dêpêngmê vyu, mu kópu u dîy:o nmyi lama dêpwo a ya, ngmênê ala ngwo nmyo yintómu nmye kídî vyi, u l:êê dîy:o nmyi kópu dono yilî a kuwo tóó.

31 Yepê, Chóó Lémi ngê wunê wo ngma a yó, wéni n:ii ngê pi yintómu ndêndê ngê wa kóté kwolo. Yepê, Chóó Lémi ngê pini n:ii a ngmidi ngê, yi pini ngê yinê wa kóté kalé nmo. Yepê, Yi kópu nmí lama a tóó, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi ngê yi pini kpêênî a pyidu ngê. *

32 Dini ghi n:ii ngê Póól ngê Yesu u pyidepyide u kópu ye yi vyu, woni knî y:oo Póól dnye yu-muyumu, woni knî y:oo kwo, Mu dini ghi ngê yenté kópu nmo m:uu dp:uu vyi.

33 Wod:oo Póól ngê yi yéli a kuwo ngê.

34 Pi knî ngmê p:uu kaa dniye, Yesu ka kêlímî mbê dniye, yi vy:o pi ngmêdoo kwo, u pi Dayon-isiyas, lama pini yoo yi kada pini ngmê. Pyââ yi vy:o my:oodoo kwo, u pi Damadîs.

18

Póól Kódin u ngwo doon:aa dpodo

1 Póól ngê Aténi a kuwo ngê, Kódin loo.

2 Yi p:aani Nju pi ngmê módu, u pi Akwila, yi pini Pontós Wee u kwo ta. Yi pini u kpâm u pi Pîdisila, cha yi ngwo Yitali a ndê knopwo, mu kópu u dîy:o Lóma tpémi yi king ndîi Kílódiyias ngê Nju tpémi l:êê too, yepê, Lóma a kuwo yó, kn:aa p:aani dmyinê lêpí. (Yesu m:aani n:ii ngê ta, m:ââ podoy:a mé chu mî loo, Nju tpémi y:oo Lóma u ngwo a kuwo ngópu.)

* **17:31:** Njon 5:22; Dpodo 10:42

³ Póól ngê Akwila cha mî m:uu doo, yi ngomo k:oo u k:ii dnye ya, mu kópu u dîy:o dpodo ngmidi p:uu dnye dpodo, tpile tp:oo too pee ngê dnyimo tpile lâmolâmo. *

⁴ Lîmé wo ngê Póól Nju tpémi yi ngêpê ngomo k:oo dpîmo koko, Nju tpémi Kîdiki tpémi yi k:ii Yesu p:uu y:i nipi dnyimon:aa danêmbum.

⁵ Dini ghi n:ii ngê Sailas pini dê Timoti y:oo Másîdóniya Wee a kuwo ngópu, Kódin mî taa knopwo, Póól ngê u ndapî p:uu dpodo a kêlî ngê, dye ghi yintómu Nju tpémi ye dpîmo danêmbum, yipu, Chóó Lémi ngê pini n:ii a ngmidi ngê, wuné kî ta, u pi Yesu. *

⁶ Ngmênê Póól ka daa ng:aa mbê dniye, u kwo dnye kwopwepe, u kwo myednye peede tpaépê, wod:oo Póól ngê u kpîdî u mbwo a ngópu, vyêédî ngê, yepê, Chóó Lémi ngê pini n:ii a ngmidi ngê, yi pini dnye mb:ii ngmê. Yépê, Dp:ee Chóó Lémi u yoo njini. Yépê, Nmyi tupwó a kpîdî p:uu daadî ya. Yépê, Mu dini ghi ngê Chóó Lémi ngê wa mb:ii nmyomomê, kîdmyongê yipe nê, nê kuu, nmyi chóó nmyo kn:ââ dé. Yépê, Wod:oo d:a kuwo nmyo, ala ngwo kn:aa yéli ye n:aa lêpî, yélini daa Nju tpémi. *

⁷ Wod:oo yi ngêpê ngomo a kuwo ngê, u chedê ngomo n:ii doo kwo, yi ngomo k:oo mî kee wo, pi knî ye y:i dpîmon:aa danêmbum. Yi ngomo chóó u pi Titiyas Njastas, daa Nju pi, ngmênê Chóó Lémi ka myedpîmo ngêpê.

⁸ Nju tpémi yi kada pini u pi Kîdisîpês. Yi pini

* **18:3:** 1 Kódin 4:12 * **18:5:** Dpodo 17:14-15 * **18:6:** Dpodo 13:46

mupwoknî nmî Lémi ka kêlîmî mbê dniye, Kódin pi yilî y:oo Yesu u kópu mye ny:ee ngópu, u kwo mye kêlîmî mbê dniye, Yesu u pi ngê mbwaa yi mbêmê mye yé ngópu.

⁹ Mgîdî ngmê ngê Póól até yedoo wóó. U wóó k:oo nmî Lémi ngê kwo, Namê nkîngê. Kwo, A p:uu danêmbum kidingê yé, a pi ye muchi tpaépê. *

¹⁰ Kwo, Ala p:aani pi yilî a ka wa kêlîmî mbê dmi, yi kópu u l:êê dîy:o ana a ngêêpî ngi, doo u ntâa pi ngmê ngê daawa vya ngi.

¹¹ Wod:oo Póól y:i doo ya, m:ââ n:êê ngmê d:umu ngmê Chóó Lémi u kópu p:uu doo ndiye kîgha dé.

¹² Dini ghi n:ii ngê Lóma tpémi y:oo Nkáliyó Kódin dy:ââ ngópu, Kîdiki tpémi yi kada pini ngê u ngwo pyódu ngópu, yi dini ghi ngê Nju tpémi y:oo a kââdî ngópu, Póól mgîmî ngópu, Nkáliyó u ngópu kóté kalé ngópu.

¹³ Nkáliyó ka kwo, Mósisî ngê Chóó Lémi u dêêpî kópu dyuu n:ii a d:êê too, ala pini ngê u yi a kwo, Pi knî y:oo yi kópu dyuu kée y:e, daa yi dêêpî kópu dyuu mbêmê Chóó Lémi ka pídný:oo ngêpê.

¹⁴ Póól ngê u yi doo kwo, Yi kópu nê wópu, ngmênê Nkáliyó ngê u dnye vyâ, Nju tpémi ye yepê, Nju tpémi. Yepê, Kî pini ngê kópu dono wongmê d:uu ngê, yepê, ye nmyi dnye dmi pídí ny:oo.

¹⁵ Yepê, Ngmênê kópu dyuu u dîy:o, pi u pi u dîy:o, nmyi chóó nmyi l:êê ghi dmi u dîy:o u ngwo nmye nod:enod:e té, wod:oo yi kópu nmyi chóó moo lâmo yó. Yepê, Yinté kópu daangmanî lâmo. Yepê, Nê kuu.

¹⁶ Wod:oo kóté têtê pw:ii too.

* **18:9:** 1 Kódin 2:3

17 Yélini Chóó Lémi ka dédnye ngêpê, yi yéli y:oo Nju tpémi yi kada pini mgîmî ngópu, mye kpaka ngópu. Yi pini u pi Sosíténi. Nkálíyó ngê yi kópu yi módu, ngmênê ye daa kwódu ngê.

Póól Ántiyóka u ngwo mê diyé wo

18 Póól ngê u gha nmî Lémi ka d:ud:umbiy:e y:ângo, wod:oo Nju tpémi yi kópu ngmê d:uu ngê, yi kópu u l:ii yi t:ângo, nkéli mbwaa wain kpîpî ngê, mbodo mgamê kwólu, myedêpê châpwó. Wo yilí Kódin doo ya, Yesu u yoo vy:o, wod:oo Akwila cha yi k:ii kada a y:ee ngópu, Sénkîdiya lee dniye. Yi p:aani Póól ngê u mgamê yimênê ngêêdî, mbodo a châpwó, mbwaa mye ndâ.

19 U kuwó dini ghi ngê liyé nkéli k:oo wó dniye, Epeso mî tee dniye, Póól Nju tpémi yi ngêpê ngomo k:oo mî kee wo, yi tpóknî yi k:ii Yesu p:uu dnyen:aa danêmbum. *

20 Yi yéli y:oo kwo, Dye ghi daadîi ng:ii mwiyé mî ya kmêle. Ngmênê Póól ngê yepê, Kêle. Yepê, Doo u ntâ.

21 Yepê, Chóó Lémi ngê a ka yinê wa vyi, u ngwo amênê diyé. Wod:oo Póól liyé nkéli k:oo wo wo, Epeso a kuwo ngê, Akwila cha yi myedê kuwo doo. *

22 Póól dini ghi n:ii ngê Sisadiya mî tee wo, Njedusalem mî loo, Yesu u yoo y:i mî módu, Ántiyóka u ngwo mê diyé wo.

23 U kuwó dini ghi ngê Ántiyóka mêtê kuwo ngê, Nkalásiya Wee u kwo loo, p:aani p:aani dpîmo taataa, Yesu u yoo dpîmo wêdêwêdê kîgha dé, u

* 18:19: Dpodo 17:17 * 18:21: Lóma 1:10; 1 Kódin 4:19; Njems 4:15

kuwó dini ghi ngê Pîdichiya Wee u kwo yinté mye loo.

Apolosa u danêmbum

²⁴ Nju pi ngmê, u pi Apolosa, pini n:ii Aleksándîdiya ta, yi pini Epeso loo. Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo kópuni d:êê tumo, Apolosa u lama yi kópu mb:aamb:aa ngê dnyimo ya, yi kópu knî yi p:uu pi knî ye mb:aamb:aa ngê dpîmo dêêpî.

²⁵ Nmî Lémi u kópu dyuu u lama doo kwo, yi kópu dyuu u nuu u kópu dyuu, pi knî ye mb:aamb:aa ngê dpîmo tpapê dé, ngmênê yi pini daa Yesu u pi ngê mbápitísîm kalê ngópu, wunê Njon ngê yoo ntee dpîmo a mbápitísîm kîgha dé, yi pini yinté mye mbápitísîm kalê ngópu. *

²⁶ Apolosa daa nkîngê mbê wo, Nju tpémi yi ngêpê ngomo k:oo Yesu p:uu danêmbum kn:ââ yi chópu. Dini ghi n:ii ngê Akwila cha y:oo u kópu dyuu ny:ee ngópu, yi chóó yi ngomo k:oo núw:o ngópu, Chóó Lémi u kópu p:uu u nuw:o yimîmê wáti ngópu.

²⁷ Apolosa ngê u yi doo kwo, Kîdiki nî lê, wod:oo Yesu u yoo n:ii Epeso doo kwo, pwweepwee pee ngmê d:êê ngópu, Apolosa u kakêmê y:i chámê ngópu, Apolosa ka y:ee ngópu. Apolosa dini ghi n:ii ngê Kîdiki Wee u kwo mî tee wo, yi pwweepwee pee u mbwó knî ye y:ângo. Kîdiki doo ya, Yesu u yoo mb:aamb:aa ngê doo ngêêpî, yélini Chóó Lémi ngê a ngmidi ngê. *

* **18:25:** Dpodo 19:3 * **18:27:** 2 Kódin 3:1; Kîlosa 4:10

²⁸ Nju tpémi yi kópu dyuu dpîmo vyee dé, yipu, Pini n:ii Chóó Lémi ngê a ngmîdi ngê, vyîlo yi Yesu. Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo kópuni wunê a d:êê tumo, Apolosa ngê pi knî yi ngêêdî dpîmo a kpââ dé, Yesu u kópu yinté ndê kópu ngê ye dpîmo pyépi. *

19

Póól ngê Epeso kópuni d:uu ngê

¹ Dini ghi n:ii ngê Apolosa Kódin doo ya, Póól ngê Pîdichiya Wee a kuwo ngê, Epeso mî ta. *

² Yesu u yoo y:i ngmê módu, ye póó wo, yepê, Dini ghi n:ii ngê Yesu ka munmye kélîmî mbê dniye, Chóó Lémi ngê u Ghê Dmi nmye a kpo? Kwo, Chóó Lémi u Ghê Dmi u pi awêde dpî ny:oo. *

³ Póól ngê yepê, Lónté mbápitîsîm yinmyinê ngee ngópu? Kwo, Njon ngê wunê pi ntee dpîmo mbápitîsîm kîgha dé, yinténi yino ngópu.

⁴ Póól ngê yepê, Yélini y:oo yi dono dnyimo kéké dé, Njon ngê vyîlo yidpîmo mbápitîsîm kîgha dé. Yepê, Yisîléli tpémi ye ala kópu dpîmo tpapê, yipu, Pini n:ii a kuwó wunê kwo, yi pini ka dpî kélîmî mbê dmyeno. Póól ngê yepê, Nmî lama ka tóó, yi pini u pi Yesu. *

⁵ Yi kópu dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, wod:oo Póól ngê Yesu u pi ngê mbápitîsîm kalé too.

⁶ Póól ngê kóó dê yi mbêmê doo yiyé dê, Chóó Lémi u Ghê Dmi yi pwo doo a wupwo, kn:aa dyámê

* **18:28:** Dpodo 9:22 * **19:1:** 1 Kódin 3:6 * **19:2:** Dpodo 2:38;
8:15-16 * **19:4:** Mát 3:1-2,11

dnye ngê kn:aa dyámê dnye ngê dnye mbumu, Chóó Lémi u komo myednye kapî. *

⁷ Yi yéli yintómu y:a mé miyó.

⁸ D:ââ pyile knî yi k:oo, Póól Nju tpémi yi ngêpê ngomo k:oo dpîmo koko, pi knî yi k:ii nipi dnyimo danêmbum, mywenemywene ngê kêê ye dêpê t:ângo. U yi u ngwo doo kwo, Pi knî y:oo pêdê w:ee y:e, Pini n:ii Chóó Lémi ngê nmî kada a kââ, yiné adî y:enê nmo, yi pini u pi Yesu.

⁹ Ngmênê ngmê knî y:oo Póól u dnye daa ny:ee ngópu, u kwo daa kêlîmî mbê dnye, Yesu p:uu kópu dono pi knî yi ngîma yilî vyi ngópu, wod:oo Póól ngê a kuwo too, Yesu u yoo yi k:ii pwii dniye. Wo yintómu knî yi k:oo Tidanas u ndiye ngomo k:oo Póól dpîmo koko, pi knî yi k:ii y:i nipi dnyimo danêmbum. *

¹⁰ Póól ngê Epeso m:ââ miyó ndîî. Nju tpémi, Kîdiki tpémi, Esiya Wee u kwo yélini doo kwo, yi yéli y:oo Chóó Lémi u kópu u ngwo ny:ee ngópu.

Yesu u pi ndîî ngê u ngwo pyodo, Epeso

¹¹ Póól ngê Chóó Lémi u wêdêwêdê mbêmê mb-wudu yilî dpîmo chap. *

¹² K:omo tpile Póól p:aani p:aani dêdpîmo lêpî, ngmênê pi knî y:oo u kpîdî dmi u kwo dnyimo a ny:ee dé, pwopwokopwe knî ye dnyimo néne dé, yed:oo yi pwopwokopwe knî dnyimo pyiyépyiyé, kmênani pi knî y:e dnyimo kwo, yi yéli myednyimo a kuwokuwo dé. *

¹³⁻¹⁴ Nju pi knî ngmê yi wee u kwo p:aani p:aani dnyimon:aa lêpî, pi knî yi kmêna yoo dnyimo

* **19:6:** Dpodo 2:4; 8:17; 10:44,46 * **19:9:** 2 Kódin 6:14-18

* **19:11:** Dpodo 14:3 * **19:12:** Dpodo 5:15

ngm:ii kîgha dé. Pi mbwémi pyudu knî yinté kmêna dnyimo ngm:ii kîgha dé, yi mî u pi Sepa, Nju tpémi yi kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini ngmê. Yi mbwémi knî y:oo apê, Yesu u pi ngê kmêna paa ngm:ii kîgha téme, wod:oo kmêna ngmê ka vyi ngópu, kwo, Póól ngê pini n:ii u pi nmo a tpapê, Yesu, kwo, yi pini u pi ngê ye pini a kuwo ngi.

¹⁵ Ngmênê yi kmêna ngê yepê, Yesu a lama, Póól u pi nî nyongo, ngmênê nmyó ló yéli? Yepê, K:omo ngê Yesu u pi dmye vyi ngmê. Yepê, Yesu ka dmy:oongê kêlîmî mbê dniye, u wêdêwêdê nmyi mênê daa tóó. *

¹⁶ Pini n:ii yi kmêna ngê doo mbêpê kîgha, yi pini ngê vya too, yi kpídî a chaa too, u ngomo k:oo ngm:ii kalê too, wod:oo mbêpê dniye.

¹⁷ Nju tpémi y:oo yi mo yi kópu daa ny:ee ngópu, ngmênê Epeso pi yintómu knî y:oo mye ny:ee ngópu, nkîngê mbê dniye, nmî Lémi Yesu u pi ndîi ngê u ngwo pyódu ngópu.

¹⁸ Yesu u yoo y:oo yi tîdê mbwó knî ye yi dono yu dnyimon:aa a yémî dé.

¹⁹ Pini n:ii knî y:oo pipi kópu knî yi mbêmê dono mwiyé dnyimo d:uud:uu, yi kópu kpîpî ngópu, yi pipi kópu u puku dmi a núw:o tumo, pi knî yi ngópu mî nk:êê tumo. Yi puku dmi yi pywuu a pyw:ee tumo, a kââdî ngópu, ndapî yintómu limo yono yono yono y:a. (50,000) *

²⁰ Yi kópu knî yi mbêmê Yesu u yoo dpîmo kaakaa, ndîi ngê u ngwo dpîmo pyodopyodo.

Epeso tpémi Póól ka u ngwo nod:e dniye

* **19:15:** Mak 1:24,34 * **19:19:** Deut 18:10-12

21 U kuwó dini ghi ngê Póól ngê u yi doo kwo, Másídóniya Wee u kwo nî lê, Kídiki Wee u kwo my:aa lê, u kuwó dini ghi ngê Njedusalem u ngwo p:aan:aa lê, yi ndini p:aa yé, Lóma p:aan:aa lê. *

22 Wod:oo u ngêêpî pyu dê, Timoti pini dê Edas-tas, u kada kaa doo, Másídóniya dy:ââ doo, chóó ngmênê Esiya Wee u kwo doo ya.

23 Yi dini ghi ngê Yesu u kópu u l:êê dîy:o kópu ndîi Epeso ngmê pyodo. *

24 Epeso tpémi yi yâpwo u pi Atémîs, u ngomo ndîi y:i ngmêdoo kwo. Pi ngmê ngê yi ngomo u kââ tp:oo silîpê ngê dpîmo l:âmol:âmo dé, pi knî y:oo u nkwo u kwo dnyimo pywupwi dé. Yi pini u pi Dîmitîdiyas. U dpodo pyu knî yi k:ii yi dpodo p:uu ndapî ndîi yilî dnyimo kmênêkmênê.

25 Yi pini ngê u dpodo pyu yoo a danê ngê, yélini yinté dpodo p:uu myednyimo dpodo, yi yéli myedê danê ngê. Yepê, A léma. Yepê, Nmyi lama ka tóó, ala dpodo p:uu ndapî ndîi yuno kmênêkmênê.

26 Yepê, Kópuni Póól ngê a d:uud:uu, mb:aamb:aa ngê nmyi lama mye tóó. Yepê, Póól ngê ala kópu a tpapê, apu, Pi ngê yâpwoni kílî a l:âmol:âmo, yini daa yâpwo njini. Yepê, Pi yilî Póól ka dê kêlîmî mbê dmi, daa Epeso tpémi yi mo dê kêlîmî mbê dmi, ngmênê Esiya Wee u kwo tpémi mye yi k:ii myaa kêlîmî mbê dmi. *

27 Yepê, Ala dpodo dpî dyênê, pi knî y:oo tpile nmo daamuwa pwila ngmê. Yepê, Ala kópu mye ny:ee yó. Yepê, K:omo tpile Esiya tpémi yintómu Atémîs ka a ngêpê té, kn:aa p:aaani tpémi u kwo mye

* 19:21: Lóma 1:13 * 19:23: 2 Kódin 1:8 * 19:26: Dpodo 17:29

ngêpê té, ngmênê Atémîs u pi têtê ngê wa pyódu, u ngomo ndîi k:omo tpile ngê amye pyódu.

²⁸ Dini ghi n:ii ngê pi knî y:oo yi kópu ny:ee ngópu, Póól ka nod:e dniye, wod:oo kââ kn:ââ chaa ngópu, apu, Atémîs nmî yâpwo njino!

²⁹ Epeso pi yilî yi yéli yi pee ghê dniye, Másídóniya pi miyó mgîmî ngópu, p:êê kpo núw:o dumo, Póól u pyipe dê, yi pi dê Nkayas pini dê Adistakas. *

³⁰ Póól ngê u yi doo kwo, Pi knî ye kópu ngmên:uu vyi, ngmênê Yesu u yoo y:oo kwo, Apuu! Kidingê nî.

³¹ Yi wee u kada pini knî ngmê, yélini Póól u pyipe yoo, pi u kwo dy:ââ ngópu, kwo, P:êê kpo kidingê nê.

³² Yi p:êê kpo dnyengi ndîi ngmê kaa ngópu, yi ngwo pi ka ng:aa dêpwo ya, ngmê knî y:oo kópu ngmédnye tpapê, kââ paa dnye t:emî, woni knî y:oo kópu m:uu dnye tpapê, kââ paa myednye t:emî, mu kópu u dîy:o pi yilî yi lama dêpwo ya, Lukwe dîy:o nipi dp:o wó.

³³ Kópuni u dîy:o dnye kââ u nt:u kópu Nju pi ngmê Aleksándé ka adî vyi ngmê, wod:oo Nju tpémi y:oo núw:o ngópu, pi knî yi ngîma mîné kaa ngópu, kwo, Ala kópu ye dpî vyi ngi, Nmî kuu dé, wod:oo kóó ntênê ye kââ, yepê, Epeso tpémi.

³⁴ Ngmênê dini ghi n:ii ngê mya ngópu, apê, Kî Nju pi, wod:oo kââ kn:ââ mê chaa ngópu, kópu mu ngmidi mîdnye tpapê, apu, Atémîs nmî yâpwo njino! Atémîs nmî yâpwo njino! Yinté dnye kââ, kââdî liy:aa miyó mí loo.

* **19:29:** Dpodo 27:2

³⁵ U kuwó dini ghi ngê Epeso tpémi yi kada pini, pini n:ii Lóma lede knî y:oo kada pini ngê wunê a pyódu ngópu, yi pini até yi ghêédí wo, wod:oo yoo mbwódo yaa wo. Yepê, Epeso tpémi. Yepê, Nmyi dnyengi munto. Yepê, Pi yintómu yi lama ala kópu ka tóó, Epeso tpémi Atémís u ngomo ka mb:aamb:aa ngê a vuywo té, yâpwo chêêpîni mbóo p:uu a ghay wo, u kwo mye vuywo té.

³⁶ Yepê, Pi ngê yi kópu nmo daawa a wópu. Yepê, Yi kópu u l:êê díy:o mb:aamb:aa ngê dmyinê ya, nmyi mbodo l:âmo dmi kîdnyimê a ngêpangêpa.

³⁷ Yepê, K:omo tpile ala pini dê y:oo nmí yâpwo u ngomo k:oo tpile daa ngmê t:âmo ngópu, nmí yâpwo p:uu dono kópu myedaangmê vyi ngópu, ngmêné al:ii até dmyinê núw:o d:oo.

³⁸ Yepê, Dîmitîdiyas u dpodo pyu knî yi k:ii pi ngmê p:uu yi d:uu kópu ngma t:a, yepê, kóté tédê dpî núw:o y:e, kada pini knî yi ngîma noko dp:uu vyi y:e.

³⁹ Yepê, Kópu nmyi mênê m:uu adî ya knomomê, ye pi yintómu anê dono, yi kópu nipi paa l:âmo koo.

⁴⁰ Yepê, Lóma tpémi y:oo ala kópu awêde a tpapê ngmê, Epeso tpémi yi mênê dêêpî daa tóó, yepê, yed:oo wa kpada nmo. Yepê, Ala dnyengi ndîi u nt:u kópu daa tóó. Yepê, Lóma tpémi ye ló kópu ngmanmî vyi?

⁴¹ Yi kópu dini ghi n:ii ngê ye vuy, yoo yi p:o p:o mê dy:ââ too.

20

Póól Epeso a ndê wo, Kîdiki u ngwo mê diyé wo

¹ Dini ghi n:ii ngê dnyengi pwaa wo, Póól ngê Yesu u yoo a danê ngê, mê wêdêwêdê kalê too, nd:uu ye vvyu, wod:oo kada a y:ângo, liyé nkéli k:oo wo wo, Másídóniya mî tee wo.

² Yi wee u kwo p:aani p:aani dpîmo lêpî, Yesu u yoo dpîmon:aa wêdêwêdê kîgha dé. U kuwó dini ghi ngê liyé nkéli k:oo y:i mê wo wo, Kîdiki u ngwo mî tee wo.

³ D:ââ pyile nt:ââ ngê, y:i doo ya. Póól ngê u yi doo kwo, Nju tpémi yi k:ii nkéli k:oo nipi nmî wo dmi, Njedusalem naa tédê nipi nmî lee dmi, ngmênê dini ghi n:ii ngê nyongo, apê, Nju tpémi y:oo a vyee u dy:oo kédê châpwo ngmê, apê, nkéli k:oo mbywémî wa kée nê, wod:oo yi nkéli k:oo mêdaa wo wo, u mo nkéli k:oo mê wo wo, Másídóniya mîmî tee wo.

⁴ U pyipe pyudu knî yi k:ii lee dniye, Sopata ngmê, Pidas tp:oo, Mbédiya pi, Nkayas myomo, Ndêêpi pi, Adistakas pini dê Sîkandas pyolo podo, Tesalonika pi dê, Tikikas pini dê Tîdopimas limo wono, Esiya pi dê, Timoti pii, Lisitîda pi. *

⁵ Póól ngê yepê, Nmî kada dmyinê kwo, Tîdówas dmyinên:aa t:âât:ââ nmo.

⁶ Mbîdédi Pywápê Ngmê u Naa u kuwó dini ghi ngê liyé nkéli k:oo nmî wo dniye, Pilipay nmo kuwo ngê, liyé nkéli k:oo wo limi nmî chedê ngê, Tîdówas u ngwo nm:uu tee dniye, y:i nmee ya, wiki ngmê.

Póól ngê pi mgémî wó u ngwo t:ângo, Tîdówas

⁷ Lîme wo ntumokwodo, kââdî dini ghi n:ii ngê gho, nipi nmo wó, u yi nmo doo kwo, Nté nipi nmî

* **20:4:** Dpodo 19:29; 21:29; Epeso 6:21

ma, Yesu ngê mbîdédi ntee puwâ, wain p:uu ndiye pyu knî ye ntee y:ângo, yinté kópu my:oonmî d:uu. Póól nmo doo danêmbum, danêmbum daa yó, mu kópu u díy:o apê, Mââ mw:aandiye paa anê y:oo.

⁸ Mudu ngomo ghi k:oo, kwéli nmee danêmbum, lam yilî doo pîpî.

⁹ Pi mgêmî nmî vy:o ngmêdoo kwo, u pi Yutikas. Yi pini windówa t:âmo doo ya, Póól y:i doo ng:aang:aa, wod:oo dpîîdpîî kn:ââ chópu. Póól doo danêmbum, mgîdí nûknînúknî p:uu dini ghi yi yó, wod:oo Yutikas ngiy:a wo, yi ngomo dyêêdí pyoloni ghi k:oo mênê ghay wo, têpê mbêmê mê dyimê wo. Yinmo ngêêdí, nê ngmênê, Dê pw:onu.

¹⁰ Wod:oo Póól mbêpêmbêpê a ghêpê wo, u pwo dpî wo, dpodombiy:e mgîmî ngê, nmopê, Kîdmyimê nuw:onuw:o, ghê ka t:a.

¹¹ U kuwó dini ghi ngê Póól tââ mê kee wo, mbîdédi puwâ, pi knî ye y:ângo, ma ngópu. Póól ye modoo danêmbum, u dí kââdí mênê kee wo, wod:oo a kuwo too.

¹² Pi mgêmîni mîné ghay wo, p:o adê núw:o ngmê, wod:oo yi gha dmi mb:aamb:aa ngê mê pyodo.

Póól ngê Tîdówas ndini a yó, Militas u ngwo loo

¹³ Mgîdí vy:o Póól ngê nmopê, A kada ghê dmyeno, nkéli k:oo wo dmyeno, dêdê nîné lêpî, Asos dmyinên:aa t:âât:ââ nê.

¹⁴ Dini ghi n:ii ngê Póól ngê Asos mî m:uu nmo, nmî p:uu y:i mê kele, nkéli k:oo u k:ii m:oo wo dniye, yi ndini nmî yó, Mitilini nm:uu tee dniye.

¹⁵⁻¹⁶ Yi ndini m:oo yó, u kuwó wéni ngê Kiyos nm:uu tee dniye. Womumo Epeso dpîpî tee dniye, mu kópu u díy:o Póól ngê u yi dêpwo kwo, Esiya

Wee u kwo mgî nî puwâ, apê, lîmîlîmî ngê Njedusalem nî lê, apê, Péntikos u wo a kada wa dîi. Yi kópu u l:êê dîy:o Epeso dpîpî tee dniye, ngmênê Samos nm:uu tee dniye, u kuwó wêni ngê Militas nm:uu tee dniye.

Yesu u yoo ye Epeso, Póól ngê nd:uu u ngwo ye mênê vyu

¹⁷ Póól ngê pi ngmê Epeso dy:ââ ngê, kwo, Yesu u yoo yi kada pini yoo ala Militas a pwiyé dniye.

¹⁸ Dini ghi n:iî ngê taa dniye, yepê, A mbwó yoo. Yepê, A dpodo kn:ââ Esiya Wee u kwo dini ghi n:iî ngê nî chópu, u dî Epeso mênên:aa kuwo ngê, yepê, kópuni noo d:uud:uu dé, yi kópu nmyi lama mb:aamb:aa ngê ka pyede.

¹⁹ Yepê, Lémilémi ngê kêê dîp:ê t:ângo, a yoo yi l:êê dîy:o nîmo mbê, yepê, k:omo tpile a yoo y:oo a vye u dy:oo dnyimo a châpwo, ngmênê nmî Lémi u dpodo p:uu mênîmo dpodo.

²⁰ Yepê, Pi knî yi ngîma ntee noo danêmbum, nmyi p:o nmyi p:o yinté nmye myenoon:aa danêmbum. Yepê, Kópuni knî y:oo a ngêêpî nmyo, yi kópu yilî yintómu nmye kîní vyu, myedêpêngmê wópu ngê.

²¹ Yepê, Pi yintómu knî ye yenê, Nmyi dono yilî yi l:êê dîy:o Chóó Lémi ngê wa kpada nmyo. Yenê, Nmyi dono kée tóó, yi yuu Chóó Lémi ka a y:ee tóó. Yenê, Nmî Lémi Yesu Kédisu ka dmyinê kélîmî, yinê wa ngee nmyo.

²² Póól ngê yepê, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê até dé dy:ââ nê, Njedusalem n:aa lêpî, a lama daa tóó ló kópu y:i a nga angmamî pyódu. *

* **20:22:** Dpodo 19:21

23 Yepê, P:aani p:aani nîmo lêpî, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê a ka dpîmo tpapê, Mu dini ghi ngê dono anyiné pyw:oo, mbwa k:oo wa km:êê ngi. *

24 Yepê, K:omo tpile wanî pw:onu, ngmênê nmî Lémi Yesu ngê dpodoni a ka a kpo, nîmo, Yi dpodo nî chedê. Yepê, Yi dpodo alanté, pi knî ye ala kópu mb:aa u tpapê, Chóó Lémi ngê u yi a kwo, Nî ngee té. *

25 Yepê, Dye ghi daadîi nmyi vy:o noon:aa paa, munmyenê, Chóó Lémi u dnye dmyiné nyêm, yiné ada a y:enê nmyo. Yepê, Ngmênê ala ngwo nînê kuwokuwo nmyo, daamunmyi m:uu nê.

26 Yepê, Ndê kópu nmye ngmên:aa tpapê, Nmyi vy:o pini ngmê ngê Chóó Lémi u maa wa kn:aadi knomomê, chóó kn:ââ, nê kuu.

27 Yepê, Mu kópu u dîy:o Chóó Lémi ngê kópu yilî n:ii yi dy:oo a châpwo too, yi kópu yilî nmye kîni vvu, dêp:angmê wópu ngê.

28 Yepê, Nmyi chóó nmye dmyiné a vvuwo, Chóó Lémi u yoo ye mb:aamb:aa ngê myedmyiné vvuwo, yélini tp:oo u wêê ngê pwila ngê, yi yéli chóó u yoo ngê u ngwo pyódu ngê. Yepê, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê yi yéli yi y:ee:ee pyu ngê yiné pyódu nmyoo. *

29 Yepê, Ye mb:aamb:aa ngê dmyiné vvuwo, mu kópu u dîy:o a kuwó kêêmî kapî pyu yoo adnya a lêpî, Yesu u yoo yi némi dmi adnyin:aa dyede, yi kêlîmî wamye dyênê ngmê. *

30 Yepê, Myenté, yepê, nmyi vy:o pini knî y:oo yinté kópu knî my:oowa d:uu ngmê, daa ndéndê

* 20:23: Dpodo 21:11 * 20:24: 2 Tim 4:7 * 20:28: 1 Pita 5:2-4

* 20:29: Mát 7:15

kópu yilí amyidnyi tpapê, u yi y:e adî kwo, Yesu u yoo kn:aa máádi p:uu nmî núw:o té.

³¹ Yepê, Nmye mb:aamb:aa ngê dmyina a vuywo. Yepê, Ala kópu dmyinê nuw:onuwo, nmyi nuwo kédangê kuwo, m:ââ pyile knî yi k:oo, w:êênî nmye noo dêêpî, mgîdí vy:o nmye myenoo dêêpî, nmyi l:êê dîy:o myenîmo mbê.

³² Póól ngê yepê, Ala ngwo nînê kuwokuwo nmyo, Chóó Lémi nmye ada a vuywo. Yepê, Kópuni nmo a kpo, nmye kînê vuy, yepê, yi kópu ngê yinê wa wêdêwêdê kalê nmyo. Yepê, Dye ghi yintómu yi kópu dyuu dmyinê vyîlîvyîlî, yed:oo kópu mb:aa n:iî Chóó Lémi ngê u yoo njini ngê wa d:uu, yi kópu nmye wamye d:uu. *

³³ Yepê, Ú ya a nga dêdpîmo kwo, Pi ngê ndapî a ka ngma a kê ngê, ó kpídî a ka my:oo a kê ngê.

³⁴ Yepê, Nmyi lama ka tóó, a chóó a kêê dê y:e noo dpodo, yepê, yi tpile yilí u ngwo ní kmênê ngê, yélini a p:uu doo ya yi tpile yilí my:aa kmênê ngê. *

³⁵ Yepê, Dye ghi yintómu dpodombiy:e noo dpodo, pwopwokopwe yoo noo ngêêpî dé, mu kópu u dîy:o ala kópu nmî Lémi Yesu ngê vuy, Pini n:iî ngê tpile wa ngî té, u gha mb:aamb:aa ngê wa pyódu, ngmênê n:iî ngê u tpile wa yêê, yini u gha Chóó Lémi ngê d:ud:umbiy:e mb:aamb:aa ngê wa pyódu. Póól ngê yepê, Dmyinê a nj:iî nê, ntee noo dpodo, yinté myedmyinê dpodo, pinté yoo myedmyinê ngêêpî dé.

³⁶ Dini ghi n:iî ngê Póól ngê danêmbum a kêlî ngê, wod:oo yi mbodo dmi ngê ghê dniye, nipi dnye ngêpê.

* **20:32:** Kílosa 1:12; 2:7 * **20:34:** Dpodo 18:3; 1 Tes 2:9

³⁷ Wod:oo dne ye mbê, nt:uunt:uu vyêpîvyêpî u ngwo dóó tumo.

³⁸ Kópuni Póól ngê ye vvyu, yepê, Daamunmyi m:uu nê, yi kópu ngê yi gha dmi d:ud:umbiy:e yiné dyênê ngê. Wod:oo lee dniye, Póól ngm:êê ngópu, nkéli k:oo mî ché ngópu. *

21

Póól Njedusalem u ngwo loo

¹ Nd:uu ye nm:uu vvyu, wod:oo kada nmo y:ângo, Kosí nm:uu tee dniye. Womumo Lodési nm:uu tee dniye, yi ndini nmî yó, Patada nm:uu tee dniye.

² Nkéli y:i ngmênmî módu, Pênisíya doo lèpî, wod:oo yi nkéli k:oo nmî wo dniye, kada nmo y:ângo.

³ Dini ghi n:ii ngê Saipîdîs nmî módu, y:i pi daa tee wo, nmî kuwa kwólu, Sidiya Wee u nkîgh:ê nm:uu lee dniye, Taiya nm:uu tee dniye, p:aani n:ii tpile gh:ay ngópu.

⁴ Yesu u yoo vy:o pini knî y:i ngmênmî módu, yi k:ii nmee ya, wiki ngmê. Yi yéli y:oo Chóó Lémi u Ghê Dmi mbêmê ala kópu a w:ee ngópu, apê, Njedusalem tpémi y:oo Póól ngê dono kópu angmênmî d:uu ngmê. Yi kópu a w:ee ngópu, wod:oo Póól ka vyi ngópu, kwo, Njedusalem n:uungmê nî.

⁵ Dini ghi n:ii ngê yi wiki nmo kèlî ngê, kada nmo y:ângo, Yesu u yoo yintómu yi kpâm gheegheema yi k:ii nkéli chedê mî dy:ââ nmoo. Tii vvyuwo nmî yi mbodo dmi ngê nm:uu ghê dniye, y:i nmeen:aa ngêpê.

* **20:38:** Dpodo 20:25

⁶ Wod:oo nd:uu noko nmî vyu, nkéli k:oo nmî wo dniye, yi yéli yi p:o mê diyé dniye.

⁷ Taiya nmo kuwo ngê, Tpolîmas nm:uu tee dniye, Yesu u yoo y:i m:uunmî módu, yi k:ii nmeeya, wo ngmidi.

⁸ Womumo kada mono y:ângo, Sisadiya nm:uu tee dniye, Pilipi u ngomo k:oo nmeen:aa kwo, pini n:ii ngê Samédiya tpémi ye Yesu u kópu yinê núwo. Pini n:ii pyudu kní Njedusalem a ngmidi tumo, yi Pilipi yi yéli yi piini. *

⁹ Tp:oo módó kwodo páádi doo kwo, n:ii kní y:oo Chóó Lémi u komo dnyimo kapî. *

¹⁰ Wo pyile páádi y:i nmî chedê ngê, Chóó Lémi u komo kapî pyu ngmê ta, Njuda Wee u kwo a ndê wo, u pi Akapas. *

¹¹ Nmo até yedê loo, Póól u mbalêti a ngêêdî, chóó kóó yu u ngwo kudu too, nmopê, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê ala kópu da vyi, apu, Ala mbalêti chóó Nju tpémi y:oo Njedusalem alanté wa kudu ngmê, kn:aa yéli ye wa y:ee ngmê. *

¹² Yi kópu dini ghi n:ii ngê nmî nyongo, Póól ka kwonmo, Munmîkó Njedusalem kidingê nî.

¹³ Ngmênê Póól ngê nmopê, Lukwe dîy:o nmye mbê té? Nmopê, Lukwe dîy:o nmye nkîngê kîgha nê? Nmopê, K:omo tpile wa kudu nê, Njedusalem, wamye vya nê, nmopê, u ntââ nmî Lémi Yesu u pi ngê amy:aa pw:onu. *

¹⁴ U nuw:o l:âmol:âmo ngê nmî dêê dniye, wod:oo yi kópu u kwo dpîpîmu vyu, kwonmo, Chóó Lémi

* **21:8:** Dpodo 8:5,40; 6:5 * **21:9:** Dpodo 2:17 * **21:10:** Dpodo 11:28 * **21:11:** Dpodo 21:33 * **21:13:** Dpodo 20:24

ngê kópuni u yi a kwo, yi kópu paa pyaa we.

¹⁵ U kuwó dini ghi ngê nmî tpile nmî wiye too, Sisadiya nmo kuwo ngê, Njedusalem nmî lee dniye.

¹⁶ Yesu u yoo vy:o pini knî ngmê y:oo Njedusalem mîné kuwo nmoo. Pi ngmê u ngomo k:oo y:i nmeen:aa kwo, yi pini u pi Nmason, Saipîdîs pi. Yi pini Yesu u yoo vy:o ló dini a ghê wo.

Póól ngê Njems u ngwo módu, Njedusalem

¹⁷ Dini ghi n:ii ngê Njedusalem nmî taa dniye, Yesu u yoo y:oo mb:aamb:aa ngê a chipé nmoo.

¹⁸ Womumo mw:aandiye Póól u k:ii Njems ka nmî lee dniye, Yesu u yoo yi kada pini yintómu y:i myednye kwo.

¹⁹ Póól ngê kwuno too, u dpodo u danêmbum yi ngêédî adê nt:o. Chóó Lémi ngê kn:aa dyámê tpémi yi vy:o kópu yilíni yintómu u ngwo mîné d:uu too, yi danêmbum yi ngêédî vyílo yedê nté ngê. *

²⁰ Dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, wod:oo Chóó Lémi dne chaa kîgha. Póól ka kwo, Nmî mbwó. Kwo, Nmî gha dmi mb:aamb:aa ngê dê pyódu, ngmênê kópu ngmê anmî nuw:onuw:o. Kwo, Ala kópu lama a tóó. Kwo, Nju tpémi yilí tp:oo témi tap Yesu u yoo vy:o kî ghê dniye. Kwo, Mósisi ngê dêêpî kópuni d:êê too, yi yéli y:oo yi kópu dyuu mb:aamb:aa ngê a cháâcháâ ngmê.

²¹ Kwo, Nmodo p:uu ala kópu ny:ee ngópu, apê, Nju tpémîni kn:aa dyámê pee p:uu wumê pyede, Póól ngê yi yéli ye yipu, Mósisi u dêêpî kópu dyuu kée tóó, nmyi l:êê ghi dmi mye kée tóó, nmyi tp:ee yoo yi p:uu Chóó Lémi u l:ii namungê t:oo. Kwo,

* **21:19:** Dpodo 15:12

K:omo tpile yi kópu dipi vyi too, ngmênê yélini Yesu ka daa kélîmî té, yi nuw:o dmi yinté a tóó, u yi y:e a kwo, Nyi nmî vy:a.

²² Kwo, Dini ghi n:ii ngê yi lama wa yââ, nyi Njedusalem kédê t:aa, kwo, wa nod:e dmi, myee u yi y:e adî kwo, wa vya ngi. Kwo, Lónté anmô vyilê té?

²³ Kwo, Alanté. Kwo, Ala kópu dpî d:uu ngi. Kwo, Pi páádi nmî vy:o a kwo, n:ii knî yi p:uu mgamê a t:a.

²⁴ Kwo, Yi pini páádi knî y:oo kn:aadi ngópu, Chóó Lémi ka tupwótupwó ngê u ngwo pyaa dniye. Kwo, Yi tupwó alanté wa chedê ngmê, yi mbodo dmi wa vyi ngmê, kpêê yiyé pyu ka tpile tp:oo knî angmê y:ee ngmê. Kwo, Yi pini páádi knî yi p:uu dpî kááli, modo myedo vyi ngi, tpile tp:oo yintómu ñyóó dpî pwila té. Kwo, Yi kópu pi knî yi lama dini ghi n:ii ngê wa yââ, ala kópu wa vyi ngmê, awo, Mwiyé kópuni nmî nyongo, yi kópu daa ndê kópu. Awo, Nyi ngê Mósisi u dêêpî kópu dyuu mb:aamb:aa ngê a cháâcháâ té.

²⁵ Kwo, Wu Nju tpémi yi kópu, ngmênê kn:aa yélini Yesu u yoo vy:o ghê dniye, yi yéli yi kópu alanté. Kwo, Pweepwee pee wuné ye ngmêkînmî dy:ââ ngê, ntini n:ii k:omo yâpwo ka mwiyé dpî y:ee ngmê, yi ntini ye kînmî kwódu ngê, ntapî u tpile tp:oo n:ii p:uu wêê d:uudpî pwii ye nmî kwódu ngê, pyââ ti mââ ti ye my:oo kwódu ngê. *

²⁶ Womumo mw:aandiye Póól ngê yi pini páádi knî ngm:êê too, Nju tpémi yi l:êê ghi yingmême d:uu ngópu, yi tupwó mê ghêê ngópu. U kuwó dini ghi ngê Póól loo, Chóó Lémi u ngomo k:oo mî kee

* 21:25: Dpodo 15:28-29

wo, kpêê yiyé pyu ka kwo, Pyimê amênê diyé, kwo, yi pini páádi knî yi tpile tp:oo knî anê núw:o té. *

Póól Chóó Lémi u ngomo k:oo u ngwo mgîmî ngópu

²⁷ Wo limi wéni mî loo, Nju pi knî ngmê, yélini Esiya Wee u kwo a ndê dniye, Póól Chóó Lémi u ngomo k:oo yi m:uu ngópu, pi yilî yintómu tpaá ngópu, Póól mgîmî ngópu.

²⁸ Pi knî ye mbwó dniye, yepê, Yisîléli tpémi. Yepê, Ngee nmédi. Yepê, Pini n:ii ngê p:aani p:aani pi knî ye dpîmon:aa tpaépê, yipu, Mósisi u dêêpî kópu dyuu kée yó, Chóó Lémi u ngomo k:oo kpêê n:aamuu yé, yipu, k:omo tpile d:ii Nju pi, Chóó Lémi ngê wamye ngee ngi, yepê, yi pini ala. Yepê, Kópu m:uu kêdê d:uu, kn:aa pini knî m:uu ala ngomo k:oo kêda núw:o té, yi yéli daa Nju tpémi, yepê, ala ngomo Chóó Lémi ka tupwótupwó ngê u ngwo dê pyódu.

²⁹ (Yi kópu vyî ngópu, mu kópu u dîy:o Tîdopimas Epeso pi Póól u k:ii Njedusalem paambwi tédê mwiyé m:uu dumo. Nuw:o kn:aadi ngópu, apê ngmênê, Póól ngê Tîdopimas Chóó Lémi u ngomo k:oo dê knî.)

³⁰ Dnyengi chaa wo, Nju pi yintómu Póól ngê tpaépê dniye, wod:oo mgîmî ngópu, dnya a paapaa, kuwa pw:ii ngópu. N:ii yoo Chóó Lémi u ngomo ka dnye vyyuwo, yi yéli y:oo ngomo keê a kuwo tumo.

³¹ Yélini y:oo Póól a pw:ii ngópu, myednye vye, u yi y:e doo kwo, Ghê nmo ngí. Wod:oo pi ngmê ngê Lóma lede yoo yi kada pini ka mdoo núwo, kwo, Pi yintómu ka l:êê té.

* **21:26:** 1 Kódin 9:20

32 Kada pini ngê lede yoo até yedê danê ngê, yoo vy:o ch:iy:e dniye. Pi knî y:oo lede yoo dini ghi n:ii ngê m:uu tumo, Póól u vyee u ngwo yé ngópu.

33 Kada pini Póól ka loo, lede knî ye yepê, Kî pini mgîmî yó, puwóma té miyó dê y:oo kóó dê kudu dóó. Pi knî ye adî póó, yepê, Ala ló pini? Yepê, Ló dono kópu ngmêdê d:uu? *

34 Ngmê knî y:oo kópu ngmêdnye tpapê, kââ paa dnye t:emî, woni knî y:oo kópu m:uu dnye tpapê, kââ paa myednye t:emî, kada pini ka u nuw:o chaa ngópu, wod:oo kada pini ngê lede knî ye yepê, Kî pini mbwa k:oo núw:o yó.

35-36 Wod:oo núw:o ngópu, yoo u kuwó dnya a mbêpê, kââ paa ala kópu dnya a t:emî, yipu, Vya yó. Vya yó. Pi knî y:oo lede knî yi kêlê Póól pêdê pwaa ngópu. Dini ghi n:ii ngê k:anê pê kn:ââ vuywo lee dniye, lede knî y:oo tââ dnyiné ngópu, u ngwo w:êê ngópu. *

Póól Njedusalem tpémi ye u ngwo doo danêmbum

37 Mbwa k:oo ghêlî daa km:êê ngópu, Póól ngê Kídiki dnye ngê kada pini ka kwo, U ntââ kópu nga ngmanî vyi? Kada pini ngê kwo, E! Kwo, Kídiki dnye lama ka tóó.

38 Kwo, Mumdo. Kwo, D:ii Yichip pi, pini n:ii ngê Nju pi yilî a danê ngê, lede ngê pyódu too, nko u mênê núw:o too, nmî p:uu l:êê tédê mî pw:oo dniye?

39 Póól ngê kwo, D:aa yi pini, kwo, ngmênê nê Nju pi, Taasîs nî ta, p:aani n:ii Silisiya Wee u kwo a tóó. Kwo, A p:aa u pi ndîî. Kwo, U ntââ kópu knî pi knî ye ngmanî vyi.

* 21:33: Dpodo 21:11 * 21:35-36: Dpodo 22:22; Luukî 23:18

40 Kada pini ngê kwo, U p:o yila. Wod:oo Póól k:anê pê nyedê a ghê wo, pi knî ye kóó a pyidu ngê, mu kópu u dîy:o u yi u ngwo doo kwo, Yoo tumu yaa we. Dini ghi n:ii ngê tumu yaa dniye, Póól Hipîlu dnye ngê ye doo danêmbum.

22

¹ Yepê, A léma, a mbwó yoo. Yepê, A ka a ng:aa mbê dmyeno. Yepê, Kópuni u dîy:o noo dpodo nmyi ngêêdí nînê nj:ii.

² Dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, apê, Nmî chóó nmî dnye ngê mu mbumu. Wod:oo yimi tumu mê yaa dniye.

³ Póól ngê yepê, Nê Nju pi, Taasís nî ta, Silisiya Wee u kwo p:aani, ngmênê ala Njedusalem n:uu kaa wo, Nkamáliyel p:uu noo ndiye. Yepê, Nmî kn:ââ yoo yi dêêpî kópu dyuu d:ud:umbiy:e yimi nî ndê ngê. Yepê, Nmyi gha dmi Chóó Lémi ka ntee nmyi y:ee ngópu, a gha yinté u kwo my:aa y:ângo. *

⁴ Yepê, N:ii knî y:oo Yesu u maa dnye kîgha, noo a kpadakpada dé, woni pw:oo dniye. Yepê, Pyââ pyââ mââ mââ mbwa k:oo noo kmîmî dé. *

⁵ Yepê, Kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini, nmî kada pini yoo yintómu mye yi k:ii, yi kópu ndê kópu ngê nmye y:oo wa pyódu ngmê. Yi Lémi knî y:oo a kakê mê chámêchámê u pweepwee pee ngmê d:êê ngópu, a ka a kê ngópu, mu kópu u dîy:o u ya a nga doo kwo, Dîmaskís nî lê, Yesu u yoo y:i n:uu mgîmî té, Njedusalem nê núw:o té, kada pini knî y:oo paan:aa kpada téne.

* 22:3: Dpodo 5:34 * 22:4: Dpodo 8:3; 22:19

*Póól u nuw:o ngmêêpî p:uu u ngwo ye doo danê
9:1-19; 26:12-18*

⁶ Póól ngê yepê, Dini ghi n:ii ngê Dîmaskîs u nkîgh:ê noo paa, kââdí mââ kêlî tpile u wuu ndîi mbóó p:uu a pwo ngma a kwólu.

⁷ Yepê, Têpê mbêmê nî dyimê wo, dnye yi ngmênî nyongo, a ka pê, Sóól, Sóól. A ka pê, Lukwe díyo:ono kópu ndîi yilí a nga nye d:uud:uu?

⁸ Kwuno, A Lémi, Nyi n:uu? A ka pê, Nê Yesu, Nasalet pi, pini n:ii ngê dono kópu ndîi yilí nye d:uud:uu.

⁹ Póól ngê yepê, Pini n:ii knî yi k:ii nmeê paa, yi tpile u wuu mye m:uu ngópu, ngmênê pini n:ii a ka a mbwolo, u dnye dêpê w:ee ngópu.

¹⁰ Yepê, Ala kópu u kwo nî vyu, kwono, A Lémi, lukwe ngmanî md:o? Yepê, Nmî Lémi ngê ala kópu a ka a vyu, a ka pê, Gh:êédé, Dîmaskîs chi lêpî, kópuni Chóó Lémi ngê u yi wunê kwo, apê, Nê ngê paan:aa d:uu ngê, a ka pê, díyo yi kópu nga an:uu vyi, yed:oo dp:uu d:uu ngi.

¹¹ Yepê, Yi tpile u wuu ngê a ngwolo dê dono ngê pyódu doo, wod:oo a pyipe yoo a kêlê kaa dniye, Dîmaskîs núw:o noo.

¹² Póól ngê yepê, Dîmaskîs pi ngmêdoo ya, u pi Ananayas. Yepê, Yi pini ngê Chóó Lémi mb:aamb:aa ngê doo cháâcháâ, nmî dêêpî kópu dyuu mb:aamb:aa ngê myedoo cháâcháâ. Yepê, Nju tpémi yilíni Dîmaskîs dpîmo kwo, apu, K:uuchêm u pi.

¹³ Yepê, Yi pini a ka a loo, a nkîgh:ê mî ghê wo, a ka pê, Sóól a mbwó, Yélî mē m:uu ngi. Yepê, Yélî até yim:aa módu, nê, Yi pini mu kwo.

14 Yepê, Ala kópu a ka vyu, a ka pê, Nmî kn:ââ knî yi yâpwo ngê da ngmidi ngi, u Dpodo Pyu Mb:aa nyi módu, chóó u dnye my:ee nyongo.

15 A ka pê, Yinê dê dy:ââ ngi, kópuni nyi módu, kópuni nyi nyongo, pi yintómu knî ye yi kópu anyin:aa nj:ii.

16 A ka pê, Kidingê t:ââ, gh:êêdé, nmî Lémi u pi ngê mbwaa paa nmîmo kmênêkmênê ngi, nono yilí yintómu yinê a ghêêghêê té. Yepê, Yi wéni ngê Yesu u pi ngê mbwaa paa kmênê noo, Yesu u yoo vy:o u ngwo nî ghê wo.

Póól u dyede, kn:aa dyámê tpémi ye, Nju tpémi ye yi kópu u ngwo a nté ngê

17 Póól ngê yepê, Wo yilí Dîmaskîs nî chedê ngê, Njedusalem u ngwo m:aa diyé wo. Dini ghi n:ii ngê Chóó Lémi u ngomo k:oo noo ngêpê, nmî Lémi nî módu.

18 A ka pê, Lîmîlîmî ngê Njedusalem a kuwo ngi, mu kópu u dîy:o kópuni a p:uu anyin:aa tpaê, yélini al:ii a kwo, yi kópu ka daawa kélîmî mbê dmi.

19 Yepê, Ala kópu u kwo nî vyu, kwono, A Lémi. Kwono, Ngêpê ngomo knî yi k:oo kînoo koko, yélini nga wumê kélîmî, kînoo a mgîmîmgîmî dé, mbwa k:oo noo kîgha dé, myenoo kpakakpaka dé. *

20 Kwono, Dini ghi n:ii ngê nmodo pyu ngmê Stipen vya ngópu, yi vy:o noo kwo, a nuu u kópu ngê pyodo, n:ii knî y:oo dnye vyee, yi kpîdî dyuu noo t:âât:ââ. Kwono, Yi kópu yilí yintómu ala yéli yi lama ka tóó, ndoo apê a ka wa a ng:aa mbê dmi, ala kópu wa vyi ngmê, Kî pini u nuw:o n:uu ngê dê ngmêê? *

* 22:19: Dpodo 8:3

* 22:20: Dpodo 7:58

21 Yepê, Ngmênê nmî Lémi ngê a ka pê, Chi lêpî, daa chono dî dy:ââ ngi, daa Nju tpémi yi vy:o dî dy:ââ ngi. *

22 Pi knî y:oo Póól dnye ng:aang:aa, ngmênê kn:aa dyámê tpémi yi pi dmi dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, wod:oo dpodombiy:e dnye kââ, Lóma lede knî yi kada pini ka kwo, Vya ngi. Kwo, U némi dyênê ngi. Kwo, Doo u ntââ daadî ya.

23 Wod:oo dnye kââ, yi kpîdî dnye kpêêkpêê dé, têtê kookoo dnye dyimî, wââ mbóó p:uu doo ntééntéé.

24 Kada pini ngê u lede knî ye yepê, Kî pini mbwa k:oo núw:o yó, u kwo dpî póó dmyeno, kwipi, Lukwe dîy:o Nju tpémi nga a dnyengi té. Yepê, Yedê kê dmi ngê dmyinên:aa kpakakpaka, u dî nt:u kópu nmye amî vyi.

25 Wod:oo mbwa k:oo núw:o ngópu, kudu ngópu, apê, Nmî kpaka, ngmênê Póól ngê yi lede yoo yi mââwe ndîî ka kwo, Lukwe dîy:o wanyi kpaka nê? Kwo, Lama daa tóó, Lóma u pi a p:uu a t:a? Kwo, Pini n:ii p:uu Lóma u pi a t:a, yini módó pi d:uudpî kpaka. Kwo, Pi ngê doongé kóté kalê noo, doo u ntââ daanyi kpaka nê. *

26 Mââwe ndîî ngê yi kópu dini ghi n:ii ngê ny-ongo, wod:oo kada pini ka adî lê, kwo, A Lémi. Kwo, Lukwe dîy:o nmo chi vyi, Wu pini kpaka yó. Kwo, Lóma u pi p:uu a t:a.

27 Wod:oo kada pini adî lê, chóó Póól ka ad:uu póó, kwo, Mumdoó Lóma u pi m:uu a t:a? Póól ngê kwo, Nyââ.

* 22:21: Dpodo 9:15 * 22:25: Dpodo 16:37-38

28 Kada pini ngê Póól ka kwo, Ndapî ndîi ngmênî kée ngê, Lóma u pi a p:uu u ngwo kele. Póól ngê kwo, Ndapî dîpî kée ngê, ngmênê a kn:ââ knî y:oo Lóma tpémi ngee tumo, Lóma u pi wâpu yi p:uu u ngwo kele.

29 Ledeni knî y:oo apê, Póól nmî kpaka, yi kópu yi ny:ee ngópu, wod:oo mêtê mbee ngópu. Kada pini mye nkîngê mbê wo, apê, Kî pini p:uu Lóma u pi a t:a, lukwe díy:o kîpîdí kpaka.

Póól Nju tpémi yi kada pini knî yi ngîma u ngwo ghê wo

30 Kada pini ngê u yi doo kwo, Nju tpémi yi dnyengi u nt:u kópu nê pyw:oo, wod:oo womumo mw:aandiye Nju tpémi yi kada pini yoo, kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini yintómu nîpî a danê ngê, Póól mbwa k:oo pw:ii ngê, yi ngîma mî kââ.

23

1 Póól Nju tpémi yi kada pini knî yi ngîma doo vyyuwo, kn:aa daa vyyu wo, yepê, A mbwó yoo. Yepê, Monî ta, Chóó Lémi u ngîma noo a paa, kópu dono dîpîngmê d:uu ngê.

2 Kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini Ananayas ngê Póól u nkîgh:ê yéli ye yepê, Kî pini komo t:âmo ngmê kpêê yó, wod:oo ngmê ngê komo t:âmo puwâ.

3 Póól ngê kpêê yiyé pyu knî yi kada pini ka kwo, Ndêndê ngê Chóó Lémi ngê u nkwo wa vya ngi. Kwo, Pi knî yi ngîma nyi mb:aamb:aa, ngmênê nga dono. Kwo, Anye kóté kîgha nê, ngmênê nmî dêêpî kópu ñyóó chuu châpu ngê, wâpu ye chi vyi, Kî pini komo t:âmo ngmê kpêê yó.

4 Póól u nkîgh:ê yéli y:oo Póól ka kwo, Lukwe dîy:o Chóó Lémi u kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini ndîi ka nye dono kópu tpapê.

5 Póól ngê yepê, A lama wo tóó, Yi pini kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini, ye yi kópu daapîdí vyi, mu kópu u dîy:o puku yedê alanté a tóó, apê, Nyoo yi kada pini p:uu dono kópu kidingmê vyi. *

6 Póól ngê dini ghi n:ii ngê a w:ee ngê, apê, Kada pini yoo woni Pádisi yoo, woni Sadyusi yoo, yi yéli ye kaa wo, yepê, A mbwó yoo. Yepê, Nê Pádisi, a kn:ââ yoo mye Pádisi yoo. Yepê, Awêde nmye kóté kîgha nê, mu kópu u dîy:o ala kópu ka nî kêlîmî mbê wo, nê, Pi wa pw:onu, amêdê pyidu. *

7 Yi kópu dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, wod:oo Pádisi yoo Sadyusi yoo noko kwopwepe mbê dniye, yoo chaa ngópu.

8 (Yoo chaa ngópu, mu kópu u dîy:o Sadyusi knî y:oo apu, Pi dpî pw:onu, mêd:uuwodê pyidu, myenté apu, Enjel daa tóó, ghê dmi myedaa m:ii. Ngmênê Pádisi yoo pyidepyide ka a kêlîmî té, enjel knî ye a kêlîmî té, ghê dmi knî ye mye kêlîmî té.) *

9 Wod:oo dnyengi ndîi ngê pyodo, Dêêpî pyu knî ngmê, n:ii dé Pádisi yoo, ghêêdí dniye, ye a tpêpwo dniye, yepê, Kí pini ngê dono kópu daa d:uu ngê. Yepê, Ndoo apê ghê dmi u kwo yidoo danêmbum ó enjel u kwo yidoo danêmbum.

10 Dnyengi ndîi ngê mê pyodo, wod:oo Lóma lede yoo yi kada pini ngê apê, Póól wa yéti ngmê, wod:oo lede knî ye yepê, Póól yi vy:o a y:ee yó, mbwa k:oo mê km:êê yó.

* 23:5: Ex 22:28 * 23:6: Dpodo 24:15,21 * 23:8: Mát 22:23

11 Yi mgîdî vy:o nmî Lémi Póól u nkîgh:ê ghê wo, kwo, Namê nkîngê. Kwo, Ala Njedusalem a kópu ntee ye chi vyi, Lóma yinté ye myoon:aa vyi. *

Póól u vyee u dy:oo u ngwo a châpwo ngópu

12 Womumo mw:aandiye Nju pi ngmê knî y:oo Póól u vyee u dy:oo a châpwo ngópu, noko Chóó Lémi ngê kpaa dniye, apê, Nté ghêlî daanmî ma, mbwaa ghêlî myedaanmî nda, Póól mwiyé anm:uu vy:a.

13 N:ii knî y:oo Póól u vyee u dy:oo a châpwo ngópu yintómu podo y:a pwodo doon:aa ya.

14 Nju tpémi yi kada pini knî ye lee dniye, yepê, Chóó Lémi ngê nipi dpî kpaa dmi, nté ghêlî daanmî ma, mbwaa ghêlî myedaanmî nda, Póól mwiyé anm:uu vy:a.

15 Yepê, Yi kópu u l:êê dîy:o Lóma lede yoo yi kada pini ka pi ngmê dy:ââ yó, Póól a núw:o ngê, u póópóó u l:êê dîy:o. Yepê, Anmî t:âât:ââ, al:ii ghêlî daamî t:aa, maa p:uu anmo vy:a.

16 Ngmênê Póól u chênê ngê u kênê u vyee u pi yi nyongo, wod:oo mbwa k:oo kee wo, u kênê ka yi kópu yuu adumu y:oo.

17 Wod:oo Póól lede yoo yi mââwe ndîi ngmê ka mbwolo, kwo, Nga a pwiyé. Kwo, A chênê kada pini ka núw:e, kópu u mênê ngmêka tóó, u kwo amî vyi.

18 Wod:oo mââwe ngê yi pini adî núw:o, kada pini ka, kwo, Pini n:ii mbwa k:oo a kwo Póól, a ka kêda mbwólu, a ka dê, A chênê kada pini ka núw:e, kópu u mênê ngma tóó, u kwo amî vyi.

* 23:11: Dpodo 28:16,23

19 Kada pini Póól u chênê kwulo kele, mwada y:i núwo, y:i u kwo mî póó wo, kwo, Ló kópu mênê ngma tóó?

20 Póól u chênê ngê kwo, Mââ mw:aandiye Nju tpémi yi kada pini knî y:oo nga amî vyi ngmê, Póól dpó pwiyé we, u yi nmo a kwo, U kwo yimi nmî póó dmi.

21 Kwo, Ngmênê ye ng:aa ngê kêê kidangê t:oo, mu kópu u díy:o pi podo y:a pwodo wumê t:a, wa mbwolo dmi, maa p:uu wa t:ââ ngmê. Kwo, Dé kpaá dmi, nté ghêlî daawa ma ngmê, mbwaa ghêlî myedaawa nda ngmê, Póól mwiyé amî vya ngmê. Kwo, Yi kópu wunê kédê l:âmo ngmê, ka t:âât:ââ ngi.

22 Kada pini ngê kwo, Pi ngmê ka kidingê vyi, Nê ka yuu mîdîn:aa y:oo. Wod:oo kada pini ngê Póól u chênê mê dy:ââ ngê.

Lede knî y:oo Póól Sisadiya u ngwo mênê kuwo ngópu

23-24 Kada pini ngê lede yoo yi mââwe ndîi miyó dé ye yepê, Sisadiya n:aa dyede dp:o, nmî kada pini Piliks ka Póól dpî núw:o nyoo. Yepê, Taa ngê l:êê pyu yoo my:oo yono y:a dpî núw:o nyoo, keete ngê l:êê pyu yoo my:oo yono y:a myoo núw:o nyoo, hósi mbêmê l:êê pyu yoo pyudu y:a myoo núw:o nyoo, Póól hósi mbêmê dpî yé nyoo, mgîdî vy:o kada dpó y:ee yó, Sisadiya dpî lee dmyeno.

25 U kuwó dini ghi ngê kada pini ngê Piliks u pweepwee pee ngmê d:êê ngê, yi mââwe dé ye y:ângo.

26 Pweepwee pee p:uu ala kópu yi d:êê ngê, apê, Nê Kílódiyas Lisiyas, Mw:ââkó a Lémi Piliks.

27 Kwo, M:ii tuwo Nju tpémi y:oo ala pini a mgîmî ngópu, kîpî vya ngópu. Kwo, A lama kî yaa wo, Lóma u pi ala pini p:uu a t:a, wod:oo lede yoo ní núwo, nm:uu dyé ngê. *

28 Kwo, U ya a nga doo kwo, Nju tpémi yi dnyengi u nt:u kópu nê pyw:oo, wod:oo yi kada pini yoo ma nipi nê dono, ala pini yi ngîma kînî kââ. *

29 Kwo, Ngmênê u pwopwo u kópu dîp:ê pyw:oo, u mbwa k:oo kmîmî u kópu myedîp:ê pyw:oo. Kwo, Yi chóó yi dêêpî kópu dyuu u díy:o kídnyi dnyengi. *

30 Kwo, Dini ghi n:ii ngê u vyee u pi dî ny:oo, u ngwo nga d:a dy:ââ. Kwo, Yélini p:uu a d:uu té, ala kópu ye wanî vyi, yenê, Yi pini Piliks ka kîdî dy:ââ, u ngópu dp:uu kóté kalê yó.

31 Yi mgîdî vy:o lede knî y:oo kada a y:ee ngópu, Póól núw:o ngópu, Antipatîdis mw:aa mgîdî vy:o taa dniye.

32 Ledeni yoo dêdê doo paa Njedusalem mê diyé dniye, n:ii dé hósi mbêmê dnye paa Póól Sisadiya mínê kuwo ngópu.

33 Pweepwee pee Piliks kóó yedê mî yé ngópu, Póól u kwo mínê kuwo ngópu.

34 Piliks ngê pweepwee pee yedê kp:aa ngê, wod:oo Póól ka póó wo, kwo, Nyi ló dyámê ghi pi? Póól ngê kwo, Nê Silisiya Wee u kwo pi.

35 Piliks ngê kwo, W:ii Helodi u k:oo ghi pi, ye yinê paa kóté kalê ngi. Kwo, N:ii dé m:uu a d:uu té, wa taa dmi, u ngwo anê kóté kalê ngi. Piliks ngê lede knî ye yepê, Ala pini a ngomo ghi ngmê k:oo

* 23:27: Dpodo 21:30-33; 22:25-27 * 23:28: Dpodo 22:30

* 23:29: Dpodo 18:14-15

nye km:êê yó, y:i dmyinên:aa y:enê, kîngî pwii.

24

Piliks ngê Póól u ngwo kóté kwólu

¹ Wo limi mî loo, u kuwó dini ghi ngê Nju tpémi yi kada pini yoo Sisadiya lee dniye, kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini Ananayas u k:ii lee dniye, pini n:ii u lama Lóma tpémi yi dêêpî kópu dyuu mb:aamb:aa ngê doo kwo u k:ii mye lee dniye, yi pini mye Nju pi, u pi Têêtulas. Piliks ngîma ghê dniye, Póól ka kópuni u dîy:o dnye nod:enod:e, yi kópu u nt:u kópu Piliks ka vyi ngópu.

² Dini ghi n:ii ngê Póól a núw:o ngópu, Têêtulas ngê kóté kpêmî ngê, Piliks ka kwo, Munmíkó nmî Lémi, mb:aamb:aa ngê nyinê y:enê nmo, dye ghi daadî pi l:êê ngê kêê doongê t:ângo, dono kópu yilî nyi ngmópu, ya mb:aa u ngwo dp:o pyw:oo.

³ Kwo, Dye ghi yintómu p:aani p:aani nmo chaa kîgha ngi, myeno kwunokwuno ngi.

⁴ Kwo, Kópu yilî nga daanî vyi, mwada y:i daanî nî, nga anî tpapê, a dnye nyeni.

⁵ Kwo, Ala pini nkéli dono u pye yiyé pyu, Nasalet pi u yoo yi kada pini ngmê, dyámê pee yilî yi mbêmê Nju tpémi yi vy:o dnyengi u pye yilî a yiyé. *

⁶ Kwo, Ala kópu mye d:uu ngê, u yi u ngwo doo kwo, Yélini daa Nju tpémi Chóó Lémi u ngomo k:oo my:aa km:êê té, wod:oo y:i nmî mgîmî ngê. *

⁷ (-)

* 24:5: Dpodo 17:6 * 24:6: Dpodo 21:28-30

8 Kwo, Ala pini chi p:oo knomomê, kwo, kópuni u dîy:o u kwo nmo nod:enod:e té, yi kópu chóo nga wa vyi.

9 Dini ghi n:ii ngê Têêtulas ngê u danêmbum yó, Nju tpémi y:oo Piliks ka kwo, Kópu yilí n:ii nga dê vyi, yi kópu yilí yintómu ndê kópu dé.

Póol ngê Piliks ka kópuni vyu

10 Piliks ngê Póol ka kwo, Ló kópu mênê ngma a tóó? Póol ngê kwo, Mw:ââkó a Lémi, m:ââ yilí yi k:oo ala dyámê pee úyóó nye y:enê, nmí l:êê ghi dmi yintómu lama a tóó, kwo, yi kópu u l:êê dîy:o a lama ka tóó, ndêndê ngê nye kóté kîgha nê.

11 Kwo, Daa dye ghi daadîi yimî loo, y:omye m:ii ngê Chóo Lémi ka ngêpê tédê nî loo, Njedusalem. Kwo, Pi kní y:oo yinté nga amye vyi ngmê.

12 Kwo, Chóo Lémi u ngomo k:oo pi kní ye kwop-wepe ngê kêê dîp:ê t:ângo, ngêpê ngomo kní yi k:oo yi mbodo dmi myedîpî vyuwo ngê, yi p:aani u ghi yintómu kní yi k:oo yinté kópu myedîpî d:uu ngê.

13 Kwo, Ala ngwo kópuni nga dê vyi t:oo, doo u ntââ yi kópu dyuu ndê kópu ngê nga daawa pyódu t:oo.

14 Kwo, Kópuni dyuu nga dê vyi ngmê, mu ngmí ndê kópu, nga daanê wópu, kwo, Yesu Nasalet pi u yoo vy:o nî ghê wo. Kwo, K:omo tpile Nju tpémi y:oo ala kópu a tpapê ngmê, apu, Nasalet pi ngê máádini a yó, yi máádi daa ndêndê, kwo, ngmênê yi máádi n:aa kîgha, nmí kn:ââ yoo yi yâpwo ka ndêndê ngê u ngwo aní lê. Kwo, Ngmênê kópu yilí n:ii Mósisi ngê a d:êê ngê, myenté Chóo Lémi u komo kapî pyu kní y:oo kópuni mye d:êê tumo, yi kópu kní ye n:aa kêlímí.

15 Kwo, Kî yéli kópuni ka a kêlîmî té, yi kópu ka myinê kêlîmî. Kwo, Yi kópu alanté, Pi yilî yintómu mwiyé wa pw:onu, u kuwó dini ghi ngê Chóó Lémi ngê amêdê pyidu té, yoo dono yoo mb:aa chóó wa chámê dê. *

16 Kwo, Yi kópu u l:êê dîy:o dye ghi yintómu dpodombiy:e anî dpodo, kópu mb:aa anî d:uu:uu dé, Chóó Lémi ngê a ka daapaa vyi ngê, Chi kn:aadi, pi knî y:oo yi kópu a ka myedaapaa vyi y:e.

17 Póól ngê kwo, M:ââ ngmê knî yi k:oo Njedusalem dênoo ya. Dini ghi n:ii ngê Njedusalem nê diyé wo, Nju tpémi yi vy:o pinté knî ye yi ndapî knî ngmênî núwo, u ya a nga myedoo kwo, nê, Chóó Lémi ka kpêê n:uu yé. *

18 Kwo, A tupwó mwiyé nî ghêê ngê, u kuwó dini ghi ngê Chóó Lémi u ngomo k:oo nî kee wo, kpêê yiyé u l:êê dîy:o. Kwo, Pi a p:uu dêpwo ya, pi ngê dnyengi ngê kêê myedîp:ê t:ângo. *

19 Kwo, Ngmênê Nju tpémini Esiya Wee u kwo dnyimo a ya, yi yéli y:oo mgîmî noo. Kwo, Lukwe dîy:o yi yéli al:ii daa kwo? Kwo, Wo ndê kópu y:aa d:uu ngê, ye pêdê lee dmi, yi kópu nga paan:aa vyi ngmê.

20 Kwo, Yélini y:oo Njedusalem kóté kalê noo, yi yéli awêde kêdê taa dmi. Kwo, Ye ngî péé, Kóté tédê ló kópu a p:uu ngma a pyw:ee ngópu.

21 Kwo, Yi vy:o kópu mu ngmîdi nî d:uu ngê, ye nî mbwolo, yenê, Awêde anmye kóté kîgha nê, mu kópu u dîy:o ala kópu ka n:aa kêlîmî, Pi wa pw:onu, amêdê pyidu. *

* 24:15: Njon 5:28-29 * 24:17: Lóma 15:25-26 * 24:18: Dpodo 21:26-27 * 24:21: Dpodo 23:6

²² Piliks ngê yepê, Nmyi kada pini Lisiyas dini ghi n:ii ngê wa t:aa, yepê, Póól p:uu kópu u ngwo nmye ngmanî vyi. Wod:oo Piliks ngê kóté chedê ngê, mu kópu u dîy:o Yesu ngê máádini a yó, yi máádi p:uu kópu yilí u lama dnye ya, pi knî y:oo Piliks u ngêêdí mwiyé dnyimo a tpaépê dé.

²³ Ledeni ngê Póól dpîmo y:enê, Piliks ngê yi pini ka kwo, Póól mbwa k:oo mê km:êê ngi, y:i choon:aa ya, y:i choon:aa paambwi. Kwo, U pyipe knî y:oo u yi adí kwo, Tpile u kwo ngmênm:uu y:oo, kwo, ye kidingê kwódu.

Póól ngê Piliks cha ye kópuni vyu

²⁴ Wo knî ngmêmi loo, Piliks cha y:oo u yi y:e doo kwo, Póól nyi ngêêdí choo danêmbum. (Piliks u kpâm Dîdusila Nju pyââ.) Wod:oo Piliks ngê pi ngmê dy:ââ ngê, kwo, Póól a pwiyé we. Póól dini ghi n:ii ngê ta, Piliks cha ye Yesu Kédisu ka kêlîmî p:uu ye doo danêmbum. Yi kópu dyuu dpîmo nyêmi dé.

²⁵ U kuwó dini ghi ngê Póól ngê yepê, Doo u ntââ dono kópu yilí daanmî d:uud:uu, ngmêné nmî chóo nmî l:êê ghi dmi ka vwuwo kmêle, mu kópu u dîy:o mu dini ghi ngê Yesu ngê wa kóté kalê nmo. Piliks ngê yi kópu dini ghi ngê nyongo, nkîngê mbê wo, Póól ka kwo, Ala ngwo chi lêpî. Kwo, Dini ghi n:ii ngê a dpodo daadí ya, a chóo nga an:uu vyi, u ngwo modo pwiyé.

²⁶ Wo knî ngmê ngê Piliks ngê pi ngmê ka dpîmo tpaépê, kópu, Póól a ka dpo núw:e. Daa ng:êêntómu u k:ii danêdanê knopwo, mu kópu u dîy:o Piliks ngê u yi dpîmo kwo, Póól ngê ndapî ndîi a ka ngmêpêda kê ngê, u ngwo p:aa pw:ii.

27 M:ââ miyó mî loo, Pósiyas Pestas ngê Piliks u d:aa a kââdî ngê, mu kópu u dîy:o dini ghi n:i ngê Nju tpémi kn:aa yéli yi k:ii numo p:uu dnye l:êê, Sisadiya, Piliks ngê lede yoo dy:ââ too, Nju tpémi yi kada pini yilî vya ngópu. Nju tpémi y:oo Lóma tpémi yi king ka pweepwee pee yilî d:êê ngópu, wod:oo yi king ngê apê, Piliks Lóma modo diyé we. Piliks ngê u yi doo kwo, Nju tpémi y:oo kópu dono a p:uu daamupaa vyi y:e, wod:oo Póól mbwa k:oo a kuwo ngê, Lóma u ngwo mê diyé wo.

25

Pestas ngê Póól u ngwo kóté kwólu

¹ Pestas Sisadiya ta, wo pyile mî loo, Njedusalem u ngwo loo.

² Nju tpémi yi kada pini yoo, kpêê yiyé pyu yoo yi k:ii u yi y:e doo kwo, Póól nmî ndyíko, wod:oo yi kópu dyuu Pestas ka vyi ngópu.

³ Kwo, Munmîkó nmî Lémi, u yi nmo a kwo, Póól al:ii nmo dpo úuw:e, u ngwo anmî kóté kwolo. Yi kópu u kwo vyi ngópu, mu kópu u dîy:o u yi y:e doo kwo, Maa p:uu Póól p:oo vy:a. *

⁴ Pestas ngê yepê, Póól Sisadiya mbwa u mênê kîyedê kwo. Yepê, Daa kêmakêma y:i mîné diyédiyé.

⁵ Yepê, Nmyi kada pini yoo a p:uu dpî t:ee tóó, Sisadiya yi k:ii wanmî lee dmi. Yepê, Póól u ndyîkondyíko u kópu yi chóó u ngópu paan:aa vyi téne.

⁶ Pestas ngê wo wááli ó wo y:a yi vy:o mê chedê ngê, u kuwó dini ghi ngê Sisadiya mê diyé wo. Womumo kóté tédê yaa wo, yepê, Póól a pwiyé we.

* 25:3: Dpodo 23:15

⁷ Póól dini ghi n:ii ngê kóté tédê kee wo, Nju tpémi yélini Njedusalem a ndê dniye, yi tpóknî y:oo Póól a yina ngópu, u ndyîkondyîko u kópu ndîi yilî vyi ngópu, ngmênê doo u ntââ yi kópu ndê kópu ngê daapî pyódu tumo. *

⁸ Póól ngê yi kópu yilî a wópu ngê, Pestas ka kwo, Nju tpémi yi dêêpî kópu dyuu dîpîngmê puwâ, Chóó Lémi u ngomo k:oo dono kópu dîpî d:uu ngê, Lóma king p:uu kópu dono myedîpî vyu.

⁹ Pestas ngê u yi doo kwo, Nju tpémi y:oo kópu mb:aa a p:uu pîdnyi tpapê dé, wod:oo Póól ka póó wo, kwo, U ntââ Njedusalem wanyi lê, y:i an:uu kóté kalê ngi? *

¹⁰ Póól ngê kwo, Kêle. Kwo, Lóma u dêêpî kópu dyuu mbêmê anye kóté kîgha nê. Kwo, Doo u ntââ Njedusalem daany:uu kóté kalê nê, mu kópu u dîy:o Nju tpémi y:e kópu dono dîpîngmê d:uu ngê. Kwo, Yi kópu lama mb:aamb:aa ngê ka tóó.

¹¹ Kwo, Dêêpî kópu w:aangmê puwâ, ó pwopwo u kópu w:aangmê d:uu ngê, ye p:aa pwene, daap:aa mbêpê wo. Kwo, Ngmênê a ndyîkondyîko u kópu dyuu ndê kópu ngê nga doo pyodo, yi kópu u l:êê dîy:o doo u ntââ ye daa nyi y:ee nê. Kwo, Lóma king ngê yinê paan:aa kóté kalê nêne.

¹² Wod:oo yélini y:oo nuw:o ghi mb:aa Pestas ka dnyimo yém, yi yéli yi k:ii nipi dnye danêmbum, Pestas ngê Póól ka kwo, U yi nga a kwo, Nmî king ndîi ngê yinê paan:aa kóté kalê nyine, yed:oo yi king ka anyi lê, Lóma.

Pestas Póól p:uu Akîdipa ka u ngwo doo

* 25:7: Dpodo 24:5-6,13 * 25:9: Dpodo 24:27

danêmbum

¹³ Wiki knî ngmê mîmî loo, Akîdipa Helodi lémi Mbêênis u k:i:i Sisadiya lee knopwo, noko yepê, Pini n:i:i ngê Piliks u d:aa da kââdí, nye m:uu ngmê.

¹⁴ Wo knî ngmê Akîdipa lémi y:i dpîmo ya, Pestas ngê Akîdipa u ngêêdí Póól u p:êê adê nt:o, kwo, Pi mbwa k:oo ngmêka kwo, Piliks ngê ka a kuwo ngê.

¹⁵ Kwo, Dini ghi n:i:i ngê Njedusalem nî loo, Nju tpémi yi kada pini yoo kpêê yiyé pyu knî yi k:i:i u ndyîkondyîko u kópu dé a ka ka a vyi tumo, a ka pê, Dpî vya ngi.

¹⁶ Kwo, Ala kópu ye nî vyu, yenê, Nmo Lóma tpémi ye daa nmî l:êê ghi. Yenê, Pi u kpakakpaka têê módó daanmî dy:ââ. Yenê, U ndyîkondyîko u kópu dyuu mwiyé paa ny:ee ngê, u wópuwópu kuwó paa d:uu ngê.

¹⁷ Kwo, Dini ghi n:i:i ngê al:i:i a lee dniye, t:ââ ngê kêê dîp:ê t:ângo, ngmênê womumo yi pini nî kóté kwólu.

¹⁸ Kwo, Yélini p:uu dnye d:uu daa dono kópu ndîi knî yi p:uu dnye danê. *

¹⁹ Kwo, Yi chóó yi yâpwo ka ngêpê p:uu dnye danê, pi ngmê p:uu myednye danê, u pi Yesu, pini n:i:i pwene, ngmênê Póól ngê yepê, Yi pini mêdê pii wo.

²⁰ Kwo, Yi kópu yilî dêp:êngmê ngêêdí, wod:oo Póól ka nî póó wo, kwonê, U ntââ Njedusalem wanyi lê, y:i an:uu kóté kalê ngi?

²¹ Kwo, Ngmênê a ka pê, Doo u ntââ. A ka pê, Nýóó chi y:enê nê, u kuwó dini ghi ngê Lóma king ngê yinê paan:aa kóté kalê nêne. Kwo, Yed:oo

* **25:18:** Dpodo 23:29

mbwa k:oo m:aa kmungo, nê, Dîyo nmî king ka p:aa dy:ââ. *

²² Akîdipa ngê Pestas ka kwo, U ya a nga kwo, Yi pini chóó a ka choo danêmbum. Pestas ngê kwo, Dîyo mââ nga adî danêmbum.

²³ Womumo Akîdipa lémi dnye nyêm u ngomo k:oo lémilémi u l:êê ghi ngê kee knopwo, lede knî yi kada pini yoo yi k:ii, Sisadiya u kada pini yoo mye yi k:ii yi ngomo k:oo nipi a wó. Pestas ngê lede knî ye yepê, Póól a pwiyé we. *

²⁴ Póól dini ghi n:ii ngê ta, Pestas ngê yi lémi ch:ama ye yepê, Mw:ââkó a lémi ch:ama, king Akîdipa lémi yi k:ii, yepê, pini n:ii p:uu Nju tpémi a d:uu té, ala vyîlo. Yepê, Nju tpémi yélini ala p:aani a kwo, myenté Njedusalem yélini wunê kwo, kââ paa ala kópu a t:emî ngópu, apu, Kî pini vya ngi, kîmê ya, pw:oo we. *

²⁵ Yepê, Ngmênê u pwopwo u kópu dêp:êngmê pyw:ângo. Yepê, Yi pini ngê ala kópu a ka yinê vyu, a ka pê, Lóma king ngê yinê paan:aa kóté kalê nêne, yepê, yed:oo Lóma wanî dy:ââ.

²⁶ Yepê, Ngmênê u kópu njini d:oongmê pyw:ângo, ló kópu a Lémi ka ngmanî d:êê? Yepê, Yi kópu u l:êê dîy:o ala pini nmyi ngîma u ngwo dí kââ, ngmênê nyi, king Akîdipa, ngîma kîdí kââ, mu kópu u dîy:o kópuni nipi wanmo pyw:oo, yi kópu a Lémi ka u nkwo anî dy:ââ.

²⁷ Yepê, Mu kópu u dîy:o pi módó daanyi dy:ââ, ngmênê u nt:u kópu mb:aamb:aa ngê anyi d:êê, u ngwo anyi dy:ââ.

* 25:21: Dpodo 25:11-12
22:22

* 25:23: Mát 10:18

* 25:24: Dpodo

26

Póól ngê Akîdipa ka kópuni vyu, u kn:ââ chap

¹ Akîdipa ngê Póól ka kwo, Nýóó l:êê dîy:o nmo chi danêmbum. Póól ngê kwo, M̄w:ââkó a lémi.

² Kwo, A nuw:o vyilêvyilê ngê a ka dê pyódu, mu kópu u dîy:o Nju tpémi y:oo kópuni dyuu vyi ngópu, a ndyîkondyîko u kópu dyuu ngîma anînê wópuwópu té.

³ Kwo, A nuw:o vyilêvyilê ngê ala kópu u dîy:o a ka dê pyódu, Nju tpémi yi l:êê ghi dmi lama mb:aamb:aa ngê a pyede, yi kwopwepe u kópu dé lama mb:aamb:aa ngê mye pyede. Kwo, A kópu dyuu mb:aamb:aa ngê nyinê wopwe. Kwo, U ntââ mb:aamb:aa ngê a ka anya a ngédingada.

⁴ Kwo, Kópuni yilí yintómu noo d:uud:uu dé, Nju tpémi yintómu yi lama a pyede. Dini ghi n:ii ngê tp:ee tédê noo a ya, a yoo vy:o Njedusalem noo a kwo. Kwo, Pádisi ngê noo a ya, nmî vy:o yélini y:oo kópu yilí a kwódukwódu ngmê. *

⁵ Kwo, Yi kópu Nju tpémi yintómu yi lama ka tóó. Kwo, Lukwe dîy:o a kóté kîgha tédê daa vyi ngópu.

⁶ Kwo, Ala kópu u l:êê dîy:o dnye kóté kîgha nê, Chóó Lémi ngê nmî kn:ââ knî ye ndê kópuni a vyu, yi kópu ka n:aa kélîmî. *

⁷ Kwo, Nju tpémi yi pi dyêêdî y:a mê miyó u yi y:e a kwo, Kópuni Chóó Lémi ngê nmo wa a kê, nmo vyîlo yipêdê kê ngê. Kwo, W:êênî mgídî vy:o Chóó Lémi ka a ngêpê té, yi kópu a t:âât:ââ ngmê. Kwo, Vyîlo yi kópu u l:êê dîy:o Nju tpémi y:oo a ndyîkondyîko u yi y:e a kwo.

* 26:4: Dpodo 22:13; Pilipay 3:5-6 * 26:6: Dpodo 28:20

⁸ Kwo, Lukwe dîy:o ala kópu ka dp:ee kêlîmî té, Pi wa pw:onu, Chóó Lémi ngê amêdê pyidu.

⁹ Kwo, Mwiyé u ya a nga doo kwo, Yesu u yoo chedêchedê nî chedê. *

¹⁰ Kwo, Njedusalem yi kópu vyîlo yinoo a d:uud:uu. Kwo, Kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini u pi mbêmê, Chóó Lémi u yoo mbwa k:oo yîlî nî kmungo. Kwo, Dini ghi n:i:ii ngê kada pini knî y:oo yi vye u pi vyi ngópu, yi kópu my:aa vyu, yenê, Momye pw:oo dniye.

¹¹ Kwo, Dye ghi yintómu nîmon:aa kpakakpaka dé, mu kópu u dîy:o u ya a nga doo kwo, ala kópu paa vyi y:e, Pini n:i:ii Chóó Lémi ngê a ngmidi ngê, yi pini doongê ta, Yesu daa vyîlo. Kwo, Ye noo nod:enod:e, k:omo tpile kn:aa dyámê pee p:uu dnyimo mbêpêmbêpê y:i nîmon:aa kpakakpaka dé. *

Póól Akîdipa ka u nuw:o ngmêêpî p:uu u ngwo doo danê

Dpodo 9:1-19; 22:6-16

¹² Póól ngê kwo, A lémi. Kwo, Yesu u yoo yi kpakakpaka u l:êê dîy:o kpêê yiyé pyu yoo yi kada pini ngê Dîmaskîs dy:ââ noo.

¹³ Kwo, Maa p:uu kââdî mââ kêlî tpile u wuu ndîi mbóó p:uu ngmênî módu, kââdî u wuu tédê ngê pyodo. Kwo, A pyipe knî yi k:i:ii yi tpile u wuu nmî pwo a kwólu.

¹⁴ Kwo, Nmo yintómu têpê mbêmê nmî dyimê dniye, nê, Dnye ngmê wule. Nmî chóó nmî dnye ngê a ka a mbwolo, Hipîlu dnye ngê. A ka pê, Sóól, Sóól. A ka pê, Lukwe dîy:o nye kpakakpaka nê? A

* 26:9: Dpodo 8:3 * 26:11: Dpodo 9:1-2

ka pê, Lama daa tóó, ñyóó ngada pini anyi vye, dîyo nga u nkwo anî diyé, u nkwo anî vya ngi.

¹⁵ Kwonê, A Lémi. Kwonê, Nyi n:uu? A ka pê, Nê Yesu, pini n:ii nye kpakakpaka.

¹⁶ A ka pê, Gh:êêdé. A ka pê, A chóóchóó nga d:a kêma, a dpodo pyu ngê dî pyódu ngi, kópuni awêde chi m:uu, pi knî ye dp:uu vyi ngi, mu dini ghi ngê kópuni nga anê kêma té, pi knî ye myoon:aa vyi té.

¹⁷ A ka pê, Yélini ye anî dy:ââ ngi, u yi y:e adî kwo, Nmî vy:a, yi yéli yi kêlê anî dyé ngi, Nju tpémi yi kêlê wanî dyé ngi, kn:aa yéli yi kêlê amy:aa dyé ngi.

¹⁸ A ka pê, Yi ngwolo dp:uu pywálí té, mgídí u mênê dpo y:ee té, w:êêní dpo núw:o té, Setan u maknopwo myedo ngî té, Chóó Lémi u maknopwo dpo núw:o té. A ka pê, A ka wa kêlímî mbê dmi, Chóó Lémi ngê yi dono u kuwó u ngwo wa kée té, u nuu u yoo ngê wa pyódu té.

Póól Akîdipa ka u dpodo p:uu u ngwo doo danê

¹⁹ Póól ngê kwo, Akîdipa a lémi. Kwo, Kópuni yilí mbóó p:uu pini ngê a ka a vyu, yi kópu yilí ntênê noo d:uud:uu dé.

²⁰ Kwo, Yi kópu yilí Dîmaskîs mwiyé noo a d:uud:uu dé, Njedusalem myenoon:aa d:uud:uu dé, kuwó Njuda Wee u kwo p:aani n:ii a pyede, y:i noon:aa d:uud:uu dé, kn:aa yéli yi vy:o myenoon:aa d:uud:uu dé. Kwo, Pi yintómu knî ye yenê, Nmyi dono yintómu a kuwo tóó, Chóó Lémi ka diyé dmyeno, u maa mb:aamb:aa ngê kalê yó, kópu mb:aa yilí dmyiné d:uud:uu, pi knî y:oo ala kópu paa vyi y:e, Yi nuw:o dmi kêdê ngmêê ngmê.

²¹ Kwo, Yi kópu u l:êê dîy:o Nju tpémi y:oo Chóó Lémi u ngomo k:oo mî mgîmî noo, myepí vya noo.

22 Kwo, Ngmênê Chóó Lémi ngê doo a ngêêpî nê, u dî ngîma anîmo kwo, nmyo yintómu ndê kópu nmye yinî tpapê, kada pini knî ye myenté pinté knî ye yi kópu myinê tpapê ngê. Kwo, Ala kópu daa kópu kamî, ngmênê Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo wunê kópuni a d:êê ngópu, ala vyílo yinî tpapê.

23 Kwo, Ala kópu yedê d:êê ngópu, apê, Pini n:ii Chóó Lémi ngê a ngmîdi ngê, dono mwiyé wa a pyw:oo, wamye pw:onu, kuwó amêdê pyidu, daa Nju tpémi yi mo yi Mbwámê ngê wa pyódu, kn:aa yéli yi Mbwámê ngê wamye pyódu. *

24 Póól ngê yi kópu dinî ghi n:ii ngê vyu, Pestas Póól ka dpodombiy:e mbwolo, kwo, Ye lukwe, Póól. Kwo, Chi ghéti. Kwo, Kópu yilî n:ii lama dê yââ, yi kópu knî y:oo dê ghétighéti kalê ngî.

25 Póól ngê kwo, A lémi, d:oo ghéti wo. Kwo, Dîní k:omodanê, myedîní yumudnyadê kîgha nmyo, ngmênê ala ndê kópu yinî tpapê.

26 Kwo, Nmî lémi Akîdipa ka n:aa tpapê, mywenemywene ngê kêê daané t:oo, mu kópu u dîy:o yi kópu yilî yintómu u lama ka pyede. Kwo, Kópu yilîni Yesu ngê pyodo daa tumu kópu dé, ngmênê pi yilî knî yi ngîma pyaa dniye. *

27 Póól ngê Akîdipa ka kwo, A lémi. Kwo, Kópu yilîni Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo a d:êê tumo, yi kópu knî ye nye kêlîmî, apii?

28 Akîdipa ngê kwo, Ye kópu pyile njini ngê Yesu u yoo vy:o mumdoo wanyi kaa nê?

29 Póól ngê kwo, K:omo tpile kópu pyile njini ngê ó kópu yilî ngê, ngmênê Chóó Lémi ka anî ngêpê,

* 26:23: Luukí 24:44-47 * 26:26: Njon 18:20

kwonîmo, U ntâa ala yéli nê ntee pini ngê wanyi pyódu té, ngmênê daa mbwa k:oo adnyi kwo.

³⁰ Wod:oo Akîdipa lémi Mbêênis ghêêdî knopwo, Pestas léma yi k:ii mye ghêêdî dniye, yi ngomo a kuwo ngópu,

³¹ noko yepê, Wu pini ngê pwopwo u kópu daangmê d:uu ngê, mbwa mênê koko u kópu myedaa d:uu ngê. *

³² Akîdipa ngê Pestas ka kwo, Wu pini ngê nga wodaa vuu, Lóma king ngê yiné paan:aa kóté kalé nêne, kwo, ye módó paa pwii.

27

Sisadiya u ngwo nmo kuwo ngê

¹ Dini ghi n:ii ngê Pestas ngê u yi doo kwo, Póól Lóma nî dy:âa, lede knî yi kada pini Njulyas p:uu t:ângo, mbwa k:oo pini knî ngmê mye yi k:ii. Yi Njulyas Lóma king u kópu y:ee:ee pyu yoo yi vy:o pini ngmê.

² Nkéli ngmê k:oo nmî wo dniye. Yi nkéli Adami-tiyam modoo diyédiyé, apê, Esiya wee u kwo yiné amîné kuwo nmo. Adistakas u k:ii nmî wo dniye, Tesalonika pi, Másîdóniya Wee u kwo p:aani n:ii a tóó.

³ Kada nmo y:ângo, womumo Saidon nm:uu tee dniye. Njulyas, pini n:ii ngê Póól doo y:enê, nmo mb:aamb:aa ngê doo ya, Póól ka lyoko ghayghay daa kwódu ngê, wod:oo nmî pyipe knî ye nmî lee dniye, tpileni u yi nmo doo kwo, nmo dnya a kuwo.

* **26:31:** Dpodo 25:25

⁴ Saidon ndini nmî yó, yópu kêpa yópu ngê a ghê wo, Saipîdîs u kêténi nmî yó, yópu mdoo kwéli dêpwo ya.

⁵ Silisiya u nkîgh:ê nm:uu lee dniye, Pamîpiliya u nkîgh:ê my:oon:aa lee dniye, Maida nm:uu tee dniye, p:aani n:ii Lisiya Wee u kwo a tóó.

⁶ Njuliyas ngê nkéli y:i ngma a pyw:ângo, yi nkéli k:oo ché nmoo. Yi nkéli Aleksándîdiya a ndê wo, Lóma doo lêpî.

⁷ Yi ndini nmî yó, wo pyile páádi nkéli kyedekyede doo mbêpê, paa dpodo ndîi ngê nmo pyodo, Knidus dpîpî tee dniye. Kêpa yópu ngê nmo a pii ngê, yi máádi dpîpî kwólu, Kîditi máádi nm:uu kwólu, Salímone núwo nmomo y:aa dniye, Kîditi u kêténi nmî yó, yópu mdoo kwéli dêpwo ya.

⁸ Dyámê w:uu u nkîgh:ê chono nmee paa, paa dpodo ndîi ngê nmo mê pyodo, kpéé kn:ââ ngmênmî vy:ungo, u pi Kpéé Kn:ââ Mb:aa, yi ghi p:aa ngmê u nkîgh:ê a tóó, u pi Laseya.

⁹ Y:i nmee ya, dye ghi daadîi, yópu ndîi u dye ghi daa kêmakêma doo dyimêdyimê, nê, Anmî lee knomomê, ye maa p:uu dono anmo pyw:oo. Póól ngê gha nuw:o ghi ye ngmê y:ângo.

¹⁰ Yepê, Léma. Yepê, Nmo lêpî té, ye maa p:uu dono awêde nmîné pyw:émî, nkéli k:oo tpile yilî nmo kîgha, nkéli myeno kîgha, myeno pwopwo té.

¹¹ Njuliyas Póól ka daa ng:aa mbê wo, ngmêné nkéli chóó pini dê tpiipi ye ng:aa mbê wo.

¹² Nkéli k:oo dpodo pyu knî y:oo noko yepê, Ala kpéni kn:ââ doo u ntââ, yópu ndîi vy:o nkéli al:ii daadî ya, noko yepê, Piniks paa ngî d:uu koo. Noko yepê, Yi kpéni kn:ââ mb:aamb:aa, yópu ndîi ngê y:i

nkéli daawa dyênê. Noko yepê, Yópu ndîi yi nye t:âât:ââ koo, yópu mwiyé pêdê ngee ngê, u ngwo paa lee kmêle.

Yópu ndîi u ngwo a pwaa wo

¹³ Yópu chaa yópu ngê a ghê wo, daa dpodom-biy:e a ghê wo, noko yepê, Ala yópu u ntââ, ala ngwo Piniks lee kmêle, wod:oo anka a pêêdî ngópu, kada nmo y:ângo, yi dyámê w:uu u nkîgh:ênkîgh:ê nmî t:ângo.

¹⁴⁻¹⁵ Daa dye ghi daadîi nmee mbêpê, wod:oo kpâpu yópu ngê nmo a ghê wo, yópu pââ ndîi ngê pyodo, nkéli t:âmo ngê, vuywó ndîi vy:o nmee mbêpê.

¹⁶ Dyámê w:uu tp:oo ngmênmo y:amê kwólu, u pi Kóda. Vuywó ndîi yi dêpwo kwo, wod:oo dinki dpodombiy:e nmo pêêdî ngê, nkéli k:oo nmî chângo.

¹⁷ Noko yepê, Nkéli kudu koo, kpêêpî wa a pwii dmi, yimbwî wa pywálî dmi, nkéli nmo wa yapê. Yi kópu u l:êê dîy:o nkéli u maknopwo yedê ménê y:amê kalê tumo, pwono dpodombiy:e mîmî kudu tumo. U yi y:e dêpwo kwo, Lipiya tii pââ p:uu nmî pw:oo dmi, wod:oo liyé a vy:oo ngópu, vuywó ndîi knî yi l:êê dîy:o tpii dê wiye dumo, doo u ntââ pi ngê daapodo tpyé dê.

¹⁸⁻¹⁹ Yinté nmee ntééntéé, yópu dêpê ngópu, wod:oo womumo mw:aandiye nkéli u mb:êê pee knî ngmê kée ngópu, womumo mw:aandiye nkéli u nj:ee kilî mye kée ngópu.

²⁰ Wo yilî knî yi k:oo kââdî dpîpî módu, pudu myedpîpî módu, yópu ndîi mudoo a wupe, wod:oo noko nmomo, Daanmî pyiyé dmi, nmo pwopwo té.

²¹ Wo knî ngmê yi k:oo nté dêdnye pîpî, u kuwó dini ghi ngê Póól yi ngîma ghêêdî wo, yepê, A léma. Yepê, A ka wonmyiné ng:aa mbê dniye, ye Kíditi daapîno kuwo ngê, nkéli daapî dyênê wo, tpile daap:oo kéé too. *

²² Yepê, Ngmênê namê nkîngê. Yepê, Daangmênmyi pw:onu, ngmênê nkéli mu ngmídi yinmo kígha.

²³ Yepê, Yâpwoni p:uu n:aa dpodo, yi yâpw, a vuywo pini, mgídí vy:o u enjel a ka ngmêda dy:ââ, a ka dê, Póól. *

²⁴ A ka dê, Namê nkîngê. A ka dê, Ghêlí daanyi pw:onu, ngmênê Lóma king u ngîma mwiyé any:uu ghê. A ka dê, Chóó Lémi ngê ngêpê kêda ny:oo, yélini yi k:ii nmye wee, daangmêwa pw:onu.

²⁵ Póól ngê yepê, Kî léma, namê nkîngê, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi ka n:aa kélímî, a lama ka tóó, kópuni enjel ngê a ka dê vyi, yi kópu ndêndê ngê wa pyódu.

²⁶ Yepê, Pi daawa pw:onu, ngmênê dyámê w:uu ngmê mbêmê anmî kee dmi. *

²⁷ Wéni n:ii ngê Kíditi nmo kuwo ngê, wo y:a mê páádi maadí nmee mbêpê, yópu ndíí modoo a wupe, mgídí núnkúnkún p:uu nkéli k:oo dpodo pyu knî y:oo a w:ee ngópu, apê, Ala dyámê w:uu u nkígh:ê chono nmo m:ii té.

²⁸ Wod:oo nkichi pee yedê ngê nt:ee ngmê kalê ngópu, dini ghi n:ii ngê mbwódo mí yaa wo, mède péédí ngópu, ntii u mti u ngwo a ngee ngópu, apê, Podo y:a p:uu até d:uu kaalí. (40 m.) U kuwó dini

* **27:21:** Dpodo 27:9-10 * **27:23:** Dpodo 23:11 * **27:26:** Dpodo 28:1

ghi ngê yedê mê kalê ngópu, ntii pyolo y:a p:uu mîmî kele, (30 m.) noko yepê, Ala ghodo nmo m:ii té, daa kêmakêma dyámê w:uu mbêmê nmo koko té.

²⁹ Noko yepê, Nkéli mgídî vy:o kîd:ongê dopo, wod:oo anka páádi knî nkéli kn:ââ ghîghê mênê kée tumo, wo u dîy:o dnye ngêpê, apê, Lîmî k:ii wa we.

³⁰ Nkéli k:oo dpodo pyu knî y:oo u yi doo kwo, Dinki nmî gh:ay, nmî mbêpê dmi, wod:oo dinki gh:ay ngópu, nmopê, Nkéli núwo anka nmîmo kéké té.

³¹ Ngmênê dnye k:omodanê, Póól ngê a w:ee ngê, Njuliyas ka kwo, Kî nkéli k:oo dpodo pyu yoo a mbêpêmbêpê té, yed:oo nmo pwopwo té.

³² Wod:oo lede knî y:oo dinki yedê dê chápwo dumo, mo kalê ngópu.

³³ Dini ghi n:ii ngê doo wââwââ, Póól ngê kmaapî u pi ye vyu, yepê, Wo y:a mê páádi d:uu lê, nté dmyongê ma ngópu.

³⁴ Yepê, Mw:ââkó nmyo, nté pee ngmê ma yó, nté ngê yinê a wêdêwêdê kîgha nmyo. Yepê, Daangmanmyi pw:onu.

³⁵ Póól ngê mbîdédi a ngêêdî, puwâ, Chóó Lémi yi ngîma kwuno ngê, wod:oo ndîi.

³⁶ Yi gha dmi vyilê kê dniye, pi yintómu doo kmaapî.

³⁷ Nkéli k:oo yélini nmee kwo, nmo yintómu my:oo yono y:a pyud:oy:a mê wéni. (276)

³⁸ Dini ghi n:ii ngê u ntââ ngê pyaa dniye, witi nt:ee kée ngópu, apê, Nkéli vyilê kê we.

Nkéli u ngwo a ghidi wo

³⁹ Dini ghi n:ii ngê wa wo, nkéli k:oo dpodo pyu yoo yi lama dêpwo ya, Kî ló dyámê pee. Lyoko

ngmê m:uu ngópu, tii pââ y:i ngmêdoo ya, u yi y:e doo kwo, Nkéli tii pââ p:uu nyiné ghidi we.

⁴⁰ Mwiyé yedêni dê y:oo tpíi dê kudu dumo, yi yedê dê mê pywáí dumo, anka u yedê páádi kní mye chápwo tumo, liyé tp:oo nkéli núwo ngmê t:ee ngópu, tii pââ u kêténi dnye tpíi.

⁴¹ Nkéli tii pââ p:uu daa n:ee, ch:êêní p:uu a ghidi wo, nkoo ghi mínê kele, vyuwó ndîi kní y:oo kn:ââ ghi dnya a pwapí.

⁴² Lede kní y:oo noko yepê, Mbwa k:oo yéli vya téme, nt:ee wa a pwila dmi, tii pââ p:uu wa kee dmi, wa mbêpê dmi.

⁴³ Ngmênê Njuliyas ngê yi kópu ye kwódu ngê, u yi u ngwo doo kwo, Póól nî dy:o, wod:oo nmopê, N:i i u lama cháâcháâ a tóó, dpo pwila we,

⁴⁴ n:i i u lama cháâcháâ daa tóó, nkéli u yi pee mbêmê dpí cháâ we. Wod:oo yinté nmî d:uu ngê, nmî cháâ dniye, nmo yintómu tii pââ p:uu nm:uu kee dniye.

28

Mólíta kópuni nmo pyodo

¹ Dini ghi n:i i ngê tii pââ p:uu nm:uu kee dniye, yi dyámê w:uu u pi y:i nm:uu nyongo, nmopê, Ala Mólíta.

² Mólíta tpémi mb:aamb:aa ngê nmo dnya a vyuwo, ndyuw:e nmo ngmê kpê ngópu, mu kópu u dîy:o tpíi vy:o, nkuwo ndîi.

³ Póól ngê ndê dyuu ngma a ngêêdí, ndiya dini ghi n:i i ngê doo yiyé, wod:oo tpíle pé ka ndê tee u kwo yimî ghê wo, yi pââ u ménê a pwii wo, wod:oo Póól kwulo kiye wo, y:i a yipal:a wo.

⁴ Mólîta tpémi y:oo apê, Kî pini kwulo tpile pê ngmê ka kiye, myekîyedê yiiyii. Noko yepê, Kî pini ngê pi ngma a vyâ. Yepê, K:omo tpile nt:ee daa pwene, ngmênê ala ngwo u dono u pywuu yeda ngee, ala ngwo a pwopwo.

⁵ Ngmênê Póól ngê tpile pê kpêêdí ngê, ndiya danê ngê, kópu u ngwo daa pyodo. *

⁶ Dnye t:ââ, apê, Kî pini kóó a mbweembwee, mye pwopwo. Dye ghi daadîi dnye y:enê, ngmênê kópu u ngwo daa pyodo, wod:oo noko yepê, Kî pini daa nmo ntee pini, ngmênê nmî yâpwwo ntee pini. *

⁷ Tii pââ u nkîgh:ê yâpwwo tédê ngmêdoo ya. Yi yâpwwo tédê chóó u pi Papîliyas, yi pini Mólîta tpémi yi kada pini. Mb:aamb:aa ngê nmo doo a vuywo, wo pyile u ngomo k:oo nmee kwo.

⁸ U mî doo mbii, m:êê mgînî u ngwo myedoo ya. Póól u ngomo ghi k:oo adî lê, Chóó Lémi ka u l:êê díy:o ngêpê mbê wo, kóó dê u pwo yé doo, wod:oo pyi ngê.

⁹ Yi kópu dini ghi n:ii ngê ny:ee ngópu, yi dyámê w:uu mbêmê pwopwokopwe yoo myedê lee dniye, Póól ngê mye pyi too.

¹⁰ Tpile yilî nmo a kê ngópu, dini ghi n:ii ngê kada nmee a yém, tpileni u yi maa p:uu nmo adnyi kwo, yi tpile yilî nmo myedê kê tumo.

Mólîta u ngwo nmo kuwo ngê, Lóma u ngwo nmee lêpî

¹¹ Dini ghi n:ii ngê Mólîta d:ââ pyile nmî nt:ângo, nkéli ngmê k:oo nmî wo dniye, yi nkéli

* 28:5: Mak 16:18 * 28:6: Dpodo 14:11

Aleksándîdiya myedê ndê wo, Mólîta yópu ndîi yidoon:aa t:âât:ââ. Yi nkéli u pi Yâpwo Mbwémi.

¹² Mólîta ndini nmî yó, Saidakyus nm:uu tee dniye, wo pyile y:i nmee ya.

¹³ Yi ndini m:oo yó, Léchêm nm:uu tee dniye. Womumo kuwó yópu ngê a ghê wo, wo miyó njini maadî nmee mbêpê, Puteyoli u ngwo nm:uu tee dniye.

¹⁴ Nkéli y:i nmîmo kuwo ngê, Yesu u yoo y:i ngmênmî módu, wiki yi k:i ngmênmî kp:anê ngê, wod:oo kada nmo y:ângo, dèdê m:oo lee dniye, Lóma nmee lêpî.

¹⁵ Yesu u yoo, yélini Lóma doo a kwo, nmî pi dmi a ny:ee ngópu, maa p:uu mêda nya nmoo. Ngmê knî y:oo nté pywupwi tédê Apiyas mîné pyw:ee nmoo, woni knî y:oo kn:aa p:aani mîné pyw:ee nmoo, p:aani n:ii u pi Dpî Ngomo Pyile. Póól ngê dini ghi n:ii ngê m:uu too, Chóó Lémi yi l:êê dîy:o kwuno ngê, u gha mb:aamb:aa ngê pyodo, mêtêpwo nkînge.

Lóma u ngwo nm:uu taa dniye

¹⁶ Dini ghi n:ii ngê Lóma nm:uu taa dniye, lede knî y:oo Póól mbwa k:oo daa km:êê ngópu, ngmêné lede ngmê p:uu t:ee ngópu, kn:aa ngomo ngmê k:oo nmî kee dniye.

¹⁷ Wo pyile mî loo, Póól ngê Nju tpémi yi kada pini yoo u ngwo a danê ngê, yepê, A mbwó yoo. Yepê, K:omo tpile nmî yoo yi p:uu d:uu ngê kêê dèp:a t:ângo, nmî kn:ââ yoo yi l:êê ghi dmi p:uu kópu dono myedîpî vvu, ngmêné Njedusalem mbwa k:oo a km:êê noo, Lóma tpémi ye mye y:ee noo.

18 Yepê, Kada pini ngê a p:oo noo, u yi u ngwo doo kwo, Nê nî pw:i, mu kópu u dîy:o a pwopwo u kópu dêpê pyw:ângo. *

19 Yepê, Ngmênê Nju tpémi y:oo u yi dêpwo kwo, Nê mbwa k:oo pwii we, wod:oo a ka doo u ntââ ngê pyodo, kada pini ka kwono, Lóma tpémi yi king ngê u nkwo paan:aa kóté kalê nêne. Yepê, A mbwó yoo, u ya a nga daa kwo, A yoo nî ndyîko té.

20 Yepê, Yi kópu yilí yi p:uu danêmbum u l:êê dîy:o u ngwo d:a danê nmyo. Yepê, Pini n:i Yisîléli tpémi y:oo a t:âât:ââ ngmê, yi pini u l:êê dîy:o mbwa k:oo kî km:êê noo. *

21 Nju tpémi y:oo Póól ka kwo, Njuda Wee u kwo yélini wunê kwo, m:uu kópu nmo doongmê dy:ââ ngópu, pi y:i doongmê ndê wo, m:uu kópu dono nmo myedoongmên:aa vyu.

22 Kwo, U yi nmo a kwo, Njuw:o ngînmî m:uu, mu kópu u dîy:o ala kópu kînmô nyongo, yélini yi vy:o nyi ghê wo, yi yélini yi p:uu p:aani p:aani dono kópu yilí a tpapê ngópu.

23 Wod:oo wo u kwo ngma adî ngmidi ngmê, yi wéni ngê Nju tpémi ada dââ, pi dêpwo a ya. Mw:aandiye danêmbum ngê a yaa dniye, u dî mgîdí vy:o mî yé ngópu. Póól ngê yepê, A mbwó yoo, ala kópu nmyi lama ka tóó. Yepê, Mu dini ghi ngê Chóó Lémi ngê chóó ada a y:enê nmo, pi ngmê wa a ngmidi, nmî kada wa kââ, vyîlo ayuno yâmuyâmu. Yepê, Ala kópu kamî ny:ee yó, Chóó Lémi ngê yi pini wunê nmo ka a dy:ââ ngê, u pi Yesu, ngmênê Njedusalem tpémi y:oo kî mb:i ngópu, mye vya ngópu, u kuwó dini ghi ngê Chóó Lémi ngê mêtê

* 28:18: Dpodo 26:31-32 * 28:20: Dpodo 26:6-7

pyidu ngê. Póól ngê u yi doo kwo, Yi kópu yilí ndê kópu ngê ye nî pyódu té, wod:oo kópuni Mósisi ngê a d:êê too, kópuni Chóó Lémi u komo kapî pyu knî y:oo a d:êê tumo, yi ngêédí myedê nté too.

²⁴ Wono yoo u kwo kêlîmî mbê dniye, woni yoo u kwo daa kêlîmî mbê dniye.

²⁵ Wod:oo Póól a kuwo ngópu, noko dneye kwopwepe, ngmênê ghêlí daa lee dniye, Póól ngê ala kópu ye mye vyu, yepê, Kópuni Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Yisaya ka a vyu, nmyi kn:ââ knî yi p:uu a d:êê ngê, yi kópu ndê kópu.

²⁶ Yepê, Yisaya ka ala kópu a vyu, kwo, kî yéli ye ala kópu dpî vyi ngi,

U nyêmî ngê anmyi nyêmî,

mêdaanmya a wopwe,

U mumu ngê anmyi mumu,

mêdaanmyi y:enê. *

²⁷ Kwo, Yi kópu kî yéli ye dpî vyi ngi, mu kópu u dîy:o,

yi ngwolo dmi my:oo a tóó,

nkê kpeme a pyede,

yi mbodo podo dé.

Wodaa yinté,

u mumu ngê pê mumu ngmê,

u nyêmî ngê pê nyêmî ngmê,

u wopwe ngê pêdê wopwe ngmê,

a ka pêdê diyé dmi,

pîdî pyi té.

²⁸⁻²⁹ Póól ngê yepê, Ala kópu ny:ee yó. Yepê, Chóó Lémi ngê Yesu nmî Mbwámê ngê pyódu ngê. Yepê, K:omo tpile anmyi mb:ii ngmê, ngmênê yélini daa

* **28:26:** Is 6:9-10

Nju tpémi, yi yéli y:oo Yesu u pi wa ny:ee ngmê, yi Mbwámê ngê wa pyódu. *

³⁰ M:ââ miyó Póól yi p:aani doo ya, ngomoni k:oo dpîmo kwo, yi ngomo chókó myedpîmo py-wupwi. N:iî ngê u mumu u yi dpîmo kwo, y:i u kwo dpîmon:aa danêmbum.

³¹ Chókó Lémi kókó k:oo wowo p:uu ye dpîmo danêmbum, nmî Lémi Yesu Kédisu p:uu ye myedpîmo danêmbum, dêpwo nkîngê, pi ngê u kwo myedaa kwódu ngê.

Wu u dí.

* 28:28-29: Dpodo 13:46

NMÎ MÎ U KÓPU DYUU
The New Testament in the Rossel Language, also called
the Yele Language, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Yele Rossel long Niugini
copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2011-2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yele Rossel (Yele)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2009-11-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 13 Dec 2023

f23d3065-5277-5598-adb2-6416a21ad128